

การประยุกต์ใช้สิ่งมีชีวิตดัดแปรในการปฏิบัติงานของกุ่มฉิทอาสา
โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

เพ็ญศรี ชิงเสนาทิพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาค้นคว้าหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและปัญญา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พฤษภาคม 2562

การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา
โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

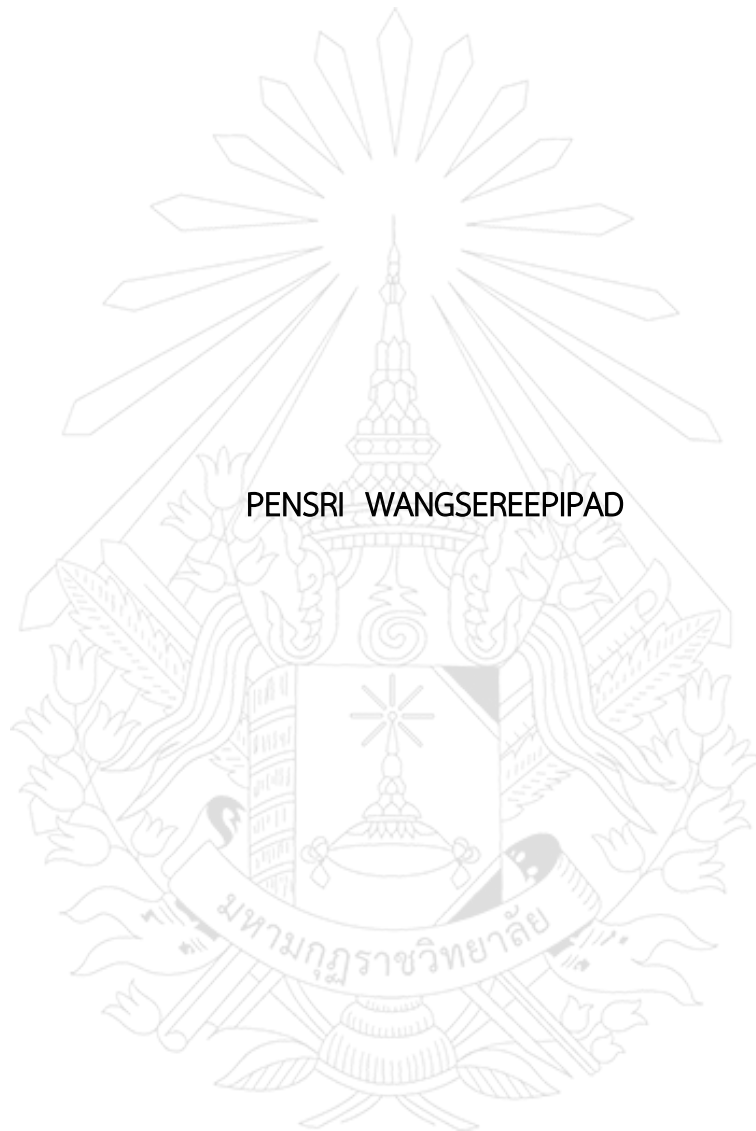
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2562

การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา
โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2562

THE APPLICATION OF SANGHAVATTHU IN WORK OF
VOLUNTEER GROUP IN NAKORNPING HOSPITAL,
CHIANG MAI PROVINCE

PENSRI WANGSEREEPIPAD

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE MASTER DEGREE OF ARTS
PROGRAM IN BUDDHISM AND PHILOSOPHY
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2019

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา
โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : เพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์
ชื่อปริญญา : ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา : พุทธศาสนาและปรัชญา
ปีพุทธศักราช : 2562
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โผน นามณี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
(พระศรีวินยาภรณ์, ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:
ประธานกรรมการ

.....
(พระมหาวิเศษ ปญญาวิชโร, รองศาสตราจารย์, ดร.)

กรรมการ(อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี)

กรรมการ/อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โผน นามณี)

กรรมการ

.....
(ดร.อุเทน ลาพิงค์)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม ราชวัตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic : The Application of Sangahavatthu in Work of Volunteer Group in Nakornping Hospital, Chiang Mai Province
Student's Name : Pensri Wangsareepipad
Degree Sought : Master of Arts
Program : Buddhism and Philosophy
Anno Domini : 2019
Advisor : Asst.Prof.Dr.Sogsakdi Promdee
Co-Advisor : Asst.Prof.Dr.Phon Namanee

Accepted by the Graduate School, Mahâmâkut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master Degree of Arts (Buddhism and Philosophy)

Dean of Graduate School

.....

(Phra Srivinyaphon, Dr.)

Thematic Committee:

Chairman

.....

(Phramaha Wiset Paññāvajiro, Assoc.Prof.Dr.)

Member (Advisor)

.....

(Asst.Prof.Dr. Songsakdi Promdee)

Member/Co-Advisor

.....

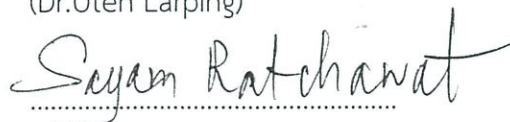
(Asst.Prof.Dr. Phon Namanee)

Member

.....

(Dr. Uten Larping)

Member

.....

(Asst.Prof.Dr. Sayam Ratchawat)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: เพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์
ชื่อปริญญา	: ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: พุทธศาสนาและปรัชญา
ปีพุทธศักราช	: 2562
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โผน นามณี

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มวิจัยเป็นจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัยแบบเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า:

- 1) กลุ่มจิตอาสาได้ปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ ทำด้วยใจ มีความเที่ยงธรรม เมตตา เอื้ออาทร และสร้างความสามัคคี โดยไม่ได้หวังผลตอบแทน เป็นการทำประโยชน์ให้แก่สังคม
- 2) กลุ่มจิตอาสามีการนำหลักสังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานเน้นการบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม โดยการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเสียสละ ทั้งกำลังร่างกายและกำลังทรัพย์ให้แก่ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ใช้ปิยวาจาอย่างเหมาะสม สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยความวิริยะอุตสาหะเสมอต้น เสมอปลาย ให้เกียรติซึ่งกันและกัน
- 3) กลุ่มจิตอาสามีแนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับบริบทของสังคม วัฒนธรรม เอื้อเฟื้อและแบ่งปันซึ่งกันและกัน ปฏิบัติงานทุกๆ กิจกรรม ด้วยความสุภาพ นุ่มนวล ถูกกาลเทศะ นำสิ่งของของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องในการปฏิบัติงานอันนำมาซึ่งความสุขและความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

คำสำคัญ สังคหวัตถุธรรม, การปฏิบัติงาน, จิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์

ABSTRACT

Thesis Topic : The Application of Sangahavatthu in Work of Volunteer Group in Nakornping Hospital, Chiang Mai Province

Student's Name : Pensri Wangsereepipad

Degree Sought : Master of Arts

Program : Buddhism and Philosophy

Anno Domini : 2019

Advisor : Asst. Prof. Dr. Songsakdi Promdee

Co-Advisor : Asst. Prof. Dr. Phon Namanee

The objectives of this research were as follows; 1) to study work performance of volunteer group in Nakornping hospital, 2) to study application of Sangahavatthu in work of volunteer group in Nakornping hospital, and 3) to propose guidelines for application of Sangahavatthu in work of volunteer group in Nakornping hospital, Chiang Mai province. This was qualitative research of which the research group was 35 volunteers working in Nakornping hospital, Chiang Mai province. The Data were collected through in-depth interview, focus group and participatory observation. The analysis and research results were presented in descriptive manner.

The results of research were found that:

1) Volunteer group worked with sincerity, willingness, virtuousness, loving-kindness, generosity and unity without hoping for something in return and it was done for benefit of society.

2) Volunteer group had applied Sangahavatthu in its work. It emphasized how to conduct themselves for benefit of the public by regularly participating in activities with sacrifice of both physical strength and wealth to patients, relatives, and staff. They spoke proper, polite and humble and they worked with consistent diligence and respected one another.

3) Volunteer group possessed guidelines for application Sangahavatthu in accordance with social and cultural contexts, generosity and mutual sharing. They performed all activities with politeness, gentleness and awareness of circumstances.

They consistently used their own things for the benefit of themselves and others in the work that would bring happiness and prosperity in the future.

Keywords : Sanghavatthu, Work, Volunteer in Nakornping hospital

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จได้เนื่องจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ช่วยเหลือในครั้งนี ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางการศึกษาด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ระดับปริญญาโท

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดี และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาตลอดหลักสูตร ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม ราชวัตร ที่กรุณาเป็นประธานควบคุมการสอบ ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาในเล่มวิทยานิพนธ์ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โผน นามณี ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้ให้คำปรึกษาตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลนครพิงค์ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในด้านต่างๆ กราบขอบพระคุณ กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล อันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์

คุณค่าและประโยชน์แห่งวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอถวายเป็นพุทธบูชาแห่ง พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ญาติพี่น้องทุกท่านและผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน

เพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์

สารบัญย่อ

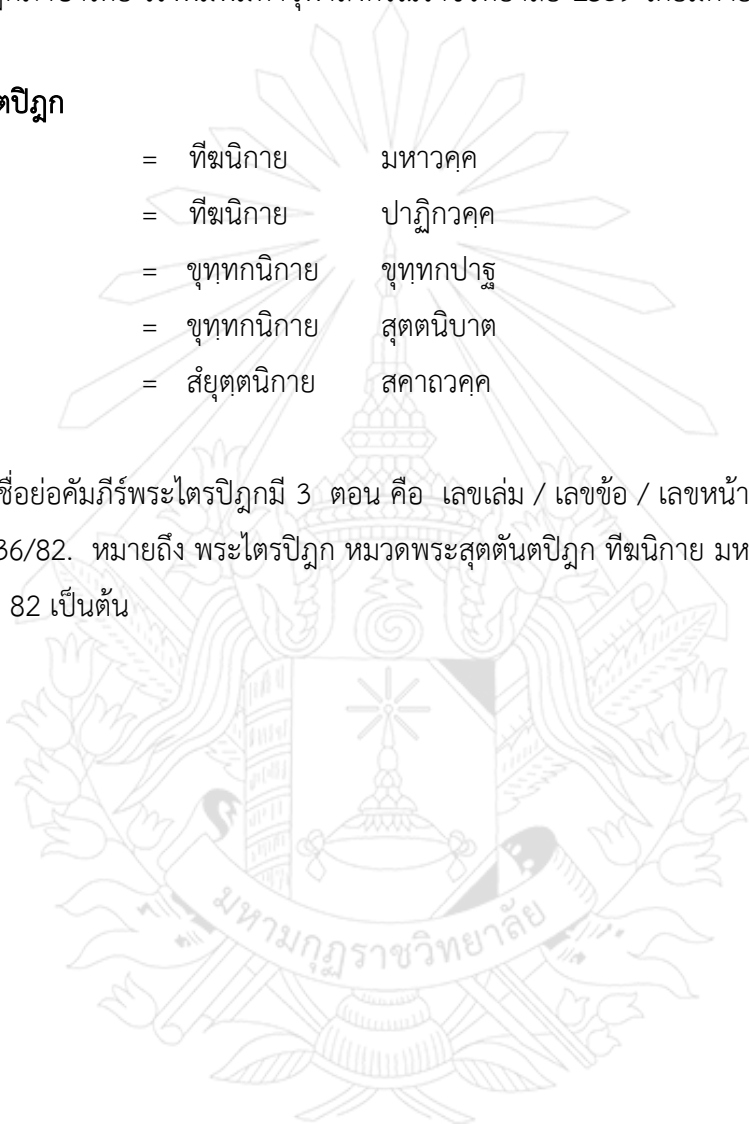
ตำราที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหลักคำสอนใน “การประยุกต์ใช้สังคหัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่” เป็นข้อมูลอ้างอิง จากพระไตรปิฎกภาษาไทย โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 โดยมีคำย่อและคำเต็มที่อ้างถึง ดังนี้

พระสูตรตันตปิฎก

ที.ม.	=	ทีฆนิกาย	มหาวคค
ที.ปา.	=	ทีฆนิกาย	ปาฎิกวคค
ขุ.ขุ.	=	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐ
ขุ.สุ.	=	ขุททกนิกาย	สุตตนิบาต
สํ.ส.	=	สํยุตตนิกาย	สคาถวคค

การอ้างอิง

ชื่อย่อคัมภีร์พระไตรปิฎกมี 3 ตอน คือ เลขเล่ม / เลขข้อ / เลขหน้า เช่น
ที.ม. 10/136/82. หมายถึง พระไตรปิฎก หมวดพระสูตรตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวคค เล่มที่ 10 ข้อที่ 136 หน้าที่ 82 เป็นต้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญคำย่อ	ฅ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 หลักสังคหวัตถุธรรม.....	6
2.2 แนวคิดในการปฏิบัติงาน.....	8
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับจิตอาสา.....	11
2.4 หลักธรรมเกี่ยวกับจิตอาสา.....	19
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
บทที่ 3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา.....	29
3.1 ประวัติโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่.....	29
3.2 ประวัติของกลุ่มจิตอาสาของโรงพยาบาลนครพิงค์.....	30
3.3 แนวคิดของกลุ่มจิตอาสาของโรงพยาบาลนครพิงค์.....	30
3.4 กิจกรรมของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์.....	31
3.5 ผลงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์.....	32
3.6 แผนที่และสถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์.....	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	35
4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
4.4 การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	36
4.5 การรวบรวมข้อมูล.....	36
4.6 การตรวจสอบข้อมูล.....	37
4.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล.....	37
4.8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
บทที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย.....	39
ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่.....	43
ตอนที่ 3 การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมของจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่.....	49
ตอนที่ 4 ประโยชน์ของการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่.....	53
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	59
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	59
6.2 อภิปรายผล.....	61
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	70
ประวัติผู้วิจัย.....	130

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

จ_1 รายชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์..... 118

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	กรอบแนวคิดงานวิจัย..... 5
3.6	แผนที่และสถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์..... 33
ฉ_1	โลโก้โรงพยาบาลนครพิงค์..... 121
ฉ_2	ป้ายชื่อและอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์..... 121
ฉ_3	ป้ายชื่อและอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 122
ฉ_4	ป้ายชื่อและอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 122
ฉ_5	ป้ายชื่อและอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์..... 123
ฉ_6	แผนผังโรงพยาบาลนครพิงค์..... 123
ฉ_7	กลุ่มจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงพยาบาลนครพิงค์..... 124
ฉ_8	กลุ่มจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงพยาบาลนครพิงค์..... 124
ฉ_9	กลุ่มจิตอาสาสมัครและนักดนตรีทำกิจกรรมในโรงพยาบาลนครพิงค์ 125
ฉ_10	กลุ่มจิตอาสาสมัครและนักดนตรีทำกิจกรรมในโรงพยาบาลนครพิงค์..... 125
ฉ_11	เจ้าหน้าที่จิตอาสาช่วยบริการ ณ จุดคัดกรอง..... 126
ฉ_12	กลุ่มจิตอาสางานบริการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยพร้อมญาติ บริจาคเครื่องมือและ อุปกรณ์การแพทย์ให้แก่โรงพยาบาลนครพิงค์..... 126
ฉ_13	กลุ่มจิตอาสางานเยี่ยมไข้ และให้กำลังใจผู้ป่วยในโรงพยาบาลนครพิงค์..... 127
ฉ_14	กลุ่มจิตอาสางานเยี่ยมไข้ และให้กำลังใจผู้ป่วยในโรงพยาบาลนครพิงค์..... 127
ฉ_15	กลุ่มจิตอาสาให้บริการตัดผมแก่ ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ ฟรี..... 128
ฉ_16	กลุ่มจิตอาสาให้บริการตัดผมแก่ ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ ฟรี..... 128
ฉ_17	กลุ่มจิตอาสาออกโรงทานอาหาร และน้ำดื่ม..... 129
ฉ_18	กลุ่มจิตอาสาออกโรงทานอาหาร และน้ำดื่ม..... 129

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จิตอาสาเป็นการจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม การบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคมโดยการถ้อยทีถ้อยอาศัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือกันและกัน กิจกรรมจิตอาสา เป็นกิจกรรมที่มีค่าต่อสังคมไทย บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกจิตอาสา ต้องเสียสละเวลาอันมีค่า และความสุขส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และทำประโยชน์ ให้กับสังคม เพื่อช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมโดยที่ไม่หวังสิ่งใดตอบแทน ปัจจุบันสังคมไทยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปตามกาลเวลาทำให้เกิดปัญหาต่างๆทางสังคม ซึ่งการที่มีจิตอาสาเข้ามาช่วยบรรเทาปัญหา เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นนั้นเป็นจิตที่มีเมตตาสูง จิตอาสาจึงประกอบไปด้วยพฤติกรรมหลัก 3 ประการ คือ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละต่อสังคม 3) ความมุ่งมั่นพัฒนา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานของจิตอาสา นั้นมี 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 1) ปัจจัยภายนอก คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ 2) ปัจจัยภายใน คือ การคิด วิเคราะห์ แยกแยะ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรม โดยเฉพาะทางจิตใจ เพื่อขัดเกลาดตนเองให้เป็นไปในทางใดทางหนึ่ง เป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้เกิดความเป็นสุข ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ สามารถช่วยเหลือเพื่อน หรือคนอื่นๆ ในสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน จิตอาสาเป็นการจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม การบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคมโดยการถ้อยทีถ้อยอาศัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือกันและกัน กิจกรรมจิตอาสา เป็นกิจกรรมที่มีค่าต่อสังคมไทย บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกจิตอาสาต้องเสียสละเวลาอันมีค่า และความสุขส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และทำประโยชน์ ให้กับสังคม เพื่อช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมโดยที่ไม่หวังสิ่งใดตอบแทน ปัจจุบันสังคมไทยมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นผู้ให้ในรูปแบบการเป็นจิตอาสาจึงมีเป็นจำนวนมาก¹ รวมถึงจิตอาสาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ด้วย

โรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลศูนย์ประจำจังหวัดเชียงใหม่ โรงพยาบาลของรัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดให้บริการ เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2523 มาจนถึงปัจจุบันครบรอบ 40 ปี เดิมชื่อ “โรงพยาบาลเชียงใหม่ ” แต่ชื่อไปสอดคล้องกับ “โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ หรือ

¹จิตรา แสงวัฒนาฤกษ์, พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส และชันทอง วัฒนประดิษฐ์, “การศึกษาวิเคราะห์แนวทางการทำงานจิตอาสาของสมาชิกสโมสรโรตารีพระนารายณ์ลพบุรีตามแนวพุทธสันติวิธี”, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2560) : 86.

โรงพยาบาลสวนดอก” ทำให้ประชาชนผู้มารับบริการเกิดความสับสนระหว่างชื่อโรงพยาบาลเชียงใหม่ กับ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ในสมัยนั้น ทำให้ท่านผู้อำนวยการ นายแพทย์สละ สุขตระกูล ได้ทำการประกวดและเปลี่ยนชื่อใหม่ จาก “โรงพยาบาลเชียงใหม่” เป็น “โรงพยาบาลนครพิงค์” ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 มาจนถึงปัจจุบัน และได้ดำเนินการให้บริการรักษาผู้ป่วยมาอย่างต่อเนื่องจนถึงทุกวันนี้ เดิมเป็นโรงพยาบาลขนาด 75 เตียง และขยายเตียงเพิ่มขึ้นมาจนถึงปัจจุบันมี ขนาด 720 เตียง ให้บริการรักษาผู้ป่วยในจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียง รวมถึงเป็นโรงพยาบาลรับส่งต่อผู้ป่วย เป็นโรงพยาบาลศูนย์ที่มีความเชี่ยวชาญ 4 ด้าน คือ ด้านอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านทารกแรกเกิด ด้านมะเร็งและรังสีรักษา ด้านโรคหัวใจ สถิติในแต่ละวันจะมีผู้ป่วยมารับบริการแบบผู้ป่วยนอก จำนวน 2,500-3,000 ราย/วัน สถิติผู้ป่วยใน จำนวน 720 ราย/วัน ผู้มารับบริการส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยมีรายได้น้อย และเดินทางมาไกลจากอำเภอรอบนอก เป็นผลทำให้การบริการของบุคลากรทางการแพทย์มีข้อจำกัด ในทางด้านจำนวนของบุคลากรต่อจำนวนผู้เข้ามารับบริการไม่เพียงพอ รวมถึงเวลาค่อนข้างจำกัด² ทำให้กลุ่มจิตอาสาเห็นความสำคัญในด้านนี้ จึงมีแนวคิดที่จะรวมกลุ่มกันมาเป็นจิตอาสา และรับอาสาช่วยเหลือโรงพยาบาลนครพิงค์ในด้านต่างๆ เป็นการแบ่งเบาภาระของบุคลากรโรงพยาบาลนครพิงค์ รวมถึงได้อำนวยความสะดวกช่วยเหลือผู้มารับบริการให้บรรเทาความทุกข์ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ในสภาพที่ร่างกายกำลังต้องการความช่วยเหลือ ด้านการรักษากับแพทย์พยาบาล และต้องการกำลังใจจากคนรอบข้าง กลุ่มจิตอาสาจึงรับอาสามาทำงานในด้านนี้ โดยมาปฏิบัติงานตลอด และไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมโดยใช้หลักปรัชญาของการปฏิบัติงานคือ ความตั้งใจในการประกอบคุณความดีด้วยความมุ่งมั่นและเสียสละ ประกอบด้วย ความจริงใจ ความรู้สึกที่ดีที่แท้จริงที่แสดงออกกับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมาเปิดเผยความรู้สึกที่ดีต่อกันมากกว่าที่จะเป็นความรู้สึกในด้านลบ ความเที่ยงธรรม การวางตัวเป็นกลางตั้งอยู่บนหลักของพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย ความมีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ความเมตตา ปราณี ความเป็นมิตรการปฏิบัติเพื่อช่วยให้ผู้อื่นมีความสุข ให้พ้นทุกข์ ความสมานสามัคคี ความพอใจร่วมกัน ความพอใจเสมอกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาไปในทางที่ดีมีความสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนาโดยเฉพาะสังคหวัตถุธรรมอันเป็นหลักธรรมที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ศึกษาการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

²สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่, *รายงานประจำปี 2562*, (เชียงใหม่ : กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงานโครงการโรงพยาบาลนครพิงค์, 2561), หน้า 5.

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
- 1.2.2 เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน ของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
- 1.2.3 เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ กลุ่มจิตอาสาที่ปฏิบัติงานโรงพยาบาลนครพิงค์ จำนวน 30 คน ประกอบด้วย กลุ่มจิตอาสาที่เป็นนักร้องและนักดนตรี จำนวน 15 คน กลุ่มจิตอาสาที่เป็นช่างตัดผม จำนวน 5 คน กลุ่มจิตอาสาที่เป็นแพทย์พยาบาล จำนวน 5 คน และกลุ่มจิตอาสาทั่วไป จำนวน 5 คน กลุ่มจิตอาสากลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ และการนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ รวมทั้งแนวทางประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การเก็บรวบรวมข้อมูล ณ จุดปฏิบัติงานของจิตอาสาในโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ได้ทราบการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
- 1.4.2 ได้ทราบการนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
- 1.4.3 ได้ทราบการเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
- 1.4.4 ได้องค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการ เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยลักษณะนี้ต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสภาวะที่เฉพาะเจาะจง “บางสิ่ง” ที่นำมาใช้นั้น อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมาปรับใช้กับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม ในงานวิจัยนี้หมายถึง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในพระพุทธศาสนาปรับใช้ในการทำงานจิตอาสาของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

สังคหวัตถุธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นการตั้งแห่งการสงเคราะห์ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน หลักการสงเคราะห์ด้วยความรักและปรารถนาดีต่อกันซึ่งมีอยู่ 4 ประการ อันได้แก่ ทาน ปิยวาจา อุตถจริยา และสมานัตตตา

จิตอาสา หมายถึง จิตที่คิดสร้างสรรค์เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดสร้างสรรค์ คือ คิดในทางที่ดี ไม่ทำลายบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมดี คือ การกระทำและคำพูดที่มาจากความคิดที่ดี ในที่นี้หมายถึงคนหรือกลุ่มบุคคลที่มาปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลนครพิงค์ด้วยใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มาปฏิบัติงานด้วยจิตอาสาในโรงพยาบาลนครพิงค์ เพื่ออำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้ป่วยและญาติ เพื่อเล่นดนตรีและร้องเพลง เพื่อให้บริการตัดผม โดยอาสาสมัครปฏิบัติงานด้วยใจที่มุ่งมั่นบริการช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่ขอรับผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้นซึ่งมีอยู่ 5 กลุ่มประกอบด้วย กลุ่มจิตอาสาที่เป็นนักร้องและนักดนตรี กลุ่มจิตอาสาที่เป็นช่างตัดผม กลุ่มจิตอาสาที่เป็นแพทย์พยาบาล และกลุ่มจิตอาสาทั่วไป และกลุ่มจิตอาสา กลุ่มสัมพันธ์

1.6 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการออกแบบเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลและอภิปรายผลการค้นคว้า รวมทั้งเป็นพื้นฐานและแนวทางการวิจัย จึงขอเสนอเนื้อหาสาระสำคัญ ดังนี้

- 2.1 หลักสังคหวัตถุธรรม
- 2.2 แนวคิดในการปฏิบัติงาน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับจิตอาสา
- 2.4 หลักสังคหวัตถุธรรมที่เกี่ยวกับจิตอาสา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสังคหวัตถุธรรม

2.1.1 ความหมายและประเภทสังคหวัตถุธรรม

สังคหวัตถุธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นการตั้งแห่งการสงเคราะห์ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน หลักการสงเคราะห์ด้วยความรักและปรารถนาดีต่อกัน เพื่อให้สังคมอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข อันเป็นหลักธรรมที่เกี่ยวข้องในด้านการให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันประกอบด้วยหลักธรรมในหลายด้านซึ่งเป็นแนวการปฏิบัติตามหลักการสงเคราะห์ หรือธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจคน และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ที่เรียกว่า สังคหวัตถุ 4 อย่าง¹ ดังต่อไปนี้

1. ทาน ให้ปัน คือ การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภ ไม่เห็นแก่ตัว เราควรคำนึงอยู่เสมอว่า ทรัพย์สิ่งของที่เรามาหาได้ มิใช่สิ่งจริงยั่งยืน เมื่อเราสิ้นชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถจะนำติดตัวเอาไปได้ ซึ่งเป็นการเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ ด้วยปัจจัยสี่ ทุนหรือทรัพย์สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจและศิลปวิทยา

2. ปิยวาจา พูดอย่างรักกัน คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ พระพุทธเจ้าทรงให้

¹ที่.ปา. 11/210/170.

ความสำคัญกับการพูดเป็นอย่างยิ่ง เพราะการพูดเป็นบันไดขั้นแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น วิธีการที่จะพูดให้เป็นปียวาจานั้น จะต้องพูดโดยยึดถือหลักเกณฑ์ ดังนี้ 1) เว้นจากการพูดเท็จ 2) เว้นจากการพูดส่อเสียด 3) เว้นจากการพูดคำหยาบ 4) เว้นจากการพูดเพื่อเจ้า

หลักของการกล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผลเป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงาม หรือคำแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรี ทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

3. อุตถจริยา ทำประโยชน์แก่เขา คือ การสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพடுத்தในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นอันเป็นการช่วยเหลือด้วยแรงกาย และชวนชวยช่วยเหลือกิจการต่างๆ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไข้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม

4. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพடுத்தเสมอ ต้นเสมอปลาย คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้เราเป็นคนมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย อันเป็นการทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอกับต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไข้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน.

2.1.2 แนวทางการนำสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน

การใช้หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ต่อการแสดงพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีในองค์กร เพื่อให้บุคลากรในองค์กรอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข เป็นหลักธรรมะที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีกันในหมู่คณะไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่มีขนาดเล็กหรือองค์กรขนาดใหญ่ย่อมมีแนวทางที่เหมือนกัน² คือ

1. เมื่อบุคลากรในองค์กรมีความเดือดร้อนในด้านปัจจัยทั้งสี่ บุคลากรในองค์กรควรให้ความช่วยเหลือ หมายถึง การให้ทานอันเป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ทุนหรือทรัพย์สินสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจและให้คำแนะนำ และรวมไปถึงการให้อภัยแก่เพื่อนร่วมงาน เมื่อเพื่อนร่วมงานทำงานผิดพลาดหรือไม่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรเป็นบุคลากรที่มีน้ำใจงาม น้ำใจดี มีความรัก ความสามัคคี เป็นหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น

2. เมื่อบุคลากรในองค์กรมีความเดือดร้อนในการทำงาน ต้องการความช่วยเหลือบุคลากรในองค์กรควรให้ความช่วยเหลือด้วยการพูดให้กำลังใจ แสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้คำแนะนำ ชี้แจง

²พระมหานพตล สีทอง, “ความสำคัญระหว่างคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 และขันติ-โสรจจะกับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของบุคลากร : ศึกษาเฉพาะกรณีของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข”, สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ), 2554, หน้า 56.

อย่างถูกต้อง ไม่พูดจาดูหมิ่น เสียดสีเพื่อนร่วมงาน แต่พูดจากับบุคลากรหรือเพื่อนร่วมงานในองค์กร ด้วยความไพเราะน่าฟัง

3. เมื่อบุคลากรในองค์กรต้องการความช่วยเหลือทางด้านร่างกาย บุคลากรในองค์กรก็ให้ความสำคัญ ขวนขวายช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังความสามารถ หรือการให้ความสำคัญกับองค์กรของตนเองด้วยการช่วยเหลือกิจการต่างๆ ภายในองค์กร บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาภายในองค์กรด้วยความเต็มใจ

4. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในองค์กร บุคลากรก็เข้าไปช่วยในการแก้ไขปัญหา โดยให้ความเสมอภาค ไม่เอาเปรียบผู้อื่น อยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน และองค์กรทุกครั้ง

ดังนั้น การนำหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 มาช่วยในการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อให้เกิดการร่วมงาน และประพาศที่ดีต่อองค์กร และเพื่อนร่วมงาน อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในองค์กรด้วยกันเองและระหว่างองค์กรกับบุคลากรมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความความสุข ความสามัคคี ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้าง ความจงรักภักดีต่อองค์กรของบุคลากร และยังช่วยส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ให้ความสำคัญกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่จะเข้าไปช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในองค์กรด้วยความเต็มใจ

2.2 แนวคิดในการปฏิบัติงาน

2.2.1 แนวคิดในการปฏิบัติงานของจิตอาสา

การปฏิบัติงานของจิตอาสาเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมโดยใช้หลักปรัชญาของการปฏิบัติงานเป็นความตั้งใจในการประกอบคุณความดีด้วยความมุ่งมั่นและเสียสละ มี 4 ประการ³ คือ

1. ความจริงใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่แท้จริงที่แสดงออกกับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยความรู้สึกที่ดีต่อกันมากกว่าที่จะเป็นความรู้สึกในด้านลบ
2. ความเที่ยงธรรม หมายถึง การวางตัวเป็นกลางตั้งอยู่บนหลักของพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย ความมีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
3. ความเมตตาปราณี หมายถึง ความเป็นมิตรการปฏิบัติเพื่อช่วยให้ผู้อื่นมีความสุข ให้อภัย

³ สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1, จิตอาสา ต้องมีความรักมนุษยชาติตามหลักพรหมวิหาร 4 และสังคหวัตถุธรรม 4, (ขอนแก่น : สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1, 2563), หน้า 3.

4. ความสมานสามัคคี หมายถึง ความพอใจร่วมกัน ความพอใจเสมอกัน เพื่อให้เกิดความ
ร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาไปในทางที่ดี

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

มิลเลท (Millet)⁴ ให้นิยามคำว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความ
พึงพอใจและได้รับผลความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจในการ
บริการให้แก่ประชาชน โดยพิจารณาจาก

- 1) การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Service)
- 2) การบริการอย่างรวดเร็วทันเวลา (Timely Service)
- 3) การให้บริการอย่างทันเวลา (Ample Service)
- 4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service)
- 5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progression Service)

ไซมอน (Simon)⁵ ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพในเชิงธุรกิจเกี่ยวกับการทำงาน
ของเครื่องจักร โดยพิจารณาว่างานใดมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า
(Input) และผลผลิต (Output)

สมิธ (Smith)⁶ ให้กรอบแนวคิดขององค์ประกอบการดำเนินงานองค์กร ที่นำไปสู่ความมี
ประสิทธิภาพของการผลิต มีดังนี้

1. องค์ประกอบด้านปัจจัย (Input)
 - 1) ปัจจัยมนุษย์ (Human) ได้แก่ กำลังคน (Manpower) ความสามารถ (Abilities) พลัง
(Energies) ความต้องการ (Needs) ความคาดหวัง (Expectations)
 - 2) ปัจจัยนอกจากมนุษย์ (Non-Human) ได้แก่ เงินทุน (Money) เครื่องมือเครื่องจักร
(Machines) วัสดุ (Materials) เทคนิควิธีการ (Methods) ที่ดิน (Land)
2. องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process)
 - 1) การจัดการองค์กร ได้แก่ จัดโครงสร้าง จัดศักยภาพการปรับเปลี่ยน (Dynamics) การ
วิเคราะห์ (Analysis) การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดกลยุทธ์ (Tactics)
 - 2) การจัดระบบตัดสินใจและระบบข้อมูล ได้แก่ กระบวนการตัดสินใจการใช้ระบบ
สารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System) และการจัดระบบสนับสนุน

⁴ Millet, *Management in the Public Service, The quest for effective performance*, (New York : McGraw-Hill Book, 1964), p.67.

⁵ A. Simom, *Administrative behavior*, (New York : The Mcmillion, 1960), p.181-182.

⁶ M. Smith, *Educational leadership: culture and diversity*, (Gateshead : Athenaeum Press, 1980), p.178.

3) การวางแผนและควบคุม ได้แก่ การวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning Systems) รูปแบบการวางแผนและวิธีการที่ใช้ (Planning Methods and Models) การวางแผนงานโครงการ (Project and Program Planning) การจัดระบบควบคุมและคอมพิวเตอร์ช่วยควบคุม (Control Systems and Cybernetics) การวิเคราะห์ทุนและกำไรเพิ่มประสิทธิผล (Cost-Benefit Analysis and Effectiveness) และการบริหารบุคลากรและการประเมิน (Human Systems Management Evaluation)

3. องค์ประกอบด้านผลผลิต (Outputs)

- 1) สินค้าและบริการ (Product and Service)
- 2) ความสามารถในการปฏิบัติขององค์กร (Performance)
- 3) ระดับการเพิ่มผลผลิต (Productivity)
- 4) นวัตกรรม (Innovation)
- 5) การเติบโตและการพัฒนาการขององค์กร ได้แก่ การขยายสถานที่ (Plant) การขยายทุน (Capital) การขยายตลาด (Markets) การใช้เทคโนโลยี (Technology) และการขยายบุคลากร (Personnel)
- 6) ภาพพจน์ขององค์กร (Image)
- 7) ความมุ่งมั่นขององค์กร (Commitment)
- 8) แรงจูงใจขององค์กร (Motivation)
- 9) ความพอใจของบุคลากร (Satisfaction)

วีริช สงวนวงศ์วาน⁷ กล่าวว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานจะเป็นเครื่องชี้ความเจริญก้าวหน้า หรือความล้มเหลวขององค์กรงานที่สำคัญของการบริหารองค์กร ก็คืองานในหน้าที่ของการบริหาร ซึ่งจะเหมือนกันเป็นสากลไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใด มีจุดประสงค์ใดเป็นเครื่องมือช่วยให้การบริหารที่เหมาะสมกับองค์กรของตนเอง สถานการณ์ต่างๆ และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรมากที่สุด

Certo⁸ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานไว้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราว หมายถึง การที่จะสามารถมองเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 สิ่ง หรือมากกว่าหรือความสามารถในการที่จะบอกได้ถูกต้องว่างานสำคัญได้เสร็จ

⁷วีริช สงวนวงศ์วาน. *ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคลากร*, (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 75-77.

⁸C.S. Certo, *Modern management*, (New Jersey : Prentice Hall, 2000), p.18.

สิ้นลู่ลงไปแล้ว หรือสามารถเห็นถึงความแตกต่างว่าอันใดถูกต้องและอันใดไม่ถูกต้อง

2) ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา หมายถึง กระบวนการของการสามารถหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ความสามารถในการแก้ปัญหานี้จะกระทำได้โดยการสอนพนักงานให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างอาการและสาเหตุที่จะเกิดขึ้นตลอดแนวทางแก้ไข

3) ความสามารถจำเรื่องที่ผ่านมา หมายถึง การสามารถรู้ได้ว่าจะต้องทำอะไรหรือต้องใช้อะไรตลอดจนสามารถรู้ลำดับหรือระเบียบของการปฏิบัติงานของงานใดงานหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นประสิทธิภาพและความสามารถเชิงสติปัญญา

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานในการทำงานของกลุ่มจิตอาสา มีแนวคิดการและหลักในการทำงานประกอบด้วย ความจริงใจ ความเที่ยงธรรม ความเมตตาปราณี และมีความสมานสามัคคี รวมถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นประเด็นสำคัญในด้านความพึงพอใจ ความเท่าเทียมกัน ความรวดเร็ว ความต่อเนื่องและความก้าวหน้า รวมถึงองค์ประกอบของการปฏิบัติงานในด้านกำลังคน ความสามารถ ความคาดหวัง และความต้องการ ไปจนถึงการบริหารจัดการในการแยกแยะวิเคราะห์และประมวลผลในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับจิตอาสา

2.3.1 ความหมายของจิตอาสา

จิตอาสาเป็นจิตที่ต้องการให้ผู้อื่น เช่น การให้เงินทอง ให้ของ จนกระทั่งให้แรงงาน ให้สมอง หรือเรียกว่า อาสาสมัคร เพื่อช่วยให้ผู้อื่นหรือสังคมมีความสุขมากขึ้น ดังนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของจิตอาสาไว้หลายท่านด้วยกันดังนี้

อารีนา เลิศแสนพร กล่าวว่า จิตสาธารณะ จิตสำนึกและจิตอาสา ทั้ง 3 คำนี้มีความหมายใกล้เคียงกัน จิตสาธารณะ (Public mind) หมายถึง จิตเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า “สาธารณะ” คือสิ่งที่มิได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลบำรุงรักษาร่วมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ ลำคลอง การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้ความสว่างตามถนน แม้แต่การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้าที่เป็นของส่วนรวม โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษา ให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนความร่วมมือกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือช่วยกันแก้ไขปัญหาแต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม⁹

⁹ อารีนา เลิศแสนพร, จิตสาธารณะ : มติการปลูกฝังจิตสำนึกให้นักสวัสดิการสังคมรุ่นใหม่, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียว, 2554), (อัดสำเนา)

ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของจิตสำนึกทางสังคม หรือจิตสำนึกสาธารณะว่า “คือ การตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน หรือการคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน”¹⁰

ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ ได้ให้ความหมายของจิตอาสาว่า หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าใจร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ มีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบง่าย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ¹¹

พระไพศาล วิสาโล กล่าวว่า จิตอาสา หมายถึง “จิตที่พร้อมจะสละเวลา แรงกาย และสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูตายเมื่อพบเห็นปัญหา หรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้คน เป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดี” เป็นจิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์ โดยเต็มใจ สมครใจ อิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปิติ สุข มีคุณค่าและพัฒนาจิตวิญญาณให้สูงขึ้น เป็นความสมครใจ เต็มใจ ตั้งใจทำและเสียสละทั้งแรงกายหรือทรัพย์สินในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นผู้มิจิตเป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้านกำลังร่างกาย แรงสมองซึ่งเป็นการเสียสละสิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อแผ้วพำให้กับส่วนรวม อีกทั้งยังช่วยเหลือ “อิตตา” หรือความเป็นตนของตนเองลงได้บ้าง”¹²

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จิตสาธารณะหมายถึงจิตที่คิดสร้างสรรค์เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดสร้างสรรค์ คือ คิดในทางที่ดี ไม่ทำลายบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมดี คือ การกระทำ และคำพูดที่มาจากความคิดที่ดี

2.3.2 ลักษณะของจิตอาสา

การกำหนดลักษณะของคำว่า “จิตอาสา” ไว้อย่างหลากหลาย ทั้งคำที่ใช้ในภาษาไทย เช่น จิตสาธารณะ สำนึกสาธารณะ และจิตสำนึกสาธารณะ เป็นต้น และคำที่ใช้ในภาษาอังกฤษ เช่น (Public Consciousness) หรือ (Public Mind) โดยสามารถสรุปความหมายของจิตสาธารณะได้ว่า หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่า หรือการให้คุณค่าแก่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่งสาธารณะที่ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเจ้าของ หรือเป็นสิ่งที่คนใน

¹⁰ราชบัณฑิตยสถาน, *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2556), หน้า 325.

¹¹ศุภรัตน์ รัตนมุขย์, “การศึกษาสหประชาชาติ”, *วารสารคณะกรรมการแห่งชาติ*, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มกราคม-มีนาคม 2544) : 33-37.

¹²พระไพศาล วิสาโล, *พระธรรมปิฎกกับอนาคตของพุทธศาสนาของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)*, (กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2542), หน้า 42.

สังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากความรู้สึกนึกคิด หรือการกระทำที่แสดงออกมา

ชาย โปธิสิตา และคณะ ได้พิจารณาจากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออกใน 3 ลักษณะ ตามนิยามความหมายจิตสาธารณะของจิตอาสา ดังนี้

ลักษณะที่ 1 คือการหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจาก 1) การดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมเก็บเข้าที่ 2) ลักษณะการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

ลักษณะที่ 2 คือ การถือเป็นที่หน้าที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ กำหนดตัวชี้วัดจาก 1) การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม 2) การรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

ลักษณะที่ 3 คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจาก 1) การไม่ยึดของส่วนรวมนั้นมาเป็นของตนเอง 2) การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรวมนั้น

ความสำนึกต่อส่วนรวมเป็นลักษณะหนึ่งของจิตสาธารณะ ซึ่งปัจจุบันกำลังได้รับความสนใจอย่างยิ่ง เพราะจิตสาธารณะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาจิตใจให้เจริญตามทันเทคโนโลยี จิตสาธารณะ คือการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม¹³

ยุทธนา วรณปิติกุล ได้กำหนดลักษณะของคำว่า “จิตอาสา” คือพร้อมที่จะเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม¹⁴

บรรทม มณีโชติ กล่าวว่า “ลักษณะจิตอาสา คือ มีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมด้วยความเต็มใจ โดยพิจารณาจากความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ และทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการทำกิจกรรมเพื่อสังคม เข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มด้านการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ในสังคมร่วมกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าจิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับจิตใจของมนุษย์ ให้หันมาองถึงประโยชน์ส่วนรวม

¹³ชาย โปธิสิตา และคณะ, “จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ : ศึกษากรณีกรุงเทพมหานคร”, รายงานการวิจัย, (นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540), หน้า 40-41.

¹⁴ยุทธนา วรณปิติกุล, *สำนักพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม*, (กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม, 2542), หน้า 181-183.

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความสุข และความพยายามในการปลูกฝังจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น”¹⁵

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม ได้กล่าวถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ในปัจจุบันได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยคนไทยต้องเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตัวบ่งชี้ คือกำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิต และพัฒนาสังคม ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ทักษะทางสังคม คุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียน รวมถึงการรู้รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติและเพื่อความมั่นใจว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวได้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในระดับสถานศึกษา จึงกำหนดไว้ในมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญกับการมีจิตสาธารณะที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การรู้จักดูแลของส่วนรวม รวมถึงการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ ถ้าบุคคลมีจิตสาธารณะบกพร่อง มีน้อยหรือขาดไปจะส่งผลกระทบต่อหลายระดับ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว องค์กร ชุมชนประเทศชาติ และมีผลต่อระดับโลกตามมา¹⁶

สรุปได้ว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับจิตใจของมนุษย์ ให้หันมามองถึงประโยชน์ส่วนรวมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความสุข สามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือพร้อมที่จะเสียสละและอุทิศตนเองเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และการมีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมด้วยความเต็มใจ

2.3.3 การเกิดจิตอาสา

ประทีป จินฉัตร กล่าวว่า จิตสาธารณะเป็นสิ่งที่เกิดจากการฝึกอบรมตั้งแต่วัยเด็ก และจะพัฒนาไปเรื่อยๆจนถึงวัยรุ่น และจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่

การให้การศึกษาแก่เยาวชน ควรหยุดสร้างจิตสำนึกที่นิยมในวัตถุ แต่เน้นการสร้างจิตสำนึกในทางจริยธรรมให้เน้นหนักเข้มแข็งยิ่งขึ้นทุกระดับการศึกษาตั้งแต่อนุบาลศึกษาจนถึงอุดมศึกษา เพื่อให้เป็นจิตที่สามารถช่วยสร้างระบบถูกต้อง เพื่อการดำรงอยู่ของสังคมโดยธรรม โดยเฉพาะการดำรงเน้นการฝึกอบรมให้รู้จักหน้าที่อย่างดีที่สุด ฝึมือในทุกหน้าที่ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ด้วยความ

¹⁵บรรทม มณีโชติ, “การศึกษารูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ที่มีผลต่อคุณภาพของแบบสอบถาม”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ), 2530, หน้า 25.

¹⁶ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร, *สำนักไทยที่พึงปรารถนา*, (กรุงเทพฯ : มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย, 2543), หน้า 29.

สำนึกทุกหน้าที่ที่มีคุณค่าและความสำคัญเท่าเทียมกัน และวิธีการพัฒนาจิตสำนึกให้เกิดขึ้นได้อย่างดี ที่สุด ก็คือการสอนด้วยตัวเอง อันหมายถึงการที่ผู้อยู่อาศัยอยู่ในสถาบัน องค์การทางศาสนาพึงต้อง ประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างแก่คนในสังคมในด้านการช่วยเหลือส่วนรวม

ความอบอุ่นของสถาบันครอบครัว มีความสำคัญเป็นอันดับแรกเพราะเป็นจุดเริ่มต้นที่ช่วยให้เด็กเกิดจิตสำนึก เห็นความสำคัญของส่วนรวม ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่กับลูกจึงเป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่งในการเลี้ยงอบรมลูก เพราะความใกล้ชิดจะเป็นสื่อที่ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และ กลายเป็นเกิดความเห็นใจซึ่งกันและกัน การปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม เป็นการสร้างคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายในกัน การปลูกจิตสำนึกให้คนรู้จัก เสียสละต้องสัมพันธ์อยู่กับสำนึกความเป็นเจ้าของ และความสำนึกเป็นเจ้าของต้องผูกอยู่กับสมบัติ ของชุมชน ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นใน สังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิด ประโยชน์สุขแก่สังคมกาสร้างจิตสาธารณะ เป็นความรับผิดชอบในตนเอง แม้ว่าจะได้รับการอบรม สั่งสอนถ้าใจตนเองไม่ยอมรับ จิตสาธารณะก็ไม่เกิด ฉะนั้น คำว่า “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” จึงมี ความสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างจิตสาธารณะ¹⁷

สรุปได้ว่า การเกิดจิตอาสา คือ การมีสำนึกจิตอาสา แล้วร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ เพื่อให้มี คุณภาพที่ดีขึ้น แล้วอาสาสมัครก็จะได้ว่าตนเองนั้นมีศักยภาพมากพอที่จะทำสิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้นได้ จึง จะทำให้เห็นคุณค่าของตนเอง และเป็นการขยายสังคมจิตอาสาไปเรื่อยๆ จนเกิดเป็น “เครือข่ายจิต อาสา” ขึ้นในสังคมไทย

2.3.4 แนวทางส่งเสริมการเกิดจิตอาสา

นักวิชาการหลายๆท่านได้พยายามหาวิธีที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะ ได้แก่ เด็กและเยาวชน โดยวิธีการหนึ่งที่สำคัญ คือการพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งการพัฒนาพฤติกรรมนั้น สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี ตามความเชื่อพื้นฐานของแต่ละแนวคิด การนำหลักการแห่ง พฤติกรรม (Behavior Principles) มาอธิบายพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ได้ ดังนี้

ประทีป จินฉ่ำ ได้ให้ความหมายของหลักการแห่งพฤติกรรมไว้ว่า เป็นหลักการที่ครอบคลุม ทั้งแนวคิดของหลักทฤษฎีแห่งการเรียนรู้ การวางเงื่อนไข และแนวคิดทางจิตวิทยาต่างๆ ที่ศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์เข้ามาประยุกต์ใช้ได้ ในการนำแนวคิดของการใช้หลักการแห่งพฤติกรรม มาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น สามารถพิจารณาได้ 2 กรณี คือ

¹⁷ ประทีป จินฉ่ำ, *การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม*, (กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540), หน้า 133.

กรณีที่ 1 กรณีที่สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ ผู้ที่ทำหน้าที่พัฒนาสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พฤติกรรมของบุคคลนั้นได้โดยตรง โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขจัดการกับพฤติกรรมโดยตรง ด้วยการคุมสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้ได้

กรณีที่ 2 กรณีที่ไม่สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมได้ จึงไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาที่พฤติกรรมโดยตรงได้ จึงต้องจัดกระทำโดยการเปลี่ยนแปลงที่ความรู้สึก (Cognitive) ซึ่งส่งผลทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เป็นเพราะตามหลักการแห่งพฤติกรรมเชื่อว่า การรู้คิด ความรู้สึก และพฤติกรรมจะมีผลซึ่งกันละกัน

ดังนั้น การพัฒนาพฤติกรรม อาจจัดกระทำได้ที่พฤติกรรมโดยตรง หรือจัดกระทำที่ความรู้สึกความรู้สึก เพื่อให้พฤติกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงก็ได้ ในการพัฒนาพฤติกรรมมีแนวทางที่หลากหลาย แต่ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตสาธารณะให้แก่เด็กส่วนใหญ่ นั้น มักเลือกใช้การพัฒนาที่กระบวนการทางปัญญาเพื่อให้ส่งผลต่อพฤติกรรม โดยในการพัฒนาที่กระบวนการทางปัญญานั้น มีความเชื่อพื้นฐานที่ว่ากระบวนการทางปัญญามีผลต่อพฤติกรรม และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสามารถกระทำได้โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา¹⁸

เวทพล อ่อนละมัย กล่าวถึง แนวทางสำคัญในการสร้างจิตสาธารณะยังมีอีกหลายประการ ถ้าปฏิบัติได้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนี้

- 1) สร้างวินัยในตนเอง ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย รู้ถึงขอบเขตของสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและต่อสังคม
- 2) ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ตระหนักเสมอว่าตนเองคือส่วนหนึ่งของสังคม ต้องมีความรับผิดชอบต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องของส่วนรวมทั้งต่อประเทศชาติและโลกใบนี้
- 3) ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม ให้ถือว่าเป็นปัญหาของตนเอง เช่นกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องช่วยกันแก้ไข เช่น ช่วยกันดำเนินการโรงงานอุตสาหกรรมสร้างบ่อพักน้ำทิ้งก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
- 4) ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตเพราะหลักธรรม หรือคำสั่งสอนในทุกศาสนาที่คนนับถือสอนให้คนทำความดีทั้งสิ้น ถ้าปฏิบัติได้จะทำให้ตนเองมีความสุข นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมด้วย ทำให้เราสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตัวอย่างหลักธรรมทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

พระพุทธศาสนา หลักคำสอนในการช่วยเหลือหรือพึ่งพาตนเอง ดังพุทธพจน์ “เธอจงช่วยเหลือตนเอง”¹⁹ หรือที่พุทธศาสนิกชนได้ยืมจากพุทธภาษิตอยู่เสมอ คือ อัตตาหิ อัตตาโน นาโถ หรือตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

คริสต์ศาสนา หลักคำสอนในศาสนาคริสต์ คือ ต้องรู้จักช่วยเหลือตนเองก่อน แล้วพระเจ้าจะช่วยท่าน

ศาสนาอิสลาม หลักคำสอนจะคล้ายกับคริสต์ศาสนา ก็คือ ให้รู้จักช่วยตนเอง และรู้จักเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีเสียก่อนแล้วพระเจ้าจึงจะช่วยท่าน²⁰

สุรียพร แซ่เอี้ยบ และพลพจน์ เขาวีวัฒน์ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านจิตสาธารณะในสังคมไทยด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 พบว่าการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านจิตสาธารณะในสังคมไทยด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 อันเป็นหลักธรรมเพื่อการสงเคราะห์มนุษย์ด้วยกัน ให้มีความสัมพันธ์ยึดเหนี่ยวจิตใจกันไว้สร้างความสมานมิตรไมตรีจิตด้วยการให้ การเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันโดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นพฤติกรรมจิตสาธารณะที่ส่งผลออกมา เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ จากเจตคติที่ดีอันเป็นคุณภาพของจิตใจที่สูง ควรค่าแก่การยกย่องการสนับสนุน เสริมสร้างและปลูกฝังให้เกิดมีขึ้นภายในบุคคล ให้เป็นผู้ที่พัฒนาตนเองเพื่อสร้างความสุขที่ไม่ต้องอิงอาศัยวัตถุสิ่งของ แต่เป็นความสุขแท้จริงจากการประพฤติตามหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้) เปยยวัชชะ (การพูดจาไพเราะอ่อนหวาน) อตถจริยา (การประพฤติเป็นประโยชน์) และสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ เหมาะสมกับฐานะ) เป็นการเสริมสร้างจิตสาธารณะ อันเป็นคุณธรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดมีขึ้นในจิตใจของบุคคลในสังคมไทย

จิตสาธารณะเป็นจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม โดยการปลูกฝังจิตสาธารณะต้องเริ่มจากการรับผิดชอบต่อตนเองไม่ทำให้ตนเองและบุคคลอื่นหรือสังคมเดือดร้อน จากนั้นจึงเข้าไปรับผิดชอบต่อสังคมโดยการช่วยเหลือสังคม ทำตัวเป็นพลเมืองดีเคารพกฎหมาย รับผิดชอบต่อครอบครัว รับผิดชอบต่อโรงเรียน ครู อาจารย์และเพื่อนผู้มีจิตสาธารณะ ต้องทำตัวเป็นประโยชน์ต่อสังคม คิดในทางที่ดีต่อบุคคลอื่น ไม่เห็นแก่ตัว เข้าใจผู้อื่น ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรักและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ดังนั้น การสร้างจิตสาธารณะจึงจำเป็นต้องปลูกฝังให้คนในสังคมรู้จักเสียสละ ร่วมแรง ร่วมใจให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน ช่วยกันแก้ไขปัญหา และสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ดังนั้น จิตสาธารณะจึงมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ทำด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่การถูกบังคับหรือเพราะเป็นหน้าที่

¹⁹ ชุ.สุ. 25/707/667.

²⁰ เวชพล อ่อนละมัย, *แนวทางส่งเสริมการเกิดจิตอาสา*, (โยธธรร : วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโยธธรร, 2545), (อัตตานา).

2) เป็นงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมหรือสาธารณประโยชน์ 3) ทำโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน ซึ่งผลตอบแทนที่อาสาสมัครได้รับ คือความสุขใจ ความภาคภูมิใจ ที่ได้ปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์แก่ประชาชน สังคมและประเทศชาติ²¹

สรุปได้ว่า การสร้างจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น หากทำได้ในสังคมส่วนใหญ่ผลลัพธ์จะเกิดขึ้น นั้น นับว่ามีประโยชน์อย่างมากที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชากร สามารถทำให้สมาชิกในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจกัน มีความสุข ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันจะมีแต่การก่อให้เกิดความปรารถนาดีต่อกัน อันจะส่งผลให้ช่วยเหลือกันให้กิจการก้าวหน้า และท้ายสุดจะส่งผลให้โลกมีความสงบสุข

2.3.5 ความสำคัญของจิตอาสา

การที่คนเรามาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน การที่คนในสังคมขาดจิตสาธารณะนั้น จะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก ดังนี้

ผลกระทบต่อบุคคล ทำให้เกิดปัญหา ได้แก่ 1) สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง 2) สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น

ผลกระทบต่อครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา ได้แก่ 1) ความสามัคคีในครอบครัวลดลง 2) การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว

ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดปัญหา ดังนี้ 1) การแบ่งพรรคแบ่งพวกในองค์กร 2) ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น 3) การเบียดเบียนสมบัติขององค์กรเป็นสมบัติส่วนตัว 4) องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง

ในระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหา คือ 1) ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนาเพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชน มีสภาพ เช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง 2) อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง 3) ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาสมัครพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์กลัวเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น

ในระดับชาติถ้าบุคคลในชาติขาดจิตสาธารณะจะทำให้เกิด 1) วิกฤติการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้ เกิดการเบียดเบียนทำลายทรัพยากรและสมบัติที่เป็นของส่วนรวม 2) ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตราการใด

²¹ สุรีย์พร แซ่เอี้ยบ และพลพจน์ เชาว์วิวัฒน์, การเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านจิตสาธารณะในสังคมไทยด้วยหลักสังคหวัตถุ 4, *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, ปีที่ 13 ฉบับที่ 38 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2561) : 12.

ออกมาใช้ก็จะไม่ได้ผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน 3) เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มคนของตนและพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

ในระดับโลกถ้าบุคคลชาติจิตสาธารณะ จะทำให้เกิดการเอาใจเปรียบระหว่างประเทศ ทำให้เกิดปัญหาในระดับต่างๆ ดังนี้ 1) เกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน กลัวประเทศอื่นจะโจมตี จึงต้องมีอาวุธที่รุนแรง มีอานุภาพในการทำลายสูงไว้ในครอบครอง เพื่อข่มขู่ประเทศอื่น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มักมีแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงของแสนยานุภาพทางการสงคราม ในการตัดสินปัญหา 2) เกิดการก่อกวนแก่งแย่งหรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศ พยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการได้เปรียบทางการค้าทำให้ประเทศต้องด้อยกว่าขาดโอกาสในการพัฒนา ประเทศของตน 3) เกิดการรังเกียจเหยียดหยามคนต่างเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ หรือต่างท้องถิ่น มองชนชาติอื่นๆ เผ่าพันธุ์อื่นว่ามีความเจริญ หรือมีศักดิ์ศรีด้อยกว่าเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ของตนเองดูถูกหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อชาติอื่น

จากความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ ถ้าสามารถปลูกฝัง ส่งเสริม หรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสำนึกสาธารณะ ด้วยวิธีการต่างๆ จะทำให้เด็กมีจิตที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาดูแลรับผิดชอบส่วนรวม มีการใช้อย่างสมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า ใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอาใจเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่างๆ จะลดลงการเห็นแก่ประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น²²

สรุปได้ว่า จิตใต้สำนึก มีความสำคัญ ซึ่งอยู่ในจิตและส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาปัญหาต่างๆ ในสังคมที่เกิดขึ้น จะเห็นว่าเกิดจากการขาดจิตสำนึกของคนส่วนรวมในสังคมเป็นสำคัญ จิตสาธารณะซึ่งเป็นสำคัญในสังคม ทุกคนต้องให้ความสำคัญและตระหนักในความรับผิดชอบต่อตนเอง จิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง นับว่าเป็นพื้นฐานต่อความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการช่วยเหลือสังคม ไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อนได้รับความเสียหาย

2.4 หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสา

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา มีหลักธรรมหลายประการ ที่มีส่วนสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เพิ่มประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ หลักธรรมเหล่านี้ประกอบไปด้วย

2.4.1 อปริหานิยธรรม 7

อปริหานิยธรรม 7 คือ ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว โดยปฏิบัติตามหลักการร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองที่เรียกว่า

²²ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร, *สำนึกไทยที่พึงปรารถนา*, อ่างแล้ว, หน้า 22.

อภิธานิยธรรม มี 7 ประการ ดังนี้

- 1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พบปะปรึกษาหารือกิจการงาน (ที่พึงรับผิดชอบตามระดับของตน) โดยสม่ำเสมอ
- 2) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจทั้งหลายที่พึงทำร่วมกัน
- 3) ไม่ถืออำเภอใจใครต่อความสะดวก บัญญัติวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติวางไว้ และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติกันไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมเนียม
- 4) ท่านผู้ใดเป็นผู้ใหญ่มีประสบการณ์ยาวนาน ให้เกียรติเคารพนับถือท่านเหล่านั้น มองเห็นความสำคัญแห่งถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง
- 5) ให้เกียรติและคุ้มครองกุลสตรี มิให้มีการข่มเหงรังแก
- 6) เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ปุชนิยสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความทรงจำ รั้าให้ทำดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชน ไม่ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานเหล่านั้นตามประเพณี
- 7) จัดการให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิตผู้ทรงศีลทรงธรรม บริสุทธิ ซึ่งเป็นหลักใจและเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับและหวังให้ท่านอยู่โดยผาสุก²³

สำหรับกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ที่นำอภิธานิยธรรม 7 มาใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ก็เพราะว่าหลักธรรมดังกล่าวเป็นหลักธรรมที่ช่วยเสริมให้คุณภาพชีวิต คุณภาพการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งหากได้พิจารณาแต่ละข้อแล้วล้วนเป็นประโยชน์ทั้งสิ้นคือ กลุ่มจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานต่างก็มีการประชุมพบปะกันทุกสัปดาห์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และมีการนัดหมายล่วงหน้าพร้อมมีวาระการประชุมอย่างชัดเจน ภายในกำหนดเวลาที่สอดคล้องกับโรงพยาบาลกำหนด คือ ช่วงเวลา 10.00-13.00 น. ณ บริเวณศาลาพักญาติของโรงพยาบาลนครพิงค์ และการประชุมทุกครั้งก็จะมี การปรับเข้ากับกฎระเบียบของทางโรงพยาบาล ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ พร้อมทั้งเคารพกฎกติกา มารยาทของกลุ่ม ไม่ก้าวร้าวหน้าที่ซึ่งกันและกันทำงานเป็นทีม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน พร้อมร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

²³ที่.ม. 10/136/82.

2.4.2 พรหมวิหาร 4

พรหมวิหาร แปลว่า ธรรมของพรหมหรือของท่านผู้เป็นใหญ่ พรหมวิหารเป็นหลักธรรมสำหรับทุกคน เป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ หลักธรรมนี้ ได้แก่

1) เมตตา ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ความสุขเกิดขึ้นได้ทั้งกายและใจ เช่น ความสุขเกิดจากการมีทรัพย์ ความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์เพื่อการบริโภค ความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ และความสุขเกิดจากการทำงานที่ปราศจากโทษ เป็นต้น

2) กรุณา ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ความทุกข์ คือ สิ่งที่เข้ามาเบียดเบียนให้เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ และเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน พระพุทธองค์ทรงสรุปไว้ว่า ความทุกข์มี 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ (1) ทุกข์โดยสภาวะ หรือเกิดจากเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติของร่างกาย เช่น การเกิด การเจ็บไข้ ความแก่และความตายสิ่งมีชีวิตทั้งหลายที่เกิดมาในโลกจะต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งรวมเรียกว่า กายิกทุกข์ (2) ทุกข์จรหรือทุกข์ทางใจ อันเป็นความทุกข์ที่เกิดจากสาเหตุที่อยู่นอกตัวเรา เช่น เมื่อปรารถนาแล้วไม่สมหวังก็เป็นทุกข์ การประสบกับสิ่งอันไม่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์การพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก ก็เป็นทุกข์ รวมเรียกว่า เจตสิกทุกข์

3) มุทิตา ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี คำว่า "ดี" ในที่นี้ หมายถึง การมีความสุขหรือมีความเจริญก้าวหน้า ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีจึง หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไม่มีจิตใจริษยา ความริษยา คือ ความไม่สบายใจ ความโกรธ ความฟุ้งซ่านซึ่งมักเกิดขึ้นเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดีกว่าตน เช่น เห็นเพื่อนแต่งตัวเรียบร้อยแล้วครุขมเขยก็เกิดความรู้สึกอิจฉาใจถึงแก่งอางเคาะซอลค์ โคลน หรือหมึกไปป้ายตามเสื้อกางเกงของเพื่อนนักเรียนคนนั้นให้สกปรกเลอะเลอะ เราต้องหมั่นฝึกหัดตนให้เป็นคนที่มีมุทิตา เพราะจะสร้างไมตรีและผูกมิตรกับผู้อื่นได้ง่ายและลึกซึ้ง

4) อุเบกขา การรู้จักวางเฉย หมายถึง การวางใจเป็นกลางเพราะพิจารณาเห็นว่า ใครทำดี ย่อมได้ดี ใครทำชั่วย่อมได้ชั่ว ตามกฎแห่งกรรม คือ ใครทำสิ่งใดไว้สิ่งนั้นย่อมตอบสนองคืนบุคคลผู้กระทำ เมื่อเราเห็นใครได้รับผลกรรมในทางที่เป็นโทษเราก็ไม่ควรดีใจหรือคิดซ้ำเติมเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น เราควรมีความปรารถนาดี คือ พยายามช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ในลักษณะที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

สำหรับกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ที่นำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานนั้น เพราะหลักธรรมดังกล่าวเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัย ที่จะช่วยให้ทุกคนดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็นจิตอาสาด้วยแล้ว เป็นผู้มีจิตใจสูงส่งเป็นทุนอยู่แล้ว เมื่อนำหลักธรรมดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ หรือปรับใช้ในชีวิตและในหน้าที่การงานด้วยแล้ว ย่อมนำความสุขมาสู่ผู้ปฏิบัติอย่างแน่นอน ดังจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์มา

ทุกท่านจะมีความเมตตา คือ มีความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นได้รับความสุข เช่น สละเวลามาร้องเพลง มาช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ป่วย ตัดผม บริจาคทุนทรัพย์ในการสมทบทุนจัดซื้อเครื่องมือและ อุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วย เป็นต้น เมื่อปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขแล้วจุดมุ่งหมาย อีกอย่างหนึ่งของกลุ่มจิตอาสา ก็คือ มีความกรุณาปรารถนาให้ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานพันทุข์จากการเจ็บป่วย จากการปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่มากมายหลายด้าน เป็นการ มาทำหน้าที่จิตอาสาช่วยเสริมและเติมเต็มแก่กลุ่มคนดังกล่าว ทำให้ได้รับความสุขสบายในระหว่างที่ พักรักษาตัว หรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแห่งนี้ เมื่อทุกคนมีความสุขความเจริญก้าวหน้าก็จะตามมา คือ คนไข้ก็มีกำลังใจในการรักษาตัว เพื่อให้หายจากการเจ็บไข้ในเร็ววัน ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานก็ เช่นกัน เมื่อภาระงานที่รับผิดชอบมีจิตอาสาช่วยแบ่งเบาภาระก็ทำให้การทำงานนั้นมีความง่ายมาก ยิ่งขึ้น จากภาระงานที่หนักก็บรรเทาเบาบางลงทำให้งานมีคุณค่าและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลดีต่อ ผู้ป่วยในการมารับบริการ ลดความขัดแย้งระหว่างผู้ให้บริการและผู้มารับบริการ ลดข้อร้องเรียนที่จะ เกิด เป็นผลทำให้ทุกฝ่ายทำงานอย่างมีความสุข เมื่อทุกอย่างประกอบเข้าด้วยกันก็จะเห็นความเป็น กลางและความเป็นธรรมเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย และนี่คือการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการทำงาน ของจิตอาสา

2.4.3 มงคลชีวิต

การบำเพ็ญทานมงคลชีวิต 38 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของจิตอาสาเมื่ออยู่ หลายมงคล ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกมงคลมากล่าวไว้ 4 ประการ²⁴ ประกอบด้วย

- 1) บำเพ็ญทาน คือการให้ รู้จักสละทรัพย์สิ่งของที่เหมาะสมของตนแก่ผู้ที่สมควรได้รับ เป็นการกำจัดความตระหนี่สร้างสมบุญกุศล ทำให้ใจของเราสูงขึ้นและเป็นการสร้างสันติสุขแก่มวล มนุษยชาติ
- 2) ประพฤติธรรม คือ การประพฤติตนให้อยู่ในกรอบของความถูกต้องและความดีตาม ธรรมะที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนพร้อมทั้งฝึกฝนอบรมตนตามหลักกุศลกรรมบถ 10 ให้มี คุณธรรมในตัวสูงขึ้นประณีตขึ้นตามลำดับสมกับที่เกิดเป็นมนุษย์ และให้ความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง
- 3) สงเคราะห์ญาติ คือ ช่วยเหลือทั้งญาติสายโลหิตเดียวกัน ทั้งพี่ ป้า น้า อา ลุง หลาน ฯลฯ รวมทั้งผู้รู้จักคุ้นเคยกัน ญาติร่วมจังหวัด ญาติร่วมประเทศ ญาติร่วมโลก ซึ่งเราต้องมีหลักในการ สงเคราะห์ โดยไม่ให้เสียศีลธรรมประจำใจของเรา การสงเคราะห์นี้เป็นการสร้างเสริมความสามัคคี ความเป็นปึกแผ่นของสังคมให้เกิดขึ้น
- 4) ทำงานไม่มีโทษ หมายถึง ทำงานที่สุจริต ไม่มีเวรไม่มีภัย ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิด ประเพณี ไม่ผิดศีลธรรม ไม่เบียดเบียนใคร รวมทั้งงานที่มีประโยชน์แก่ตนและต่อส่วนรวม เช่น งาน

²⁴ ข.ช. 25/1/6.

สาธารณกุศลงานสาธารณประโยชน์และงานสังคมสงเคราะห์ต่างๆ งานไม่มีโทษนี้เป็นงานที่ทำเพื่อเพิ่มพูนคุณธรรมความดีของเราให้เจริญก้าวหน้า

กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ได้นำมงคลชีวิตมาใช้ในการปฏิบัติงานนั้น มาปรับใช้ก็เพราะว่าการบำเพ็ญทาน คือ การเป็นผู้ให้ รู้จักสละทรัพย์สิ่งของที่เหมาะสมของตนแก่ผู้อื่นที่สมควรได้รับ เป็นการกำจัดความตระหนี่สร้างสมบุญกุศลให้แก่ตนเอง และเป็นการสร้างสันติสุขแก่มวลมนุษย์ ด้วยความดีและความถูกต้อง เทียงธรรมและไม่ลำเอียง ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือแก่ผู้เจ็บป่วย ญาติผู้ป่วย รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในโรงพยาบาล ทั้งนี้เพราะกลุ่มจิตอาสาที่มาทำงานในโรงพยาบาลนครพิงค์แห่งนี้ มีความตั้งใจแน่วแน่จะทำงานด้วยใจไม่หวังผลตอบแทนใดๆ โดยเริ่มที่ตนเองเป็นผู้ให้ก่อนแล้วสังคมก็จะตามมาด้วยสันติสุข

2.4.4 ขรวาธรรม 4

ขรวาธรรมเป็นหลักปฏิบัติสำหรับการครองชีวิตของคฤหัสถ์ ซึ่งอยู่บนหลักการแห่งการดำรงมั่นในสัจจะ ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริ่งใจ พุดจริง ทำจริง จะทำอะไรก็ให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ มีการบังคับควบคุมตนเองได้ รู้จักปรับตัวและแก้ไขปรับปรุงตนให้ก้าวหน้าดีงามยิ่งขึ้นอยู่เสมอ โดยมุ่งหน้าทำหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็งอดทน ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมาย ไม่ท้อถอย และการมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ชอบช่วยเหลือเกื้อกูล บำเพ็ญประโยชน์ สละโลก ละทธิมานะได้ ร่วมงานกับคนอื่นได้ ไม่ใจแคบเห็นแก่ตัวหรือเอาแต่ใจตน อันประกอบไปด้วยธรรม 4 ประการ²⁵

1) สัจจะ หมายถึง ความซื่อสัตย์ซื่อตรง การตั้งมั่นในความสัตย์ ปฏิบัติอย่างซื่อตรงยอมทำให้ผู้น้อมนำหลักธรรมสู่ชีวิตจะกลายเป็นผู้ที่ได้รับความนับถือ ได้รับความไว้วางใจทั้งจากเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนถึงผู้คนที่อยู่รอบตัวอีกทั้งความซื่อสัตย์ไม่คดโกงนั้นยังช่วยคุ้มครองให้พ้นจากข้อติคำครหาอันเป็นเหตุแห่งความล้มเหลวในหน้าที่การงานได้

2) ทมะ หมายถึง การข่มจิตข่มใจ การรู้จักระงับอารมณ์เมื่อมีความไม่พอใจเกิดขึ้น เป็นหลักธรรมที่สำคัญยิ่งโดยเฉพาะเมื่อจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นหรือทำงานเป็นทีม การระงับอารมณ์เกรี้ยวกราดก้าวร้าวนี้จะช่วยไม่เกิดความขุ่นข้องหมองใจต่อกัน ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันหรือทำงานร่วมกันได้โดยราบรื่นและประสบความสำเร็จได้

3) ขันติ หมายถึง ความอดทนอดกลั้น เป็นหลักธรรมสำคัญต่อทุกความสำเร็จ เพราะไม่ว่าจะเป็นเรื่องหน้าที่การงาน การศึกษาเล่าเรียน หรือการประกอบกิจการใดก็ล้วนจะต้องพบกับอุปสรรคปัญหาและความยากลำบาก การฝึกตนให้เป็นผู้มีขันติจึงช่วยให้สามารถฝ่าฟันผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ และก้าวสู่ความสำเร็จได้ในที่สุด

²⁵ ส.ส. 15/246/354.

4) จาคะ หมายถึง ความเสียสละ ความเสียสละนี้เป็นธรรมข้อสำคัญในการทำงาน โดยเฉพาะงานที่จำเป็นต้องทำร่วมกับผู้อื่นหากผู้ร่วมงานทุกคนต่างปราศจากความเสียสละ ไม่ลงทุนลงแรง ไม่ยอมปิดทองหลังพระเสียบ้าง การงานนั้นก็ย่อมบกพร่อง และคงประสบความสำเร็จโดยสมบูรณ์ไม่ได้

สำหรับกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ที่นำฆราวาสธรรม 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานนั้น เพื่อเป็นการควบคุมและกำกับพฤติกรรมของตนในอยู่ในกรอบของความถูกต้องดีงาม เช่น เมื่อมาปฏิบัติงานแล้วย่อมพบเจอเหตุการณ์ หรือ สถานการณ์ต่างๆที่มีอาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ดังนั้นผู้เป็นจิตอาสาต้องมีสัจจะ มีความซื่อสัตย์ซื่อตรงในความสัตย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เมื่อมีความซื่อสัตย์เกิดขึ้นย่อมได้รับความไว้วางใจจากผู้คนรอบข้าง ได้รับความเคารพนับถือตามมา นอกจากนี้หลักธรรมข้อนี้ยังเป็นกรอบคุ้มกันภัยแก่ผู้ปฏิบัติด้วย ซึ่งในการปฏิบัติงานทุกครั้งสิ่งที่จะขาดไม่ได้ก็คือ ทมะ คือ การข่มจิตข่มใจ การรู้จักระงับและจัดการอารมณ์ของตนเองมิให้เกิดอารมณ์หงุดหงิด อารมณ์โกรธเกิดขึ้น เพราะเมื่อใดที่เราไม่มีความอดกลั้น อดทน ความเสียหายย่อมตามมาอย่างแน่นอนซึ่งความเสียหายนั้น มิได้เกิดขึ้นเฉพาะตนเองเท่านั้น ยังส่งผลต่อผู้คนรอบข้างด้วย อย่างในโรงพยาบาลความเสียหายก็จะเกิดแก่ตนเอง ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงองค์กรด้วย นอกจากนี้ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ จาคะ ความเสียสละ กลุ่มจิตอาสาถือว่าเป็นคุณธรรมข้อนี้ อย่างเปี่ยมล้น ดังจะเห็นได้จากการมาปฏิบัติงานแสดงให้เห็นถึงความเสียสละในด้านเวลา ด้านความอดกลั้นอดทน พร้อมให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือด้านกำลังกาย กำลังและกำลังทรัพย์อย่างเปี่ยมล้น ทุกครั้ง

2.4.5 อิทธิบาท 4

อิทธิบาทเป็นหลักการแห่งความสำเร็จที่จะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการนั้นๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระที่ตนเองรับผิดชอบทำให้ประสบผลตามที่คาดหมายไว้ซึ่งมีอยู่ 4 ประการ²⁶

1) **ฉันทะ** หมายถึง ความฝักใฝ่ ตั้งมั่น และมีกำลังใจในสิ่งที่ทำโดยไม่ท้อถอยทะยานจนเกินเหตุ การน้อมนำหลักธรรมนี้มาใช้ย่อมจะทำให้เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีร่างกายแข็งแรงใจในการทำหน้าที่การงานอันจะนำมาซึ่งความสำเร็จได้

2) **วิริยะ** หมายถึง ความขยันหมั่นเพียร เป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะทำกิจการใดก็ตามหากตั้งมั่นอยู่ในความขยันหมั่นเพียรด้วยจิตใจอันไม่ย่อท้อ ก็สามารถจะทำให้สิ่งที่ทำอยู่นั้นดำเนินไปได้อย่างราบรื่น แม้จะมีอุปสรรคผ่านเข้ามา ความเป็นผู้เพียบพร้อมในธรรมแห่งวิริยะนี้จะช่วยให้สามารถฝ่าฟันจนผ่านพ้นไปได้

²⁶ที่.ปา. 11/306/277.

3) **จิตตะ** หมายถึง สมาธิ การมีสมาธิทำให้จิตใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำหรือสิ่งที่คิด โดยไม่วอกแวกไปคลุ้มกั่งวอลอยู่กับเรื่องอื่น การจดจ่อในสิ่งที่ทำย่อมทำให้ผลงานที่เกิดขึ้นมีคุณภาพ เพราะเกิดมาจากการพิจารณาไตร่ตรองโดยถี่ถ้วนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ จิตตะยังหมายถึงการไม่ละทิ้งต่อหน้าที่ ซึ่งก็สามารถอธิบายได้ในความหมายที่คล้ายคลึงกับสมาธินั่นเอง

4) **วิมังสา** หมายถึง ความมีปัญญาและเหตุผลธรรมข้อนี้เป็นหลักสำคัญในการกระทำสิ่งทั้งปวง เพราะหากตั้งมั่นอยู่ในสติปัญญาและความมีเหตุผลแล้วก็ไม่ก่อให้เกิดความผิดพลาด แม้จะตั้งเผชิญกับปัญหา ก็สามารถแก้ไขได้ด้วยความสุขุม ตรงจุด จนปัญหานั้นบรรเทาเบาบางลง และสามารถมุ่งเดินไปสู่เป้าหมายได้โดยราบรื่น

กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ที่นำอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานนั้นจะเห็นได้จาก ขั้นตอนการมาปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาที่มาด้วยขั้นตอนที่ถูกต้อง มีการทำหนังสือขออนุญาตเข้ามาปฏิบัติงานด้านจิตอาสาในโรงพยาบาลตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งเป็นแนวทางในการฝึกฝนในการทำความดีที่จะทำงานด้านนี้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และตลอดเวลาที่ทำงานอยู่ในโรงพยาบาลนครพิงค์ ก็ปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียรไม่ย่อท้อด้วยความวิริยะอุตสาหะ ถึงแม้จะมีปัญหาอุปสรรคบ้างก็ตาม ก็ได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้ผ่านพ้นไปด้วยดี ทั้งนี้เพราะเรามีจิตที่เป็นสมาธิในการแก้ปัญหาด้วยปัญญานั่นเอง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารรายงานการวิจัยต่างๆ พบว่ามีเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาที่เป็นปัจจัยและเหตุผลของการแสดงพฤติกรรม ซึ่งสามารถนำผลของการวิจัยมาใช้ในการอ้างอิงในการศึกษา แนวคิด ผลการศึกษาวิจัยที่จะนำมาอธิบายประกอบการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

นภารัตน์ อเนกบุญ, พระครูกลยาณสิทธิวัฒน์ และสาระ มุขดี ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามจิตอาสาที่ปฏิบัติต่อสังคมปัจจุบันอย่างยั่งยืน พบว่าการทำงานจิตอาสาในแง่ของพระพุทธศาสนาเป็นการฝึกฝนจิตใจ ลดละกิเลส ลดความยึดมั่นถือมั่นในตัวตน สามารถสร้างความซาบซึ้งในคุณค่าตนเอง ถือเป็นการปฏิบัติที่ไม่ควรที่จะละเลยในการฝึกฝนและพัฒนาตนเอง ตามหลักการพระพุทธศาสนาการทำงานจิตอาสา ก็คือการปฏิบัติธรรม หรือเป็นโอกาสในการที่จะได้พัฒนาฝึกฝนตนเองอันเป็นประโยชน์ตนและสังคมส่วนรวม มีหลักพุทธธรรมที่สนับสนุนคุณลักษณะจิตอาสาทั้งเป็นรูปธรรมของความเป็นมนุษย์ เพื่อเชื่อมความเป็นมนุษย์ด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้เกิดสิ่งดีงามในสังคมได้อย่างยั่งยืน²⁷

²⁷ นภารัตน์ อเนกบุญ, พระครูกลยาณสิทธิวัฒน์ และสาระ มุขดี, “การติดตามจิตอาสาที่ปฏิบัติต่อสังคมปัจจุบันอย่างยั่งยืน”, *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2560) : 21-22.

พิชิต ตันติศักดิ์ ศึกษาเรื่อง “บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลนคร เชียงใหม่” พบว่า “มูลเหตุจูงใจของการเข้ามาเป็น อปพร ได้แก่ความต้องการการเสี่ยสละมากกว่า ผลประโยชน์ การเข้าไปร่วมช่วยเหลือราชการในงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนการเข้าไปช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยต่าง ๆ เกิดขึ้นตลอดจนการเสี่ยสละต่อสังคมในการอุทิศกำลังกายกำลังใจตลอดจน ทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือสังคม การมีสิทธิแต่งเครื่องแบบและเครื่องหมายประดับ อปพร การมีสิทธิใน การใช้อาวุธปืนในงานที่ได้รับมอบหมายตามราชการและเป็นลายลักษณ์อักษร การมีสิทธิสื่อสารและ ใช้เครื่องมือสื่อสารในเครือข่ายของ อปพร สาเหตุในการเข้ามาเป็นอาสา เพราะต้องการเสี่ยสละต่อ สังคมมากกว่าผลประโยชน์ เครื่องแต่งกาย การใช้วิทยุสื่อสาร ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และระดับการศึกษาของ อปพร มีอิทธิพลต่อบทบาทหน้าที่ของสมาชิก”²⁸

วรารพร วันไชยธนวงศ์ และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนากระบวนการสร้างจิตอาสาของ นักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนีเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า “นักศึกษาให้ความจิตอาสา และความ สมัคใจ เต็มใจ ตั้งใจทำเสี่ยสละทั้งร่างกายและแรงใจหรือทรัพย์สิน ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนและมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น สำหรับกระบวนการจิต อาสา มี 4 ประเด็นคือ ปลูกฝังให้ตระหนักถึงความสำคัญของจิตอาสา การเตรียมความพร้อมทั้ง ทางด้านร่างกายและจิตใจ ด้านความรู้และการติดต่อสื่อสาร การสร้างความเชื่อมั่นในตนและการเข้า ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ผลการพัฒนาจิตอาสาทำให้เป็นคนเก่ง คนดี และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง”²⁹

ชาลิณี ภัทรพงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง “การปฏิบัติของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน อำเภอ สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า “อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านมีการปฏิบัติในการ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี ซึ่งเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติทุก ด้านอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านการออกเยี่ยมเยียนและให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ด้านการ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้กับครอบครัวผู้สูงอายุ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ทั่วไปในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ด้านการประสานงาน ในการดูแลและสร้างเสริมสุขภาพ ด้านการกระตุ้นให้ ผู้สูงอายุดูแลตนเองเพื่อการมีสุขภาพดี ด้านการให้ความช่วยเหลือดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผลการศึกษา ครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่า อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านสามารถปฏิบัติด้านการสร้างเสริมสุขภาพของ

²⁸พิชิต ตันติศักดิ์, “บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลนครเชียงใหม่”, การค้นคว้า แบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2548, หน้า 84.

²⁹วรารพร วันไชยธนวงศ์ และคณะ, “กระบวนการสร้างจิตอาสาของนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่”, รายงานการวิจัย, (เชียงใหม่ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี), 2550, หน้า 59.

ผู้สูงอายุ อยู่ในระดับดี จึงควรได้รับการสนับสนุนให้ใช้ศักยภาพด้านนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”³⁰

นอกจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วยังบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจิตอาสา ซึ่งสามารถนำผลงานในบทความมาใช้ในการศึกษาและอ้างอิงประกอบ ได้ดังนี้

คิด ฉัตรประภาชัย³¹ ได้เขียนบทความเรื่อง “จิตอาสา หนทางที่อยู่ร่วมกันในสังคม” ได้กล่าวถึง ประเด็นดังกล่าวว่า เมื่อสังคมประสบปัญหาไม่ว่าจะเป็นด้านใด ขอให้ทุกคนอย่างหนึ่งดูดาวยช่วยกันออกมาช่วยเหลือสังคมไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ที่ตนเองมีอยู่มาช่วยเหลือสังคมในรูปแบบจิตสาธารณะหรือจิตอาสา เพื่อทำคุณประโยชน์ให้กับส่วนรวม สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้เกิดเป็นรูปธรรม ช่วยกันทำคนละนิด คนละหน่อย ทั้งทางด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่ อบอุ่น และปลอดภัย เป็นการออกแบบสร้างจิตสำนึกของการเป็นจิตอาสาช่วยเหลือคนในสังคมมาแชร์แบ่งปันในการมีส่วนร่วมจากการให้ที่เปี่ยมด้วยความเมตตา เพราะจิตอาสาเป็นจิตของผู้ให้มากกว่าผู้รับ

พิชญา สันติชัยศรี³² กล่าวถึง จิตอาสาพระราชทาน “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ในโครงการจิตอาสาพระราชทานว่า โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดีทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามา ร่วมกันทำความดีด้วยความสมัครใจตามความถนัดในแต่ละด้าน เช่น ด้านการพัฒนาภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ และช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละด้านนั้นก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติเป็นอย่างมาก จึงได้เชิญชวนทุกคนมาทำความดีด้วยกัน

อ้วน โสภณธรรมรัก³³ กับบทความที่เขียน เรื่อง “เยาวชนสร้างจิตอาสาอย่างสร้างสรรค์” กล่าวว่า เยาวชนเป็นวัยที่สามารถใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ หากมารวมกลุ่มกันเป็นจิต

³⁰ชาลิณี ภัทรพงศ์, “การปฏิบัติของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2550, หน้า 92.

³¹คิด ฉัตรประภาชัย, “จิตอาสา หนทางที่อยู่ร่วมกันในสังคม”, 23 กุมภาพันธ์ 2560, <<http://live.siammedia.org/index.php/article/kid/15395>> (25 May 2020)

³²พิชญา สันติชัยศรี, “จิตอาสาพระราชทาน “เราทำความดีด้วยหัวใจ””, 28 กรกฎาคม 2561, <<https://www.posttoday.com/social/general/558992>> (25 May 2020)

³³อ้วน โสภณธรรมรัก, “เยาวชนสร้างจิตอาสาอย่างสร้างสรรค์”, 25 มีนาคม 2557, <<https://www.thaihealth.or.th/Content/23582-เยาวชนสร้างจิตอาสาอย่างสร้างสรรค์.html>> (25 May 2020)

อาสาที่ส่งเสริมกันให้เป็นคนมีระเบียบวินัย มีน้ำใจ รับผิดชอบต่อส่วนรวม มีภาวะผู้นำ และกล้าทำ ความดี เป็นผู้ที่มีจริยธรรมและคุณธรรมต่อไป

นรรีชต์ ฝืนเชียร³⁴ กับบทความที่เขียนเรื่อง “จิตอาสาพัฒนาเด็กไทย” กล่าวถึง โครงการจิตอาสา “ทำความดีด้วยหัวใจ” เป็นโครงการที่สร้างจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชน รวมตัวกันเป็นจิตอาสา เพื่อพัฒนาชาติบ้านเมือง ความสำคัญของโครงการเน้นงานด้านจิตอาสา ปลุกสำนึกให้เด็กและเยาวชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เป็นคนที่มีจิตสาธารณะ (Volunteer Spirit) จิตแห่งการเป็นผู้ให้โดยเต็มใจเพื่อผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นจิตใจหรือความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นด้วยใจไม่ใชการบังคับ ซึ่งเหมาะสมกับเยาวชนยุคปัจจุบันที่จะสร้างสรรค์ความรุ่มเย็น และพร้อมเผชิญสิ่งต่างๆ ได้โดยปราศจากเงื่อนไข

เพ็ญพรรณ วัฒนไกร³⁵ บทความเรื่อง “จิตอาสา หนทางทำดีที่เป็นเรื่องกล้วยๆ” ลงนิตยสารหมอชาวบ้านกล่าวไว้ว่า เรื่องจิตอาสาเป็นการทำงานแบบมีเครือข่ายที่เปรียบเสมือนชุมทางของคนที่ต้องการทำความดี เพื่อพัฒนาชีวิต พัฒนางาน และทัศนคติต่างๆ ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมา ผู้คนก็จะรวมตัวกันมาช่วยเหลือแบ่งปันน้ำใจให้ผู้ประสบเหตุการณ์ร้ายๆ นั้นผ่านพ้นไปด้วยดี ถึงแม้จะมีปัญหาอุปสรรคบ้างก็ตาม

นอกจากบทความดังกล่าวแล้ว ในการสนับสนุนของแต่ละองค์กรยังมีอีกหลายโครงการดี ๆ ที่มีการช่วยเหลือและสนับสนุนให้เยาวชนยกระดับการพัฒนาจิต เข้าสู่การพัฒนาเป็นอาสาสมัคร เพื่อพัฒนาด้านความคิดและจิตวิญญาณของทุกคน เพื่อเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ “ธนาคารจิตอาสา ปันเวลาช่วยกันทำความดี” ซึ่งนำเสนอโดย โครงการฉลาดการทำบุญด้วยจิตอาสา เครือข่ายพุทธิกา³⁶

³⁴ นรรีชต์ ฝืนเชียร, “จิตอาสาพัฒนาเด็กไทย”, 11 มีนาคม 2562,

<<https://www.trueplookpanya.com/blog/content/72058/-blog-teaartedu-teaart->> (25 May 2020)

³⁵ เพ็ญพรรณ วัฒนไกร, “จิตอาสา หนทางทำดีที่เป็นเรื่องกล้วยๆ”, 1 มีนาคม 2549,

<<https://www.doctor.or.th/article/detail/2206>> (25 May 2020)

³⁶ มูลนิธิเครือข่ายพุทธิกา, “ธนาคารจิตอาสา”, <<https://www.jitarsabank.com/org/profile/656>>

(25 April 2020)

บทที่ 3

สภาพพื้นที่ศึกษา

3.1 ประวัติโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

โรงพยาบาลนครพิงค์เป็นโรงพยาบาลทั่วไปประจำจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตั้งอยู่เลขที่ 159 หมู่ที่ 10 ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ หลักกิโลเมตรที่ 9 ถนนโชตนา(เชียงใหม่-ฝางเดิม) อยู่ห่างจากเขตชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ ประมาณ 5 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแมริม ประมาณ 7 กิโลเมตร

โรงพยาบาลนครพิงค์ เดิมชื่อ “โรงพยาบาลเชียงใหม่” และได้เปลี่ยนเป็น โรงพยาบาลนครพิงค์ ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2533 โรงพยาบาลเปิดบริการทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2523 โดยใน ระยะแรกบริการผู้ป่วย 75 เตียง จากจำนวนเตียง 160 เตียง เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่จำกัด ต่อมาในวันที่ 1 มิถุนายน 2525 ได้เปิดตึกบริการผู้ป่วยเพิ่มเป็น 130 เตียง

ปัจจุบันเป็นโรงพยาบาลศูนย์ และเป็นศูนย์ความเชี่ยวชาญด้านอุบัติเหตุ หัวใจ มะเร็งและทารกแรกเกิด เปิดให้บริการ 609 เตียง (ไม่รวม ICU) มีแพทย์ทุกสาขารวมกัน 190 คน

รายนามผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพิงค์

นายแพทย์อำพน	ศิริบุญมา	ระหว่าง พ.ศ. 2523 – กุมภาพันธ์ 2533
นายแพทย์สละ	สุขตระกูล	ระหว่าง พ.ศ. 2533 – พฤศจิกายน 2537
นายแพทย์สัมพันธ์	คหินทวงศ์	ระหว่าง พ.ศ. 2537 – กันยายน 2546
นายแพทย์ชัชวาลย์	ศิริรินทร์	ระหว่าง พ.ศ. 2546 – กุมภาพันธ์ 2548
แพทย์หญิงเข็มรัตน์	ขุนศึกเม้งราย	ระหว่าง พ.ศ. 2548 – มิถุนายน 2548
นายแพทย์ชัชวาลย์	ศิริรินทร์ราย	ระหว่าง พ.ศ. 2549 – กันยายน 2554
นายแพทย์วิรัช	พันธ์พานิช	ระหว่าง พ.ศ. 2555 – กันยายน 2557
นายแพทย์ธีรารัง	หาญวงศ์	ระหว่าง พ.ศ. 2557 - กันยายน 2561
นายแพทย์วรเชษฐ	เตชะรัก	ระหว่าง พ.ศ. 2561 – ปัจจุบัน

ข้อมูล ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562

3.2 ประวัติของกลุ่มจิตอาสาของโรงพยาบาลนครพิงค์

กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ก่อตั้งเมื่อปี 2552 โดย นางสาวเพ็ญศรี ว่างเสรีพิพัฒน์ ประธานกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ได้ไปเห็นการทำงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลมหาสารคามนครเชียงใหม่ที่มีการจัดกิจกรรมดนตรีบำบัด เล่นดนตรี และขับร้องเพลงให้ผู้ป่วยและญาติ เพื่อผ่อนคลายความเครียด ในช่วงพักเที่ยงของแต่ละวัน จึงเกิดแนวคิดขึ้นมาว่า ที่โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่มีกิจกรรมเช่นนี้ จึงได้รวมตัวกับเพื่อนสมาชิกจิตอาสาที่มีอยู่ จำนวน 3-5 คน จัดตั้งวงดนตรีเล็กๆขึ้นมาและได้ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพิงค์ เพื่อขออนุญาตมาทำกิจกรรมในโรงพยาบาลนครพิงค์ ช่วงพักเที่ยง สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคาร และ วันศุกร์ โดยใช้ชื่อกิจกรรมว่า “กลุ่มจิตอาสาเพื่อน” ทำหน้าที่เล่นดนตรีและขับร้องเพลงให้ผู้ป่วยและญาติ ณ ลานกิจกรรมม่วงใจของโรงพยาบาลนครพิงค์ ได้ประมาณ 4 ปี จึงมีเพื่อนสมาชิกกลุ่มจิตอาสาอีกกลุ่มเกิดขึ้นชื่อว่า “กลุ่มจิตอาสาเพื่อน” มาทำกิจกรรมร่วมกันโดยเพิ่มวันจัดกิจกรรมจากสัปดาห์ละ 2 วัน เป็น 5 วัน/สัปดาห์ เพิ่มกิจกรรมวันจันทร์ พุธ และ พฤหัสบดี นอกจากกิจกรรมเล่นดนตรีและร้องเพลงแล้ว ยังรวมตัวกันทำกิจกรรมจิตอาสาอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การดูแลและต้อนรับผู้ป่วยตลอดถึงญาติที่มาเยี่ยมไข้ให้กำลังใจผู้ป่วยในหอผู้ป่วย บริการตัดผม จัดโต๊ะเก้าอี้แจกอาหารเครื่องดื่มให้ผู้ป่วยและญาติทุกวันทำการ ฟรี

นอกจากกิจกรรมดังกล่าวที่ทำเป็นประจำทุกสัปดาห์แล้ว กลุ่มจิตอาสาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ ยังได้จัดกิจกรรมที่เป็นกุศลอันยิ่งใหญ่ นั่นคือ การจัดงาน “ดนตรี ลีลาศ การกุศล” เพื่อหาทุนในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลนครพิงค์ โดยได้จัดกิจกรรมมาแล้ว จำนวน 3 ครั้ง ได้รับยอดเงินบริจาคให้กับโรงพยาบาลนครพิงค์ ดังนี้

ครั้งที่ 1	เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2556	ยอดเงินบริจาค	จำนวน 650,000 บาท
ครั้งที่ 2	เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2560	ยอดเงินบริจาค	จำนวน 1,020,000 บาท
ครั้งที่ 3	เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2562	ยอดเงินบริจาค	จำนวน 1,001,100 บาท

โครงการต่อไปในอนาคตของกลุ่มจิตอาสาจะจัดกิจกรรมไปช่วยที่ศูนย์มะเร็งโรงพยาบาลนครพิงค์ ณ วัดพระนอนขอนตาล (วัดลัญจิว) อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

3.3 แนวคิด (จิตตารมณ์) ของกลุ่มจิตอาสาของโรงพยาบาลนครพิงค์

กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ “การทำงานด้วยใจ ไม่หวังผลตอบแทน” และนำหลักสังคหวัตถุธรรมที่สมาชิกทุกคนพึงมีและยึดถือปฏิบัติ พร้อมให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือแก่ ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ให้มีความสุข สุขกาย สุขใจ และมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยกลุ่มจิตอาสาพร้อมใจกันมาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทุกวัน และไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ซึ่งแนวคิด (จิตตารมณ์) ของกลุ่มก็คือ ความซื่อสัตย์ คือ ได้มาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ

มอบหมายทุกครั้ง ความเสียสละ คือ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ความรับผิดชอบ คือการปฏิบัติตามเจตนาของกลุ่มจิตอาสาอย่างเคร่งครัด ความเห็นใจกัน คือการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ รวมถึงความไว้วางใจต่อกลุ่มสมาชิกจิตอาสาด้วยกัน

3.4 กิจกรรมของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์

3.4.1 งานเล่นดนตรีและร้องเพลง

กลุ่มจิตอาสามีการรวมตัวกันมาเล่นดนตรีและร้องเพลงเป็นประจำทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา 10.00 - 13.00 น. ณ บริเวณศาลาพักญาติโรงพยาบาลนครพิงค์ โดยเพลงที่ร้องส่วนใหญ่จะมีท่วงทำนองเบาๆ ฟังสบายๆ ฟ่อนคลาย เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับฟังในช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน พร้อมกันนี้กลุ่มจิตอาสาได้ตั้งโต๊ะรับบริจาคตามกำลังศรัทธาของผู้ฟัง ซึ่งรายได้จากการรับบริจาคทุกครั้งก็จะรวบรวมมอบให้โรงพยาบาล เพื่อเป็นกองทุนจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่อไป

3.4.2 งานบริการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยและญาติ

กลุ่มจิตอาสาที่มาช่วยบริการผู้ป่วยและญาติจะปฏิบัติงานที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลและงานกายภาพบำบัด ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.00-12.00 น. โดยจะทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลนครพิงค์ ในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น พาไปทำบัตร วัดความดัน ชั่งน้ำหนัก และพาเข้าห้องตรวจ ตลอดจนดูแลเรื่องการรับยากลับบ้าน การให้คำแนะนำในด้านอาคารสถานที่ ซึ่งผู้ป่วยและญาติบางรายไม่เคยมาโรงพยาบาล ประกอบกับโรงพยาบาลนครพิงค์เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ปัญหาในเรื่องการให้บริการก็มีมากพอสมควร ซึ่งกลุ่มจิตอาสาที่มาทำงานก็จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ในระดับหนึ่ง

3.4.3 งานเยี่ยมไข้ให้กำลังใจผู้ป่วย

กลุ่มจิตอาสาจะออกปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ซึ่งประกอบไปด้วยแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่เยี่ยมไข้และให้กำลังใจแก่ผู้ป่วยในหอผู้ป่วยแต่ละแผนก เช่น อายุรกรรม ศัลยกรรม เป็นต้น ซึ่งในการไปเยี่ยมแต่ละครั้งก็จะไปพูดคุยกับผู้ป่วย รวมถึงมีของเยี่ยมเล็กๆ น้อยๆ ไปมอบให้กับผู้ป่วยด้วย และบางครั้งเมื่อผู้ป่วยแพทย์อนุญาตให้กลับบ้านแล้วก็จะพากันไปเยี่ยมและให้กำลังใจผู้ป่วยที่บ้านด้วย กิจกรรมนี้กลุ่มจิตอาสาจะทำเป็นประจำร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลทุกครั้ง

3.4.4 งานบริการตัดผม

กลุ่มจิตอาสาบริการตัดผม ฟรี โดยมีกลุ่มจิตอาสาให้บริการวันละ 3-5 ราย/วัน ทุกวัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 10.00-13.00 น. ณ บริเวณศาลาพักญาติของโรงพยาบาล และในแต่ละวันจะมีผู้ป่วยและญาติ ตลอดจนเจ้าหน้าที่มาใช้บริการวันละ 30-50 ราย/วัน

3.4.5 งานตระกร้าบุญโรงพยาบาลและน้ำดื่ม

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ผู้มีจิตศรัทธาได้ร่วมทำบุญมอบปัจจัยให้ไปซื้ออาหารและน้ำดื่มมาออกโรงพยาบาล โดยจัดอาหารดังกล่าวใส่ตะกร้าแล้วนำไปแจกให้ผู้ป่วยและญาติที่มาใช้บริการ หรือระหว่างรอเข้ารับการรักษา ซึ่งผู้ป่วยและญาติบางรายเดินทางมาไกลและมีฐานะค่อนข้างยากจน เมื่อได้รับอาหารและน้ำดื่มแล้วก็จะมีความสุข โดยกิจกรรมนี้กลุ่มจิตอาสาที่ทำงานร่วมกับพยาบาลประจำจุดคัดกรองของโรงพยาบาลทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.00-12.00 น.

3.5 ผลงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์

3.5.1 ความพึงพอใจของผู้มารับบริการ

ด้านความพึงพอใจของผู้มารับบริการ จากการสำรวจความพึงพอใจของผู้มารับบริการโรงพยาบาลนครพิงค์ จำนวนวันละ 2,000-3,000 ราย โดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจ เป็นประจำทุกปีนั้น ผลการสำรวจพบว่า ผู้มารับบริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการให้บริการของโรงพยาบาลนครพิงค์เพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากความพึงพอใจที่มีกลุ่มจิตอาสาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ เพราะกลุ่มจิตอาสาที่มาช่วยงานบริการในด้านต่างๆแล้ว กลุ่มจิตอาสายังบ่งบอกถึงการเป็นสื่อบุคคลที่ดีในการช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ของโรงพยาบาลให้กับผู้มารับบริการโรงพยาบาลนครพิงค์ เป็นการเสริมและเพิ่มอัตรากำลังในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ ที่ทุกวันนี้มีภาระงานเพิ่มขึ้นทุกวัน การมาปฏิบัติงานบริการของจิตอาสาเช่นนี้ทำให้ภาพลักษณ์โรงพยาบาลนครพิงค์ดีขึ้น จนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาผู้มารับบริการตลอดจนประชาชนทั่วไป

3.5.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ กลุ่มจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลนครพิงค์ มีกิจกรรมที่ระดมทุนจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ 3 รายการ คือ

1. การร้องเพลงประจำ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 10.00-13.00 น. ณ ศาลาพักญาติ โรงพยาบาลนครพิงค์ โดยตั้งตู้รับบริจาคเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ตามกำลังศรัทธา รายได้จากการรับบริจาคก็จะนำไปสมทบทุนจัดซื้อเครื่องและอุปกรณ์การแพทย์ให้กับโรงพยาบาลนครพิงค์ เป็นประจำทุก 3 เดือน โดยกลุ่มจิตอาสาที่จะรวบรวมเงินที่ได้รับมอบผ่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพิงค์ เพื่อสมทบในกองทุนเงินบริจาคเพื่อจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์

2. สมาชิกกลุ่มจิตอาสาช่วยกันระดมทุนในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาล เช่น ล้อเข็นผู้ป่วย เครื่องช่วยหายใจ เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ ประจำห้องผ่าตัด เป็นต้น

3. จัดกิจกรรม “ดนตรีลีลาศการกุศล” สมทบทุนจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลนครพิงค์ โดยจัดมาแล้วเป็นจำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2556 ยอดเงินบริจาค จำนวน 650,000 บาท
 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2560 ยอดเงินบริจาค จำนวน 1,020,000 บาท
 ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2562 ยอดเงินบริจาค จำนวน 1,001,100 บาท
 ในแต่ละครั้งเป้าหมายก็คือ เครื่องมือและอุปกรณ์ทางแพทย์ในแต่ละแผนกในโรงพยาบาล
 เช่น แผนกผู้ป่วยเด็ก กุมารเวชกรรม แผนกศัลยกรรม และแผนกพยาบาลชุมชน เป็นต้น

3.6 แผนที่และสถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์

แผนที่และสถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ สามารถเข้าไปใน
 เว็บไซต์ของโรงพยาบาลนครพิงค์ได้ทาง www.nkp-hospital.go.th>map ที่ตั้ง เลขที่ 159 หมู่ 10
 ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 50180 โทร.053-999200

ภาพที่ 3.6 แผนที่และสถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์และทำความเข้าใจในการวิจัย เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสหัตถธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีการประยุกต์ใช้หลักสหัตถธรรมในพระพุทธศาสนามีผลต่อการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์อย่างไร โดยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

- 4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
- 4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4.4 การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย
- 4.5 การรวบรวมข้อมูล
- 4.6 การตรวจสอบข้อมูล
- 4.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 4.8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มจิตอาสาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ ที่นำหลักสหัตถธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน รวม 30 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นประชากรที่ผู้วิจัยมุ่งทำการศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (KEY Informants) โดยเลือกทำการสนทนาไม่เป็นทางการ และทำการบันทึกเสียงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ กลุ่มจิตอาสาเป็นนักร้องและนักดนตรี จำนวน 15 คน กลุ่มจิตอาสาที่เป็นช่างตัดผม จำนวน 5 คน กลุ่มจิตอาสาที่เป็นแพทย์ และพยาบาล จำนวน 5 คน กลุ่มจิตอาสาทั่วไป จำนวน 5 คน รวม 35 คน

4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่เป็นบุคคล วัตถุ สิ่งของ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูล โดยตรงจากพื้นที่ที่จะนำเสนอต่อไปในสภาพพื้นที่จริง

4.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารสิ่งพิมพ์ และรายงานวิจัยเกี่ยวข้องกับจิตอาสา และหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้อง

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการวางแผนการวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ละเอียดครอบคลุม และสามารถตอบคำถามตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างชัดเจน โดยการใช้เทคนิคหลายรูปแบบในการได้มาซึ่งข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อนำไปใช้ในการรายงานผลการศึกษาปัญหา แนวทางแก้ไข และปัจจัยที่มีผลต่อกลุ่มจิตอาสาให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยได้ศึกษาจากประชากรที่อยู่ในพื้นที่ และจากตำราเอกสารหนังสือที่เกี่ยวข้อง

4.3.1 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะผู้สังเกตการณ์เท่านั้น เพื่อเป็นการศึกษาบรรยากาศในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ในด้านการร้องเพลง การเยี่ยมไข้ให้กำลังใจผู้ป่วย และด้านบริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ป่วย

4.3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์และผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์และทำการจดบันทึก เพื่อเก็บข้อมูล

4.3.3 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เป็นการจัดการสนทนากลุ่มร่วมกับสมาชิกกลุ่มจิตอาสา ซึ่งไม่ได้กำหนดเวลาและโอกาสในการพูดคุย ส่วนใหญ่แล้วจะไม่มีรูปแบบและไม่เป็นทางการ ซึ่งหัวข้อในการสนทนาจะเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์

4.3.4 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับบุคคล

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับบุคคล เป็นกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการที่สำคัญมาก กิจกรรมหนึ่งที่ทำเนืองมาต่อเนื่องทุกเวลาทุกสถานที่ โดยมีเทคนิคที่สำคัญคล้ายกับการประชุมกลุ่มย่อยเป็นพื้นฐาน เป็นการสนทนากับบุคคลที่เป็นจิตอาสา ให้เห็นแนวคิดและวิธีการปฏิบัติของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ บางครั้งผู้ที่ให้การแลกเปลี่ยนไม่ต้องการเปิดเผยในเวทีใหญ่ ที่สำคัญกิจกรรมนี้ยังเป็นการตรวจสอบความคิดเห็นซึ่งกันและกันว่า กลุ่มจิตอาสามีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

วัสดุอุปกรณ์ที่ผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง แบบบันทึกข้อมูล และกล้องถ่ายรูป

4.4 การสร้างและการตรวจสอบเครื่องในการวิจัย

- 1) สร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 2) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์
- 3) นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในงานวิจัยต่อไป

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพราะผู้วิจัยเองเป็นจิตอาสาในการรวมกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จึงได้รวบรวมข้อมูลมาแบบภาพรวมก่อน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และได้เจาะประเด็นรวบรวมข้อมูลลงไปตามลำดับ 4 ระยะ ดังนี้

วันที่ 1 เริ่มสร้างลำดับความเป็นมาของกลุ่มจิตอาสา ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ แบบภาพรวม เพื่อสร้างเป็นฐานข้อมูลในการวิจัยคุณภาพของการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ใน การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 2 สร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มจิตอาสาในโรงพยาบาลนครพิงค์ โดยผู้วิจัยได้แจ้งความ ประสงค์ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ของกลุ่มจิตอาสาและบทบาท หน้าที่การปฏิบัติงานเพื่อขออนุญาตทำการวิจัยเป็นต้น

วันที่ 3 การเก็บข้อมูลในประเด็นที่จะศึกษา โดยกำหนดประเด็นไว้ล่วงหน้า การออกแบบ สัมภาษณ์ โดยการสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์ การสังเกต ทั้งเจาะลึก ทั้งแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วน ร่วม

วันที่ 4 ระยะเวลาตรวจสอบข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อรับ ฟังคำแนะนำและหาแนวทางให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4.6 การตรวจสอบข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบปัญหาของการวิจัยได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมใน รายละเอียดของประเด็นที่จะทำการศึกษา ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูลหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล สิ่ง ที่ได้จากการตรวจสอบข้อมูลแบบ 3 เสา (Triangulation) คือ การตรวจสอบข้อมูลในองค์ประกอบที่ เกี่ยวข้องกับเวลา สถานที่ และบุคคล ว่าทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันเชื่อถือได้ หรือไม่รวมทั้งการตรวจสอบเปรียบเทียบกับเอกสารและปรากฏการณ์จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมด้วย

4.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการ ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะบรรยายและอธิบาย ประกอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตลอดจนการแปลความหมายตามเนื้อหาสาระจากการรวบรวมข้อมูลตาม เทคนิคของการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด จากการสัมภาษณ์ สังเกต มีการจดบันทึก การ ถ่ายภาพกิจกรรมสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชื่อมโยงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูล อธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ตลอดจนถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมและคุณภาพชีวิต ของกลุ่มจิตอาสาในโรงพยาบาลนครพิงค์ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงานในแง่บวกหรือแง่ลบ

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมสัมพันธ์เชื่อมโยงในเชิงลึกของบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาตั้งแต่เริ่มต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งปรากฏการณ์เหล่านี้มีวิวัฒนาการมาจากผลของการปฏิบัติงาน ของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ หรือมาจากปัจจัยภายนอกที่เป็นสิ่งเร้าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น และพร้อมกับสิ่งที่ต้องการศึกษาโดยมองในบริบทขององค์รวม (Holistic) มีการอ้างอิงเปรียบเทียบข้อมูลในเอกสารงานวิจัยที่ผู้อื่นได้ศึกษาไว้กับข้อมูล ที่เก็บรวบรวมได้จากงานภาคสนาม ซึ่งระหว่างเขียนรายงานจากการวิจัยนั้น เพื่อให้งานวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ปฏิบัติดังนี้ คือ มีการตรวจสอบข้อมูลซ้ำด้วยการไปร่วมกิจกรรมอีกเป็นระยะๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปวิเคราะห์ความถูกต้องร่วมกับผู้เกี่ยวข้องอีกครั้ง

4.8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในเบื้องต้นจะทำไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ในส่วนหนึ่ง และนำมาตรวจสอบข้อมูลแล้วเห็นว่าเชื่อถือได้ ก็จะทำวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมๆ กันไปด้วย ประเด็นที่ทำการศึกษาเป็นการศึกษาถึงการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อที่จะแยกปรากฏการณ์และข้อมูลของแต่ละช่วงเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยใช้ปรากฏการณ์ของบริบทการดำเนินงานของการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรม มาเป็นหลักและมีองค์ประกอบปัจจัยด้านอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานนั้นๆ โดยมีการนำทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวิเคราะห์ และตีความในปรากฏการณ์นั้นๆ ไปด้วย โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะของการเขียนเชิงพรรณนา โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 การนำหลักสังคหวัตถุธรรมของจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 แนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 5

วิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหลักสังคหวัตถุธรรมในพระพุทธศาสนา เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของจิตอาสาจิตของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ และเพื่อประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรง แล้วจึงนำไปทำการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากับผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคือการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key information) ของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ จิตอาสาสมัครนักร้องนักดนตรี จำนวน 15 คน จิตอาสาที่เป็นช่างตัดผม จำนวน 5 คน จิตอาสาที่เป็นแพทย์พยาบาล จำนวน 5 คน และจิตอาสาทั่วไป จำนวน 5 คน รวมจำนวน 30 คน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 แนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ผลการเก็บข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เครื่องมือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ของกลุ่มจิตอาสา มีดังนี้

ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ประกอบด้วย จิตอาสาสมัครองักคนตรี จำนวน 15 คน จิตอาสาที่เป็นช่างตัดผม จำนวน 5 คน จิตอาสาที่เป็นแพทย์พยาบาล จำนวน 5 คน และจิตอาสาทั่วไป จำนวน 5 คน จิตอาสาที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 คน รวมจำนวนทั้งหมด 35 คน ดังนี้

1. จิตอาสาสมัครองักคนตรี

องักคนตรีที่เป็นจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งให้สัมภาษณ์ ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

- 1) นายสุพจน์ แยมสรवल อายุ 57 ปี การศึกษา กศน. อาชีพธุรกิจครอบครัว ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 8 ปี
- 2) นางหทัยภัทร รุ่งทอง อายุ 62 ปี การศึกษา กศน. อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี
- 3) นางอารยา เจริญสม อายุ 65 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี
- 4) นางวรรณิ เพ็ชรตาล อายุ 76 ปี การศึกษา อาชีพ แม่บ้าน ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี
- 5) นางกนกนารถ สุขรังสรรค์ 58 ปี การศึกษา ปวส. อาชีพ แม่บ้าน ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี
- 6) นางชวนพิช เดชะประทุมวัน อายุ 58 ปี การศึกษา ปวส. อาชีพ แม่บ้าน ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี
- 7) นางสาวธาดา ทองเจริญ อายุ 63 ปี การศึกษา ป.ว.ส อาชีพ แม่บ้าน ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี
- 8) นายพันธ์เทพ พรพิชยานุรักษ์ อายุ 70 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 1 ปี
- 9) นางยุวรรณ ภูจินาพันธ์ อายุ 69 ปี การศึกษาปริญญาโท อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 2 ปี
- 10) นางนวรรตน์ ประเสริฐมนุกิจ อายุ 64 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี

11) นางประภัสสร ทองเจริญ อายุ 73 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ อิสระ ปฏิบัติงาน
จิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี

12) นางสาวหยุด สืบจ๋อน อายุ 68 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ ข้าราชการบำนาญ
ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

13) นางนงนิชัญฐ เรือเรือพร อายุ 60 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพแม่บ้าน
ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

14) นายวิจิต ศรีชุ่มจิต อายุ 64 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพธุรกิจส่วนตัว ปฏิบัติงาน
จิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

15) นางลดาพรรณ ทิพย์ทัศน์ อายุ 60 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพแม่บ้าน ปฏิบัติงาน
จิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

2. จิตอาสาที่เป็นช่างตัดผม

ช่างตัดผมที่เป็นจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งให้สัมภาษณ์ในการเก็บ
ข้อมูลครั้งนี้ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1) นายอนุสรณ์ กินสี อายุ 60 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว ปฏิบัติงาน
จิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

2) นายนิสิต ศิริสุข อายุ 60 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพตัดผม ปฏิบัติงานจิตงาน
จิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

3) นายวุฒิกรณ์ แสงชูชัย อายุ 35 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพตัดผมชาย ปฏิบัติงาน
จิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 4 ปี

4) นางสาวประปี่ชญา ปัญญาปวน อายุ 60 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพธุรกิจส่วนตัว
ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

5) นายสุชาติ ตั้งกิตติศัพท์ อายุ 62 ปี การศึกษา ม.ศ.5 อาชีพค้าขาย ปฏิบัติงานจิตงาน
จิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 1 ปี

3. จิตอาสาที่เป็นแพทย์พยาบาล

แพทย์พยาบาลที่เป็นจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งให้สัมภาษณ์ในการ
เก็บข้อมูลครั้งนี้ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- 1) นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์ อายุ 72 ปี ระดับการศึกษาปริญญาเอก อาชีพข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานเป็นจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ 1 ปี
- 2) นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์ อายุ 62 ปี การศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต อาชีพข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ มากกว่า 18 ปี
- 3) นายแพทย์ชนัดต์ คุณชยางกูร อายุ 50 ปี การศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต อาชีพรับข้าราชการ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ มากกว่า 5 ปี
- 4) นางสาวสุดาธน์ช สุทธิรัตน์ชัยชาญ อายุ 56 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพรับราชการ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ มากกว่า 10 ปี
- 5) นางสุกัลยา จูตระกูล อายุ 58 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ รับราชการ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ มากกว่า 10 ปี

4. จิตอาสาทั่วไป

จิตอาสาทั่วไปที่เป็นจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งให้สัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- 1) นายธนวัฒน์ ตีบโสด อายุ 53 ปี การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6 อาชีพ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 12 ปี
- 2) นางจันทร์ฉาย มณีนวล อายุ 44 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ พนักงานราชการ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 15 ปี
- 3) นางอมรา ปัญญาศ อายุ 58 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ แม่บ้าน ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี
- 4) นายสมชาย ชื่นสุขอุรา อายุ 62 ปี การศึกษาปริญญาโท อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี
- 5) นางสุภา ยาวิลิศ อายุ 70 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัวปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

5. จิตอาสากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

จิตอาสาที่มาเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และเป็นจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งให้สัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1) นายไพฑูรย์ จุจ้อย อายุ 62 ปี การศึกษา มัธยมศึกษา อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 2 ปี

2) นางประทุมพร ชัยวงศ์ อายุ 65 ปี การศึกษา มัธยมศึกษา อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

3) นางสาวรุ่งลดา ก้อนจันทร์ อายุ 62 ปี การศึกษา มัธยมศึกษา อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

4) นางลดาวรรณ ทิพย์รัตน์ อายุ 65 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี

5) นายตองอู นันตา อายุ 52 ปี การศึกษา มัธยมศึกษา อาชีพ ค้าขายปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 3 ปี

กลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย อยู่ในวัยกลางคนจนถึงผู้สูงอายุ มีอาชีพหลากหลาย มั่นคง และอิสระ ทุกคนมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ และมีเวลาสำหรับมาปฏิบัติงานด้านจิตอาสาได้อย่างสม่ำเสมอ

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานกลุ่มเป้าหมาย จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant observation) กลุ่มจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ เป็นกลุ่มคนหลากหลายอาชีพที่มีความเสียสละเพื่อจะทำงานให้ส่วนรวม เช่น เป็นข้าราชการบำนาญ เป็นเจ้าของกิจการร้านค้า นักธุรกิจ อาชีพอิสระ และบุคคลทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยประมวลผลการปฏิบัติงานไว้ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความจริงจัง

จากการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความจริงจัง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ดีที่แท้จริงของกลุ่มจิตอาสาที่แสดงออกกับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยความรู้สึกที่ดีต่อกันมากกว่าที่จะเป็นความรู้สึกในด้านลบ รวมถึงการแสดงออกถึงความที่น่าเชื่อถือ เอาใจใส่ในการบริการมีความกระตือรือร้น รอบรู้ เต็มใจ และจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับ **พันธเทพ พรพิชยานุรักษ์** จิตอาสาปฏิบัติงานด้านการร้องเพลง ได้กล่าวว่า “การปฏิบัติงานมาด้วยความจริงจัง และตั้งใจจริงที่จะทำงานในด้านนี้และไม่คิดผลตอบแทนใดๆ มาด้วยความรู้สึกที่เป็นกัลยาณมิตรเสมือนพี่ๆ น้องๆ ในครอบครัวไม่รู้สึกรำคาญ

เหนื่อยแต่อย่างไรก็ตามแล้วมีความสุขทั้งตนเองและให้ผู้อื่นมีความสุขด้วย”¹ เช่นเดียวกับ **สุทธาดา ทองเจริญ** จิตอาสาปฏิบัติงานด้านร้องเพลง ได้กล่าวเสริมว่า “ตนเองมีความรู้สึกที่ดีที่ให้ความช่วยเหลือที่ได้สบายใจบ้างและยังได้ช่วยโรงพยาบาลในการรับเงินบริจาคเงินในการสมทบทุนจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ และการมาเป็นจิตอาสาที่ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ มาด้วยใจจริงๆ ทำแล้วรู้สึกสบายใจที่เราได้เป็นผู้ให้”² รวมถึง **จันทร์ฉาย มณีนวล** จิตอาสาปฏิบัติงานทั่วไปกล่าวว่า “การทำงานใดๆหากทำด้วยความจริงใจและเสียสละแล้ว ย่อมมีความสุขมากกว่าสิ่งใด และการทำงานได้ช่วยเหลือผู้อื่นอยู่ตลอดเวลาถือว่าเป็นบุญกุศลที่พวกเรากลุ่มจิตอาสาได้ทำกัน”³ ซึ่งสอดคล้องกับ **นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์** จิตอาสาปฏิบัติงานด้านแพทย์และพยาบาล กล่าวเพิ่มเติมว่า “การทำงานนอกเหนือจากการรักษาพยาบาลดูแลช่วยเหลือคนไข้แล้ว การได้มีส่วนร่วมทำงานจิตอาสาในด้านอื่นๆเช่น การจัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาโรงพยาบาลก็เป็นแรงเสริมอีกแรงหนึ่งที่จะช่วยให้ชีวิตของเรามีคุณค่าได้ตอบแทนสังคมทั้งนี้เราต้องทำด้วยความจริงใจ จากใจของเราจริงๆมิใช่เพื่อจุดประสงค์อื่น”⁴ นอกจากนี้ **วุฒิกมล แสงชูชัย** จิตอาสาปฏิบัติงานด้านตัดผมชาย กล่าวในทำนองเดียวกันว่า “มาตัดผมให้ผู้ป่วยและญาติ รวมถึงเจ้าหน้าที่ รู้สึกดีในการได้ปฏิบัติงานในด้านนี้ถึงแม้จะต้องเสียสละเวลาของตนเองบ้างก็ตาม แต่เมื่อมาทำแล้วมีความสุขกับผลงานของตนเองและได้รับรู้ถึงกลุ่มผู้มารับบริการว่าเขาผ่อนคลาย สบายใจ”⁵

จากความคิดเห็นข้างต้นจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความจริงใจ เป็นการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาที่ออกมาจากใจไม่ได้หวังผลตอบแทนใดๆอยากทำประโยชน์ให้แก่สังคม ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงโรงพยาบาล ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกถึงการเสียสละที่จริงใจ บนพื้นฐานของความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทรและตรงไปตรงมาทั้งผู้ให้และผู้รับ

¹ สัมภาษณ์ พันธุ์เทพ พรพิชยานุรักษ์, จิตอาสากรุ่นนักร้องนักดนตรี, 16 พฤศจิกายน 2562.

² สัมภาษณ์ สุทธาดา ทองเจริญ, จิตอาสากรุ่นนักร้องนักดนตรี, 16 พฤศจิกายน 2562.

³ สัมภาษณ์ จันทร์ฉาย มณีนวล, จิตอาสากรุ่นทั่วไป, 20 พฤศจิกายน 2562.

⁴ สัมภาษณ์ นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์, จิตอาสากรุ่นแพทย์พยาบาล, 19 พฤศจิกายน 2562.

⁵ สัมภาษณ์ วุฒิกมล แสงชูชัย, จิตอาสากรุ่นช่างตัดผม, 18 พฤศจิกายน 2562.

2. การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเที่ยงธรรม

จากการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเที่ยงธรรม คือ การวางตัวเป็นกลางตั้งอยู่บนหลักของพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย ความมีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ไม่มีอคติและความลำเอียง ตั้งมั่นในความยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ นอกจากนี้ความเที่ยงธรรมยังหมายถึงการปฏิบัติได้ถูกต้องตามจารีตประเพณี กฎหมายและศีลธรรม ซึ่ง **นายแพทย์ธงชัย เตมประสิทธิ์** กล่าวว่า “การทำงานก็คือการปฏิบัติธรรมอย่างหนึ่ง ต้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ต่อตนเองและส่วนรวม โดยตนเองที่เข้ามาทำงานจิตอาสานี้ก็เพราะว่า ในสังคมเราทุกวันนี้โดยเฉพาะวงการแพทย์และการรักษาพยาบาลคนบุคลากรทางการแพทย์อีกจำนวนมาก เมื่อตนเองเกษียณอายุราชการแล้วยังพอมีเวลาว่างจึงอยากเข้ามาช่วยเหลือในส่วนที่ขาดโดยใช้ความรู้ความสามารถของคนที่มียุมาทำให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยไม่มุ่งหวังอะไรตอบแทน” เช่นเดียวกับ **ธนวัฒน์ ตีบโสด** ได้กล่าวว่า “การปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมคือปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนามีความยุติธรรมสม่ำเสมอไม่ลำเอียงเพราะรักหรือชัง ปฏิบัติตนอยู่ในศีล 5 ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติผิดในกาม ไม่กล่าวคำเท็จ ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ ไม่ดื่มสุราเมรัย ไม่โลภ ไม่พยาบาทอาฆาตบงร้าย ไม่เห็นผิดจากทำนองคลองธรรม การปฏิบัติเช่นนี้ก็ถือได้ว่าเป็นการทำงานด้วยความเที่ยงธรรม ซึ่งผลตามมาก็คือความสุขในการเป็นผู้ให้และผู้รับอย่างแท้จริง”⁶ และความเห็นของธนวัฒน์ ตีบโสด ค่อนข้างใกล้เคียงกับ **หทัยภัทร รุ่งทอง** ได้กล่าวไว้ว่า “การปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามหากปฏิบัติด้วยความตรงไปตรงมาไม่ผิดต่อหน้าที่ ไม่ผิดประเพณี ไม่ผิดธรรมจะทำการใดๆ เป็นไปทางกาย วาจา นั้น ย่อมไม่ผิดพลาดจากสิ่งที่ถูกที่ควรซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นหลักของความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานด้านจิตอาสาของพวกเขา”⁷ สอดคล้องกับ **ยุววรรณ ภูจินาพันธ์** ได้กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่า การปฏิบัติงานจิตอาสาด้วยความเที่ยงธรรมนั้นต้องเคารพในกฎกติกาของกลุ่มด้วยคือมีหน้าที่ช่วยเหลือสังคมด้วยความเสียสละ ด้วยความจริงใจ ไม่หวังผลตอบแทนและต้องทำอย่างสม่ำเสมอด้วย”⁸ พร้อมกันนี้ **สายสุดาธันช สุทธิรัตน์ชัยชาญ** ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่าการปฏิบัติงานทุกอย่างจะไม่เลือกชนชั้นวรรณะ เพราะถือว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน”⁹

⁶สัมภาษณ์ ธนวัฒน์ ตีบโสด, จิตอาสาทุกกลุ่มทั่วไป, 20 พฤศจิกายน 2562.

⁷สัมภาษณ์ หทัยภัทร รุ่งทอง, จิตอาสาทุกกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 15 พฤศจิกายน 2562.

⁸สัมภาษณ์ ยุววรรณ ภูจินาพันธ์, จิตอาสาทุกกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 16 พฤศจิกายน 2562.

⁹สัมภาษณ์ สายสุดาธันช สุทธิรัตน์ชัยชาญ, จิตอาสาทุกกลุ่มแพทย์พยาบาล, 19 พฤศจิกายน 2562.

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเที่ยงธรรม เป็นการปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องตรงไปตรงมาไม่ลำเอียง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรมโปร่งใสตรวจสอบได้นับว่าหัวใจของการปฏิบัติงานจิตอาสาด้วยความเที่ยงธรรมนำมาซึ่งความสุขและความเจริญต่อไป

3. การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเมตตาปรานี

จากการสัมภาษณ์กลุ่มจิตอาสาแต่ละงานนั้น พบว่า การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเมตตาปรานี เป็นการปฏิบัติงานด้วยความรักความเอ็นดูสงสาร เป็นมิตร และช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์ ซึ่ง **สุดาธน์ สุทธิรัตน์ชัยชาญ** ได้กล่าวว่า “จิตอาสาปฏิบัติงานด้วยความเมตตาปรานีนั้นต้องมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ ให้คำแนะนำให้กำลังใจโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสให้เขาได้ยืนหยัดต่อสู้กับปัญหาของชีวิต”¹⁰ เช่นเดียวกับที่ **จันทร์ฉาย มณีนวล** ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วยที่ก้าวเข้ามาในรั้วของโรงพยาบาล ทุกคนย่อมมีความทุกข์ทั้งกายและจิตใจ เมื่อบุคลากรทางการแพทย์มีความปรารถนาดีต่อผู้มารับบริการ ย่อมทำให้เขาเหล่านั้นมีความสุข ไร้ความทุกข์กังวล และการที่บุคลากรมีจิตมิตรไมตรี มีความเมตตาเอื้ออาทรการเจ็บป่วยก็ลดลงไปครึ่งหนึ่งแล้ว¹¹ ในประเด็นนี้ **นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์** ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเมตตาปรานีโดยให้ความสำคัญกับความเมตตาเอื้ออาทรต่อกันถือเป็นหัวใจหลักของจิตอาสาทุกท่าน และเมื่อจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานเจ็บป่วยโรงพยาบาลก็ให้ความช่วยเหลือจิตอาสาที่เจ็บป่วยด้วยความเมตตาเอาใจใส่เช่นกัน¹² สอดคล้องกับ **ประภัสสร ทองเจริญ** ได้กล่าวไว้ว่า ความเมตตาต้องประกอบไปด้วยความเสียสละทั้งเวลาและทรัพย์สิน เพื่อให้ทุกคนที่เราไปช่วยเหลือนั้นมีความสุข¹³ และ **อมรา ปัญญาศ** ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเมตตานี้นับได้ว่าเป็นการได้ทำงาน หรือ การได้ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่เราช่วยได้นั้นเป็นความเมตตาเหมือนกัน¹⁴

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเมตตาจึงสรุปได้ว่า ความเมตตาความเอื้ออาทร การให้ความช่วยเหลือด้วยความรัก ความปรารถนาดี ความเสียสละ นำมาซึ่งความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ

¹⁰ เรื่องเดียวกัน.

¹¹ สัมภาษณ์ จันทร์ฉาย มณีนวล, อ้างแล้ว.

¹² สัมภาษณ์ นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์, อ้างแล้ว.

¹³ สัมภาษณ์ ประภัสสร ทองเจริญ, จิตอาสากลุ่มนักร้องนักดนตรี, 16 พฤศจิกายน 2562.

¹⁴ สัมภาษณ์ อมรา ปัญญาศ, จิตอาสากลุ่มทั่วไป, 20 พฤศจิกายน 2562.

4. การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความสมานสามัคคี

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ ประเด็นการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความสมานสามัคคี ส่วนใหญ่กล่าวถึงเป็นความพอใจร่วมกัน ความพอใจเสมอกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาไปในทางที่ดีมีความพร้อมเพรียงกันการรวมกันเป็นหนึ่งเดียว หรือความสมานฉันท์ ความเป็นเอกภาพ ความสงบ ความพร้อมกายพร้อมใจ พร้อมคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมยอมรับเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอยู่ร่วมกันไม่ว่าจะเป็นสังคมขนาดเล็ก ระดับครอบครัว ระดับองค์กรหรือขนาดใหญ่ ระดับชุมชน และระดับประเทศ และระดับโลก หากขาดความสามัคคี ย่อมขาดพลังในการทำสิ่งต่างๆและยิ่งหากปัญหาความขัดแย้งมีมากย่อมสามารถลุกลามไปสู่ความรุนแรงได้ในที่สุด ซึ่ง **สมชาย ชื่นสุขอุรา** กล่าวว่า “การมาทำจิตอาสาด้านนี้คือ สมาชิกจะรวมกันแล้วบริจาคปัจจัยเพื่อนำจัดซื้ออาหารมาออกโรงทานซึ่งแต่ละครั้งก็จะได้งบประมาณจำนวน 5,000 – 45,000 บาท หลังจากนั้นก็จะนำไปจัดซื้ออาหารมาออกโรงทาน โดยจัดกิจกรรมเดือนละ 1 ครั้ง ช่วงเวลา 11.00-13.00 น. ระหว่างที่จัดกิจกรรมก็จะให้โรงพยาบาลนครพิงค์ ประชาสัมพันธ์ประกาศเสียงตามสายเชิญชวน ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่มารับอาหารไปรับประทานกัน ถือเป็น การเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ผู้ที่มารับประทานอาหารก็มีความสุข เพราะกลุ่มจิตอาสาเราเน้นรสชาติอาหารที่กลางๆไม่หวาน เค็ม และเผ็ดจนเกินไปเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยและญาติ บางรายมาแต่เช้าไม่ทันได้กินอาหารเข้ามา หรือบางรายมีข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจก็ได้อาหารจากโรงทานไปช่วยในจุดนี้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวท่านใดจะร่วมทำบุญกับกลุ่มเราก็ได้โดยติดต่อมาที่ชมรมจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ได้ทุกวัน กิจกรรมดังกล่าวข้างต้นถือเป็นความสมัครสมานสามัคคีของพวกเรากลุ่มจิตอาสามอบให้ทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรม”¹⁵ ซึ่งสอดคล้องกับที่ **นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์** กล่าวว่า “การที่กลุ่มจิตอาสา มาทำงานร่วมกันและได้นำความรู้มาใช้ในงานให้เกิดประโยชน์ด้วยการประยุกต์เอาหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาใช้ร่วมกันด้วยนั้น เป็นการนำความรู้มาใช้ในทางที่ดีก่อให้เกิดประโยชน์กับตนเอง และส่วนรวม การมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ประกอบการมีทรัพย์สินในทางโลกย่อมได้เปรียบกว่าคนอื่นหลายเท่า เพราะฉะนั้นหากเรานำมาใช้กับคนที่ด้อยโอกาสกว่าเรา หรือเห็นเขาเจ็บไข้ได้ป่วยเราได้มาช่วยเหลือย่อมเกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ ซึ่งผลที่ตามมาก็คือ บุญกุศลที่ได้รับมีอานิสงส์แก่ตนเอง

¹⁵ สัมภาษณ์ สมชาย ชื่นสุขอุรา, จิตอาสาทุกกลุ่มทั่วไป, 20 พฤศจิกายน 2562.

ครอบครัว และสิ่งหนึ่งที่ตามมาก็คือความสุขและความสามัคคีของคนในชาติ”¹⁶ และความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับ **สายหยุด สืบจ้อน** กล่าวว่า “มาทำงานเป็นจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์เป็นเวลา 5 ปี มาด้วยใจไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ให้ความเมตตาแก่ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่มารักษาด้วยมิตรภาพที่ดี ให้กำลังใจมีน้ำใจต่อกัน มีอะไรก็แบ่งปันกัน เอื้ออาทรต่อกันพร้อมทั้งพูดคุยด้วยความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน และที่สำคัญในกลุ่มจิตอาสาด้วยกันก็รักและสมานสามัคคีกันดี เพื่อความสุขทั้งสองฝ่าย คนมาทำหน้าที่จิตอาสาที่มีความรู้สึกเป็นสุขเหมือนได้ทำบุญ คนที่มาใช้บริการก็รู้สึกมีความสุขที่มีคนมาคอยชี้แนะและช่วยเหลือ”¹⁷ อีกทั้ง **นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์** ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “รับฟังความคิดเห็นของจิตอาสาโดยถ้อยหน้า มีการพูดคุยซักถามซึ่งกันและกันพร้อมกับการดำเนินงานกิจกรรมในกลุ่มสมาชิกด้วยกัน ถือเป็นความสมัครสมานสามัคคี”¹⁸ และ **วรรณิ เพ็ชรताल** ได้กล่าวเสริมในประเด็นดังกล่าวว่า “ความรู้สึกสามัคคี ประองตองช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ช่วยให้สังคมน่าอยู่ อย่างเช่นที่พวกเรามาปฏิบัติงานที่นี่ก็ได้รับความอบอุ่นเป็นอย่างดี ได้รับการต้อนรับจากผู้บริหารโรงพยาบาล และได้รับการสนับสนุนกิจกรรมจากผู้ป่วยและญาติ รวมถึงการมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ของสมาชิกในกลุ่มจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานนี้ ด้วยยอมรับว่ามีความสุขที่ได้มาทำงานที่นี่”¹⁹ รวมถึง **จันทร์ฉาย มณีนวน** ที่กล่าวไว้ว่า “การให้สร้างประองตอง ให้ใจ และไวใจ ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วยที่ก้าวเข้ามาในรั้วของโรงพยาบาล ทุกคนย่อมมีทั้งความทุกข์และความสุข ผู้คนเหล่านั้น หากได้รับการบริการที่ดีจากบุคลากรทางการแพทย์ และกัลยาณมิตรจิตอาสาคอยช่วยเหลือก็ผ่อนคลายความทุกข์ไปได้มีกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคร้ายไข้เจ็บต่อไป”²⁰

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความสมานสามัคคี เป็น การปฏิบัติงานรวมกลุ่มกันด้วยความรัก ความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนทุกคนทำด้วยใจ การให้อภัยและสร้างความสมานสามัคคี

¹⁶ สัมภาษณ์ นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์, จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล, 19 พฤศจิกายน 2562.

¹⁷ สัมภาษณ์ สายหยุด สืบจ้อน, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 17 พฤศจิกายน 2562.

¹⁸ สัมภาษณ์ นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์, อ่างแล้ว.

¹⁹ สัมภาษณ์ วรรณิ เพ็ชรताल, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 15 พฤศจิกายน 2562.

²⁰ สัมภาษณ์ จันทร์ฉาย มณีนวน, อ่างแล้ว.

ตอนที่ 3 การนำหลักสังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงาน ของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างการนำหลักสังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ดังนี้

1. การนำหลักทานไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโดยใช้หลักทาน เป็นการให้ การแบ่งปัน การเสียสละ การเอื้อเฟื้อ หรืออีกความหมายหนึ่งคือ วัตถุประสงค์ให้เป็นการให้ทานด้วยจิตใจที่ตั้งงาม มุ่งเพื่อการสงเคราะห์ให้แก่คนตกทุกข์ได้ยากให้แก่คนทั่วไปด้วยความกรุณาสงสาร ซึ่ง **อนุสรณ์ กินสี** ทำธุรกิจส่วนตัว ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี ได้กล่าวไว้ว่า “การทำงานทุกอย่างเราสามารถให้ทานได้อาจจะไม่ใช้สิ่งของเงินทอง แต่เป็นกำลังกาย กำลังความรู้ความสามารถของเรามีก็ได้ โดยไม่ต้องเลือกว่าจะทำในช่วงเวลาใด หากเราพร้อมก็สามารถมาทำได้ทันที”²¹ และสอดคล้องกับ **สุกัลยา จุตระกูล** อาชีพพยาบาล ปฏิบัติงานจิตอาสาอาชีพพยาบาลโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ มาเป็นเวลามากกว่า 10 ปี ได้กล่าวไว้ว่า การนำหลักทานมาใช้ในการปฏิบัติงานนั้นในส่วนตัวได้อาสา ร้องเพลง และช่วยเหลือสนับสนุนในการระดมทุนในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลนครพิงค์ ถึงแม้เราไม่ได้สนับสนุนกำลังทรัพย์โดยตรงแต่เราก็เป็นสะพานบุญให้ผู้คนหลากหลายอาชีพได้มาร่วมทำบุญร่วมกันก็ถือเป็นการให้ทานด้วยเช่นกัน ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานจิตอาสา มา ตนเองก็มีความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมของการทำงานด้วยเสียงเพลง กำลังทรัพย์ของตนเองและสมาชิกในครอบครัว พร้อมทั้งเป็นสะพานบุญให้ผู้อื่นได้ร่วมทำบุญกับเราด้วย”²² รวมถึง **ทองอุ นันตา** อาชีพค้าขาย ปฏิบัติงานจิตอาสาทั่วไป มาเป็นเวลา 3 ปี ได้ให้ความเห็นว่า “การเสียสละอะไรบางอย่างของตนเองก็ถือเป็นการให้ทานด้วยเช่นกัน อย่างเช่นมาปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลก็มีอะไรให้เราได้ทำช่วยทำมากมาย เช่น ทำความสะอาดบริเวณพื้นที่โดยรอบโรงพยาบาล ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลในการทำกิจกรรม 5 ส ก็ถือได้ว่าเป็นการให้ทานอีกทางหนึ่ง เป็นทานด้วยกำลังร่างกายและแรงใจ คนที่มาใช้บริการโรงพยาบาลเห็นสถานที่สะอาดสะอาด ก็มีความสุข และอีกประการหนึ่งก็เป็นการแบ่งเบาภาระเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และตนเองก็จะทำต่อไปเรื่อยๆจนกว่าร่างกายไม่เอื้ออำนวย”²³ นอกจากนี้ **นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์** ได้กล่าวไว้ว่า “ที่โรงพยาบาลมีการจัดกิจกรรมโรงทานอาหาร กิจกรรมตักบาตรข้าวสาร

²¹ สัมภาษณ์ อนุสรณ์ กินสี, จิตอาสากลุ่มช่างตัดผม, 15 พฤศจิกายน 2562.

²² สัมภาษณ์ สุกัลยา จุตระกูล, จิตอาสากลุ่มแพทย์พยาบาล, 19 พฤศจิกายน 2562.

²³ สัมภาษณ์ ทองอุ นันตา, จิตอาสากลุ่มสัมพันธ์, 21 พฤศจิกายน 2562.

อาหารแห้ง แต่พระสงฆ์ จำนวน 9 รูปเป็นประจำทุกวันที 1 ของเดือน และแจกของอุปโภคบริโภคให้ผู้ป่วยญาติผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ เป็นการนำหลักทานมาใช้ในการปฏิบัติงาน พร้อมให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมด้วย²⁴ ซึ่ง **วรรณิ เพ็ชรताल** ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “การนำหลักทานมาใช้นั้นตนใช้หลักทำบุญทำทานด้วยเสียงเพลงคือ ตนเองเป็นผู้ร้อง พร้อมนักดนตรี ชับกล่อมให้ผู้มารับบริการได้ฟังช่วงที่พักรับประทานอาหารกลางวัน เพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย เยียวยาความเจ็บป่วย” นอกจากนี้ **สายหยุด สืบจ้อน** ได้กล่าวว่า การแบ่งปันอาหาร และขนมแก่เด็กเล็กๆ ที่ติดตามพ่อแม่มาโรงพยาบาล ถือว่าตนได้ให้ความรักความเมตตาความเอื้ออาทรต่อเด็กๆ ถือเป็นทานอีกช่องทางหนึ่ง ซึ่งเพื่อนๆ กลุ่มจิตอาสาที่มาด้วยกันก็ทำด้วยกัน²⁵

จากข้อมูลดังกล่าวมาจะเห็นได้ว่า กลุ่มจิตอาสา นำหลักทานมาใช้ในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มจิตอาสา ใช้กำลังร่างกายและกำลังแรงใจ สิ่งของเครื่องใช้มาแบ่งปัน รวมถึงจัดกิจกรรมดีๆ มอบให้แก่ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอด้วยดีมาตลอด

2. การนำหลักปิยวาจาไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโดยนำหลักปิยวาจาไปใช้นั้น หมายถึง การใช้วาจาที่สุภาพ และมีประโยชน์ พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง และถ้อยคำที่ไม่กระทบกระทั่งผู้อื่น พูดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ รู้จักกล่าวขอโทษ รู้จักกล่าวขอบคุณ ซึ่งผู้ปฏิบัติได้ยอมทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวผู้พูด รวมถึงการละเว้นจากการทำความชั่ว ทำงานสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป ดังเช่น **ลดาพรรณ ทิพย์รัตน์** อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ มาเป็นเวลา 5 ปี ได้กล่าวไว้ว่า “การพูดจาดี วจีไพเราะต่อบุคคลทั่วไปเป็นหัวใจหลักในการทำงานจิตอาสา เพราะการพูดดีถือว่ามีชัยไปครึ่งหนึ่ง อย่างในโรงพยาบาลคนที่มารักษากำลังมีความวิตกกังวลหรืออาจจะหวาดกลัว หรือหมดหวัง หมดกำลังใจในชีวิต เมื่อบุคคลเหล่านี้ได้พูดคุยกับใครสักคนที่เขาพูดด้วยคำพูดที่แสดงออกถึงความเป็นมิตรเข้าอกเข้าใจ คนกลุ่มนี้ก็จะคลายทุกข์คลายกังวลมีจิตใจที่เข้มแข็งพร้อมที่จะสู้กับปัญหาชีวิตต่อไป”²⁶ เช่นเดียวกับ **สายหยุด สืบจ้อน** ได้กล่าวว่า “การพูดด้วยความเมตตา แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนจิตอาสาด้วยกัน และกับกลุ่มผู้มารับบริการโรงพยาบาลนครพิงค์เป็นวิธีการหนึ่งที่ตนทำอยู่เป็นประจำคือ มีผลต่อจิตใจของตนเองและคิดว่ามีผลบวกต่อผู้อื่นด้วย ดังนั้นตนเองจึงพร้อมที่จะใช้หลักปิยวาจากับทุกคน” ซึ่งสอดคล้องกับ **พันธ์เทพ พรพิชยานุรักษ์** ได้กล่าวเสริมว่า “หลักปิยวาจาที่ตนนำมาปฏิบัติในงานจิตอาสา ก็คือการพูดคุยกับผู้

²⁴ สัมภาษณ์ นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์, อ่างแล้ว.

²⁵ สัมภาษณ์ สายหยุด สืบจ้อน, อ่างแล้ว.

²⁶ สัมภาษณ์ ลดาพรรณ ทิพย์รัตน์, จิตอาสากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์, 17 พฤศจิกายน 2562.

ที่มาใช้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม และไพเราะ เพราะว่าการพูดด้วยท่าทีแบบนี้ให้ความรู้สึกดีกว่าการใช้คำพูดที่ห้วนๆสั้นๆซึ่งไม่สร้างความเข้าใจหรือความประทับใจแก่ผู้ฟัง”²⁷ ซึ่ง **ไพฑูรย์ จุจ้อย** ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “ตนนำหลักปิยวาจามาใช้โดยการพูดคุยให้ความรู้ต่อกลุ่มจิตอาสาด้วยกัน และพูดแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ หากพูดผิดพลาดไปก็จะกล่าวคำขอโทษทุกครั้ง”²⁸ นอกจากนี้ **นนนิชณัฐ เรือเรือพร** ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “หลักปิยวาจาหากผู้พูดใช้คำพูดที่นุ่มนวลกับคนในกลุ่มจิตอาสาและผู้มารับบริการแล้ว ย่อมทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวผู้พูดและผู้พบเห็นด้วย รวมถึงการละเว้นการทำความชั่วประกอบแต่กรรมดีย่อมทำให้การทำงานที่ทำนั้นสำเร็จและเกิดประโยชน์มาก”²⁹

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น การนำหลักปิยวาจาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาจะเห็นได้ว่ากลุ่มจิตอาสาแต่ละคนมีหลักการใช้ปิยวาจาได้อย่างเหมาะสม เช่น การพูดจาดี พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ พูดด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

3. การนำหลักอรรถจริยาไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

หลักอรรถจริยา คือ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น รู้จักการเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว พุ่มเทแรงกาย แรงใจในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นพร้อมรู้จักแก้ปัญหาด้วยปัญญา จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นดังนี้ **นายแพทย์ชนันต์ คุณขยางกูร** อาชีพรักษาการ ปฏิบัติงานด้านจิตอาสามาเป็นเวลามากกว่า 5 ปี กล่าวว่า “ตนเองได้นำหลักอรรถจริยาในการปฏิบัติงานโดยประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ ช่วยเหลือกิจการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตามกำลังความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่โดยไม่รีรอหรือย่อท้อแต่อย่างใด”³⁰ เช่นเดียวกับ **อารยา เจริญสม** กล่าวว่า “หลักอรรถจริยาที่ตนเองนำมาใช้คือไม่เลือกทำงานที่ตัวเองชอบเท่านั้น สามารถทำได้ทุกอย่างโดยที่ตนเองไม่เดือดร้อน พร้อมทั้งจะแก้ปัญหาไปพร้อมกับสมาชิกที่ทำงานร่วมกันทุกคน”³¹ ซึ่ง **รุ่งลดา ก้อนจันทร์** ได้กล่าวว่า “ความซื่อสัตย์ต่อการทำงานไม่เอาเปรียบผู้อื่นก็เป็นหลักอรรถจริยาด้วยเช่นกัน”³² และทำนองเดียวกัน **วุฒิกรณ แสงชูชัย** ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “การนำหลักอรรถจริยาไปใช้ในการปฏิบัติงานว่า ในการทำงานวางตัวให้เหมาะสมกับ

²⁷ สัมภาษณ์ พันธุ์เทพ พรพิชยานุรักษ์, อ่างแล้ว.

²⁸ สัมภาษณ์ ไพฑูรย์ จุจ้อย, จิตอาสาในกลุ่มสัมพันธ์, 21 พฤศจิกายน 2562.

²⁹ สัมภาษณ์ นนนิชณัฐ เรือเรือพร, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักร้องนักร้อง, 17 พฤศจิกายน 2562.

³⁰ สัมภาษณ์ นายแพทย์ชนันต์ คุณขยางกูร, จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล, 19 พฤศจิกายน 2562.

³¹ สัมภาษณ์ อารยา เจริญสม, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักร้องนักร้อง, 15 พฤศจิกายน 2562.

³² สัมภาษณ์ รุ่งลดา ก้อนจันทร์, จิตอาสาที่มาเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์, 17 พฤศจิกายน 2562.

สถานที่เป็นการเสริมสร้างบุคลิกที่ดีให้แก่ผู้พบเห็น ตนเองจะแต่งกายด้วยชุดสุภาพทุกครั้งที่มาปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความมั่นใจและไว้วางใจแก่ผู้พบเห็น³³ **นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์** ได้กล่าวถึงการนำหลักอรรถจริยาไปใช้ในการปฏิบัติงานไว้ว่า “ตนเองจะใช้หลักการนี้โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ช่วยเหลือองค์กรด้านสาธารณสุขประโยชน์ต่างๆ ส่งเสริมจริยธรรมตามบทบาทของวิชาชีพและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเชื่อเรื่องกรรม คือ ทำดีได้ดี”³⁴

จากข้อมูลดังกล่าวการนำหลักอรรถจริยาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา แต่ละกลุ่มจะมีหลักในการทำงานเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ทำงานด้วยความวิริยะอุตสาหะเน้นการบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นหลัก

4. การนำหลักสมานัตตาไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโดยการนำหลักสมานัตตามาใช้นั้น หมายถึง การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้เราเป็นคนมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย โดย **สุภา ยาวิลิต** อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว ปฏิบัติงานจิตอาสาเป็นเวลา 5 ปี กล่าวว่า “ในการปฏิบัติงานนั้นได้ให้ความเป็นมิตรกับทุกคน เป็นกันเองกับทุกคน ไม่ถือตน พูดได้กับทุกคนที่พบเจอกัน และมีอะไรก็นำมาแบ่งปันทั้งผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย รวมถึงเจ้าหน้าที่ด้วยโดยทำมาตลอด”³⁵ ซึ่ง **นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์** กล่าวว่า “การปฏิบัติงานจิตอาสาโดยนำหลักสมานัตตามาใช้โดยจัดกิจกรรมจิตอาสาที่ตนเองรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้คนได้มาเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง³⁶ เช่นเดียวกับ สายสุดารักษ์ สุทธิรัตน์ชัยชาญ จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล ได้กล่าวเพิ่มเติมต่อนายแพทย์สมยศว่า “ได้นำหลักสมานัตตามาใช้โดยให้ความสำคัญกับความเสมอต้นเสมอปลายกับทุกคนและประพฤติตนอย่างสม่ำเสมอและให้บริการทุกระดับความเท่าเทียมกันโดยไม่เอื้อหึง และทำตัวกลมกลืนเป็นกันเองกับผู้มารับบริการทุกครั้ง”³⁷ เช่นเดียวกับ **ธนวัฒน์ ดีโบสถ์** ได้กล่าวว่า “หลักสมานัตตาที่ตนเองได้น้อมนำมาปฏิบัติงานจิตอาสานั้นได้ใช้ความเป็นมิตรกับทุกคน ให้ความเป็นกันเองกับทุกคนโดยไม่ถือ

³³ สัมภาษณ์ วุฒิภรณ์ แสงชูชัย, อ่างแล้ว.

³⁴ สัมภาษณ์ นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์, อ่างแล้ว.

³⁵ สัมภาษณ์ สุภา ยาวิลิต, จิตอาสาทุกกลุ่มทั่วไป, 20 พฤศจิกายน 2562.

³⁶ สัมภาษณ์ นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์, อ่างแล้ว.

³⁷ สัมภาษณ์ สุดารักษ์ สุทธิรัตน์ชัยชาญ, อ่างแล้ว.

ตนและพูดคุยกับทุกคนที่ได้พบเจอกัน³⁸ ซึ่ง **ยุวธรรม ภูจินาพันธ์** จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกับจิตอาสาคนอื่นๆว่า “หลักสมานัตตาที่ตนเองนำมาปฏิบัติก็คือมีความประพฤติไปในทางที่ดี ให้เกียรติผู้ร่วมงานทุกคน”³⁹

จากข้อมูลดังกล่าวการนำหลักสมานัตตา ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องความเสมอต้น เสมอปลาย การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นกันเอง

ตอนที่ 4 แนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

จากการสัมภาษณ์แนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ นั้น เป็นการนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานะที่เฉพาะเจาะจง และบางสิ่ง ที่นำมาใช้นั้น อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมาปรับใช้กับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักทานในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

หลักทานในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา คือ การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภ ไม่เห็นแก่ตัว และควรคำนึงอยู่เสมอว่า ทรัพย์สินสิ่งของที่เราหามาได้ มิใช่สิ่ง จีรังยั่งยืน เมื่อเราสิ้นชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถจะนำติดตัวเอาไปได้นอกจากคุณงามความดีที่สร้างไว้เท่านั้น ดังเช่น **ธนวัฒน์ ตีบโส** อาชีพ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติงานจิตอาสาจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 12 ปี กล่าวว่า “การประยุกต์ใช้หลักทานในการปฏิบัติงานนั้น ตนเองแทบไม่ได้ประยุกต์ใช้อะไรเพิ่มเติมมากนัก เพียงแต่ตระหนักว่าการเป็นผู้ให้ตามวาระหรือโอกาสที่มาถึง ในช่วงเทศกาลสำคัญ หรือฤดูกาลใดก็ตามก็สามารถให้ทานได้โดยตลอดอย่างไม่มีเงื่อนไขใดๆ เพราะมันอยู่ที่จิตสำนึกของเราอยู่แล้ว”⁴⁰ ซึ่ง **จันทร์ฉาย มณีนว**

³⁸ สัมภาษณ์ ธนวัฒน์ ตีบโส, อ้างแล้ว.

³⁹ สัมภาษณ์ ยุวธรรม ภูจินาพันธ์, อ้างแล้ว.

⁴⁰ สัมภาษณ์ ธนวัฒน์ ตีบโส, อ้างแล้ว.

อายุ 44 ปี การศึกษาปริญญาตรี อาชีพ พนักงานราชการปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 15 ปีได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “การแบ่งปัน และการเสียสละ ถือเป็น การให้ทานที่ยิ่งใหญ่ ในที่นี้ตนเองได้น้อมนำหลักทานมาใช้โดย เสียสละเวลาส่วนตัวในการทำงานมาดูแลงานจิตอาสา โดยรับทำหน้าที่เป็นฝ่ายทะเบียนดูแลสมาชิกในกลุ่มจิตอาสาที่มาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนครพิงค์ทั้งหมด โดยปรับเวลาในการทำงานประจำให้สอดคล้องกับเวลาที่กลุ่มจิตอาสา มาปฏิบัติงานเพื่อไม่งานที่เราได้รับมอบหมายนั้นเกิดผลกระทบ หรือความเสียหายทั้งสองฝ่าย”⁴¹ ซึ่ง **นายแพทย์ชนันต์ คุณขยางกูร** จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล ได้กล่าวว่า “การปฏิบัติงานด้านจิตอาสาตนได้ประยุกต์ใช้หลักทานโดยเป็นผู้ให้ตามวาระโอกาสซึ่งมีทั้งให้กำลังกาย กำลังใจ ให้ปัจจัยสิ่งของและสนับสนุนกิจกรรมดีๆที่โรงพยาบาลจัดขึ้นหรือกลุ่มจิตอาสาด้วยกันร้องขอมา อย่างเช่นที่ได้ปฏิบัติมาก็ได้ช่วยกิจกรรม การจัดงานดนตรีลีลาศการกุศลของกลุ่มจิตอาสาที่จัดขึ้นมาเมื่อนานมานี้”⁴² และ **กนกนารถ สุขรังสรรค์** จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี กล่าวว่า “แนวทางการประยุกต์ใช้หลักทานในการปฏิบัติงานนั้น ตนเองมีหลักการโดยการไม่ถือโกรธผู้อื่นเมื่อเขาทำผิดหรือทำอะไรไม่ถูกไม่ควร ส่วนใหญ่จะพบเจอในระหว่างการทำงานอยู่เสมอซึ่งการทำเช่นนี้ถือเป็นการให้อภัยแก่ผู้อื่น เป็นอภัยทานที่ทำให้สังคมน่าอยู่ยิ่งขึ้น และตนเองก็จะฝึกตนอยู่เสมอในการเป็นผู้ให้และเสียสละ เอื้อเพื่อแบ่งปันกัน ทั้งกำลังกายและกำลังใจ เพื่อความสันติสุขที่เกิดขึ้น”⁴³ **สอดคล้องกับ ลัดดาวรรณ ทิพย์ทัศน์** จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี กล่าวว่า “การประยุกต์ใช้หลักทานของตนนั้นคือ การให้ที่ไม่ได้เป็นสิ่งของส่วนใหญ่จะให้เป็น การเผยแผ่ความรู้ด้านสุขภาพ การสอนศิลปะการใช้วัสดุมาประดิษฐ์ของใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่า และที่สำคัญคือมาร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มจิตอาสาที่โรงพยาบาลก็ถือเป็นหลักทานอย่างหนึ่ง ที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันที่ทำให้เราและผู้คนรอบข้างมีความสุข”⁴⁴

จากข้อมูลดังกล่าว แนวทางการประยุกต์ใช้หลักทาน ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาส่วนใหญ่มีหลักการเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ให้อภัยสิ่งของเป็นทาน ให้กำลังใจกำลังทรัพย์

⁴¹ สัมภาษณ์ จันทรฉาย มณีนวล, อ่างแล้ว.

⁴² สัมภาษณ์ นายแพทย์ชนันต์ คุณขยางกูร, อ่างแล้ว.

⁴³ สัมภาษณ์ กนกนารถ สุขรังสรรค์, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 17 พฤศจิกายน 2562.

⁴⁴ สัมภาษณ์ ลัดดาวรรณ ทิพย์ทัศน์, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 20 พฤศจิกายน 2562.

เป็นทาน ให้ความเสียสละ เอื้อเฟื้อและแบ่งปันซึ่งกันและกันเป็นทาน เป็นหัวใจหลักในการ ประยุกต์ใช้กับหลักทานดังกล่าว

2 แนวทางการประยุกต์ใช้หลักปิยวาจาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

กลุ่มจิตอาสาใช้แนวทางการประยุกต์ใช้หลักปิยวาจาในการปฏิบัติงาน คือ การพูดจาด้วย ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เหมาะสำหรับกาลเทศะ พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับการพูดเป็นอย่างมาก เพราะการพูดเป็น บันไดขั้นแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น วิธีการที่จะพูดให้เป็นปิยวาจานั้น จะต้องพูดโดย ยึดถือหลักเกณฑ์ คือ เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจาก การพูดเพื่อเจ้อ โดย **อมรา ปัญญาศ** ซึ่งปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 10 ปี ได้กล่าวไว้ว่า “ตนเองจะพูดและแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ซึ่งแต่เดิมนั้นตนเองมักไม่ได้คำนึงถึงสิ่งที่ พูดว่าพูดออกไปแล้วจะกระทบใครบ้าง เมื่อเราพิจารณาทบทวนดูก็เห็นว่าการพูดนั้น หากเราพูดดี ประโยชน์ก็เกิดขึ้นกับตัวเรา และยังประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับผู้อื่นด้วยก็เลยปฏิบัติมาโดยตลอด”⁴⁵ ซึ่ง **นิสิต ศิริสุข** จิตอาสาในกลุ่มตัดผม กล่าวว่า “การพูดให้กำลังใจซึ่งกันและกัน พูดด้วยความจริงใจ ก็เป็น เสน่ห์อย่างหนึ่งที่เกิดกับผู้พูดตั้งคำพูดที่กล่าวไว้ว่า การพูดดีเป็นศรีศักรดี มีคนรักสรรถ้อยอวยรอยจิต เป็น ต้น ซึ่งตนนั้นก็ได้นำหลักการนี้มาประยุกต์ใช้กับงานของตนมาโดยตลอด”⁴⁶ เช่นเดียวกับ **สุพจน์ แยมสรवल** ได้กล่าวว่า “การประยุกต์ใช้หลักปิยวาจาในการปฏิบัติงานนั้น ตนจะเลือกพูดแนะนำในสิ่ง ที่ดี ๆ มีประโยชน์ และจะสังเกตอารมณ์ของตนเองด้วยว่าช่วงไหนรู้สึกว่าการพูดหงุดหงิดก็จะไม่พูดคุยใน เวลานั้น รอให้อารมณ์เย็นลงก่อนแล้วค่อยมาพูดจากันใหม่”⁴⁷ สอดคล้องกับ **สุกัลยา จูตระกูล** จิต อาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล ได้กล่าวว่า “หลักปิยวาจาที่ตนประยุกต์ใช้นั้น คือ เวลาพูดกับเพื่อนหรือผู้ที่ เราพูดคุยด้วยก็จะพูดด้วยความจริงใจ เลือกเวลาในการพูด พูดให้ถูกกาลเทศะ ถ้าจำเป็นต้องพูดใน ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม เช่น เวลาที่ผู้ฟังกำลังอารมณ์ไม่ดี หรือกำลังยุ่งนั้น เราก็ต้องเลือกคำให้ดีที่สุด เพื่อลดความขัดแย้งให้มากที่สุด”⁴⁸ ซึ่ง **วิชิต ศรีชุ่มจิต** จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี กล่าวว่า “แนว ทิศทางการประยุกต์ใช้หลักปิยวาจาในการปฏิบัติงานนั้น จะเน้นพูดในสิ่งที่ดีๆ มองโลกในแง่บวกต่อกลุ่ม

⁴⁵ สัมภาษณ์ อมรา ปัญญาศ, อ่างแล้ว.

⁴⁶ สัมภาษณ์ นิสิต ศิริสุข, จิตอาสาในกลุ่มช่างตัดผม, 18 พฤศจิกายน 2562.

⁴⁷ สัมภาษณ์ สุพจน์ แยมสรवल, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 17 พฤศจิกายน 2562.

⁴⁸ สัมภาษณ์ สุกัลยา จูตระกูล, อ่างแล้ว.

จิตอาสาและผู้มารับบริการ การร้องเพลงที่ตนปฏิบัติอยู่ยังใช้เพลงที่ฟังสบาย ไพเราะนุ่มนวล คนฟังผ่อนคลาย สบายใจ เช่นเดียวกันการทำงานการพูดจาก็ควรพูดในทำนองนั้นด้วย”⁴⁹

จากข้อมูลดังกล่าว แนวทางการประยุกต์ใช้หลักปิยวาจาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา ได้ให้ความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ พูดด้วยความสุภาพ นุ่มนวล ถูกกาลเทศะ มีประโยชน์ และใช้ใน ทุกๆ กิจกรรมที่ปฏิบัติ

3 แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอรรถจริยาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มจิตอาสา พบว่ากลุ่มจิตอาสาใช้หลักอรรถจริยามา ประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงาน โดยการสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพุดติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ซึ่ง **นวรรตน์ ประเสริฐมนูกิจ** อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว ปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนคร พิงค์มาแล้วเป็นเวลา 5 ปี กล่าวว่า “รู้สึกดีที่ได้ตอบแทนสังคมในยามที่เราพร้อม อย่างเต็มกำลังและ ความสามารถ”⁵⁰ ความคิดเห็นของพันธ์เทพ ค่อนข้างใกล้เคียงกับ **ประทุมพร ชัยวงศ์** อาชีพ ข้าราชการบำนาญปฏิบัติงานจิตงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 5 ปี ที่เห็นว่า “เราประยุกต์ อรรถจริยากับการทำงานโดยการช่วยเหลือแบ่งปัน สัมผัสสามสามัคคีดี และมอบสิ่งของที่เรามีและ เหลือใช้แก่ผู้ที่ขาดแคลน โดยไม่ทำให้เราลำบาก”⁵¹ **ธนวัฒน์ ดีบโสด** ได้กล่าวถึงแนวทางการ ประยุกต์ใช้หลักอรรถจริยาในการปฏิบัติงานไว้ว่า “การได้ช่วยเหลือกิจการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม ตามวาระและโอกาสที่มาถึง โดยไม่ได้กำหนดว่าจะทำเมื่อใดแต่มีความพร้อมตลอดเวลา ถือเป็นหน้าที่ของเราอย่างหนึ่ง”⁵² สอดคล้องกับ **ชวนพิช เดชะประทุมวัน** จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนัก ดนตรี กล่าวว่า การประยุกต์ใช้อรรถจริยานั้น ตนเองเน้นการเห็นคุณค่าสิ่งที่ตนมีอยู่และใช้ ประโยชน์กับสิ่งนั้นๆให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเมื่อมีเหลือเกินความจำเป็นแล้วก็จะแบ่งปันให้ผู้อื่นที่ เราเห็นสมควรให้ด้วย”⁵³ ซึ่ง **สุชาติ ตั้งกิตติศัพท์** จิตอาสาในกลุ่มช่างตัดผม กล่าวว่า ตนเองมีรู้สึกดี ได้ ตอบแทนสังคมโดยใช้ความรู้ความสามารถของตนที่มีอยู่ตอบแทนสังคม โดยที่ตนมาทำงานที่นี้หรือที่

⁴⁹ สัมภาษณ์ วิชิต ศรีชุ่มจิต, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 17 พฤศจิกายน 2562.

⁵⁰ สัมภาษณ์ นวรรตน์ ประเสริฐมนูกิจ, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 17 พฤศจิกายน 2562.

⁵¹ สัมภาษณ์ ประทุมพร ชัยวงศ์, จิตอาสากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์, 17 พฤศจิกายน 2562.

⁵² สัมภาษณ์ ธนวัฒน์ ดีบโสด, อ่างแล้ว.

⁵³ สัมภาษณ์ ชวนพิช เดชะประทุมวัน, จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี, 17 พฤศจิกายน 2562.

อื่นๆก็ตามถือว่า การแบ่งปันเป็นสิ่งที่ทำให้สังคมเกิดประโยชน์และมีความสุข และตนก็พร้อมจะทำ
 อย่างนี้ต่อไปจนกว่าจะทำได้”⁵⁴

จากข้อมูลดังกล่าว แนวทางการประยุกต์ใช้อัตถจริยา ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา
 ส่วนใหญ่ใช้หลักการคือ การประยุกต์ใช้สิ่งของต่างๆ ของตนที่มีอยู่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง
 และผู้อื่นเป็นหลัก ไม่ว่าจะป็นวัตถุสิ่งของหรือกำลังร่างกายแรงใจ

4. แนวทางการประยุกต์ใช้สมานัตตาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาสมานัตตา แนวทางการประยุกต์ใช้สมานัตตา คือ การ
 เป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอด้านเสมอปลาย คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้เราเป็นคนมี
 จิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย และจากการ
 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ความใส่ใจทุกกิจกรรม ไม่มองข้าม
 ขั้นตอนในการทำงาน วางตัวเสมอด้านเสมอปลาย ไม่ทำอะไรให้เกิดความขัดแย้งก็จะบรรลุ
 วัตถุประสงค์ของการเป็นจิตอาสาอย่างสูงสุด ซึ่ง **ประปักษ์นา ปัญญาปวน** กลุ่มจิตอาสาอาชีพตัดผม
 ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 4 ปี กล่าวว่า “การทำตนให้เสมอด้าน เสมอปลายมี
 สุขร่วมสุข มีทุกข์ร่วมแก้ไขปัญหาไปด้วยกัน”⁵⁵ รวมถึง **สุทธาดา ทองเจริญ** กลุ่มจิตอาสาอาชีพ
 แม่บ้าน ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์มากกว่า 10 ปี กล่าวว่า “การประยุกต์ความ
 พร้อมเพรียง สามัคคี รวมเป็นหนึ่ง ในการทำกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกันถือเป็นความสุข”⁵⁶

นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์ กล่าวว่า “แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสมานัตตาในการ
 ปฏิบัติงานนั้น ได้เน้นในเรื่องการเข้าใจ เข้าถึง สัมผัสด้วยใจทั้งกาย วาจา และใจ กับผู้สูงวัย หรือเด็ก
 และผู้ป่วยทางกายและทางจิตใจ ไม่ทำตนเป็นผู้แตกต่าง ทักทายด้วยมิตรไมตรี สิ่งเหล่านี้สามารถ
 ใช้ได้ตลอดเวลา เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็จะความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ”⁵⁷ เช่นเดียวกับ **สมชาย ชื่นสุขอุรา**
 กลุ่มจิตอาสาทั่วไป กล่าวว่า “การประยุกต์ใช้หลักสมานัตตามาใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ตนเองเน้น
 การทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกทำงานเข้าได้กับทุกคน เพราะโดย

⁵⁴ สัมภาษณ์ สุชาติ ตั้งกิตติศัพท์, จิตอาสากลุ่มช่างตัดผม, 18 พฤศจิกายน 2562.

⁵⁵ สัมภาษณ์ ประปักษ์นา ปัญญาปวน, จิตอาสากลุ่มช่างตัดผม, 18 พฤศจิกายน 2562.

⁵⁶ สัมภาษณ์ สุทธาดา ทองเจริญ, อ่างแล้ว.

⁵⁷ สัมภาษณ์ นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์, อ่างแล้ว.

ธรรมชาติของคนเราแล้วย่อมไม่พอใจกับการดำเนินดีเดือน หากเราทำอย่างต่อเนื่องต่อไปก็จะทำให้กลุ่มคนที่เราไปช่วยเหลือนั้นก็เกิดความสุข และพร้อมทำสิ่งดีๆ ตอบแทนสังคมต่อไป”⁵⁸

จากข้อมูลดังกล่าว แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสมานัตตาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการให้ความสม่ำเสมอ ความต่อเนื่อง ความจริงใจในการปฏิบัติงาน นำมาซึ่งความสุขและความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

⁵⁸ สัมภาษณ์ สมชาย ชื่นสุขอุรา, อ่างแล้ว.

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มจิตอาสาในโรงพยาบาลนครพิงค์ จำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มจิตอาสาที่เป็นนักร้องและนักดนตรี จำนวน 15 คน กลุ่มจิตอาสาที่เป็นช่างตัดผม จำนวน 5 คน กลุ่มจิตอาสาที่เป็นแพทย์ และพยาบาล จำนวน 5 คน และกลุ่มจิตอาสาทั่วไป จำนวน 5 คน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย 3 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม และแบบสังเกตการณ์การทำงานกลุ่มจิตอาสา โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล พร้อมทั้งสังเกตการณ์ การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ทำการแยกแยะข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ และทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนาด้วยวิธีการบรรยาย และอภิปราย นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับแนวคิดและทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความจริงใจ เป็นการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาที่ออกมาจากใจ ไม่ได้หวังผลตอบแทนใดๆ อยากทำประโยชน์ให้แก่สังคม ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงโรงพยาบาล ผู้ป่วยญาติ และเจ้าหน้าที่ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกถึงการเสียสละที่จริงใจ บนพื้นฐานของความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทรและตรงไปตรงมาทั้งผู้ให้และผู้รับ โดยมีการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วย

ความเที่ยงธรรม เป็นการปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง ตรงไปตรงมาไม่ลำเอียง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรมโปร่งใสตรวจสอบได้ นับว่าหัวใจของการปฏิบัติงานจิตอาสาด้วยความเที่ยงธรรมนำมาซึ่งความสุขและความเจริญต่อไปตลอดจนมีการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเมตตา ความเอื้ออาทร การให้ความช่วยเหลือด้วยความรัก ความปรารถนาดี ความเสียสละ นำมาซึ่งความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ รวมถึงมีการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความสามัคคี เป็นการปฏิบัติงานรวมกลุ่มกันด้วยความรัก ความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนทุกคนทำด้วยใจ การให้อภัยและสร้างความสามัคคี

การนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์

จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ มีการนำหลักสังคหัตถธรรมในการปฏิบัติงานกลุ่มจิตอาสานำหลักทานมาใช้ในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มจิตอาสา ใช้กำลังร่างกายและกำลังแรงใจ สิ่งของเครื่องใช้มาแบ่งปัน รวมถึงจัดกิจกรรมดีๆ มอบให้แก่ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอด้วยดีมาตลอด และมีการนำหลักปิยวาจาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาจะเห็นได้ว่ากลุ่มจิตอาสาแต่ละคน มีหลักการใช้ปิยวาจาได้อย่างเหมาะสม เช่น การพูดจาดี พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ พูดด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน รวมทั้งมีการนำหลักอรรถจริยาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีหลักในการทำงานเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ทำงานด้วยความวิริยะอุตสาหะเน้นการบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นหลัก ตลอดจนมีการนำหลักสมานัตตตาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องความเสมอต้น เสมอปลาย การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นกันเอง

แนวทางการประยุกต์ใช้สังคหัตถธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาล

นครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าแนวทางการประยุกต์ใช้หลักทานในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาส่วนใหญ่มีหลักการเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ให้อวัยวะของเป็นทาน ให้กำลังกายกำลังทรัพย์เป็นทาน ให้ความเสียสละ เอื้อเฟื้อและแบ่งปันซึ่งกันและกันเป็นทาน เป็นหัวใจหลักในการประยุกต์ใช้กับหลักทานดังกล่าว และมีแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปิยวาจาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาได้ให้ความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ พูดด้วยความสุภาพ นุ่มนวล ถูกกาลเทศะ และมีประโยชน์ และใช้ในหลายๆ กิจกรรมที่ปฏิบัติ รวมทั้งมีแนวทางการประยุกต์ใช้อรรถจริยาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาส่วนใหญ่ใช้หลักการคือ การประยุกต์ใช้สิ่งของต่างๆ ของตนที่มีอยู่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

และผู้อื่นเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นวัตถุสิ่งของ หรือกำลังร่างกายแรงใจ ตลอดจนแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสมานัตตตาในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการให้ความสม่าเสมอ ความต่อเนื่อง ความจริงใจในการปฏิบัติงานนำมาซึ่งความสุขและความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

6.2 อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยพบว่ากลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ มีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมใช้การปฏิบัติงาน และมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ มีความสุข ในขณะที่ผู้ป่วยพักรักษาในโรงพยาบาล ได้แบ่งเบาภาระเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มจิตอาสาเป็นต้นแบบที่ดีของการเป็นผู้ให้ด้วยความเสียสละ เป็นกลุ่มบุคคลที่สมควรได้รับการยกย่องเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาปฏิบัติงานในการช่วยเหลือผู้ป่วย ญาติ เจ้าหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็การเล่นดนตรีและร้องเพลง เพราะๆ ให้กับผู้ป่วยและญาติได้คลายความโศกเศร้า การบริการช่วยเหลือผู้ป่วยและญาติในด้านต่างๆ ให้ได้รับความสะดวกสบาย งานเยี่ยมไข้และให้กำลังใจผู้ป่วยที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลนครพิงค์ ให้มีขวัญและกำลังใจในการต่อสู้โรคร้ายไข้เจ็บที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ งานบริการตัดผม โดยให้บริการตัดผมให้ผู้ป่วยและญาติ ตลอดจนผู้สนใจ ฟรี ทุกงานบริการทั้งหมด ซึ่งการพัฒนาขบวนการสร้างจิตอาสาให้เกิดมีได้นั้นด้วยความสมัครใจทั้งการเสียสละร่างกาย แรงใจและกำลังทรัพย์ ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของ **วราพร วันไชยธนวงศ์ และคณะ** ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการสร้างจิตอาสาของนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนีเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาให้ความจิตอาสา และความสมัครใจ เต็มใจ ตั้งใจทำเสียสละทั้งร่างกายและแรงใจหรือทรัพย์สิน ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนและมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น สำหรับกระบวนการจิตอาสา มี 4 ประเด็น คือ ปลูกฝังให้ตระหนักถึงความสำคัญของจิตอาสา การเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ด้านความรู้และการติดต่อสื่อสาร การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ผลการพัฒนาจิตอาสาทำให้เป็นคนเก่ง คนดี และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง¹ ซึ่งการจะมาเป็นกลุ่มจิตอาสาได้นั้นต้องมีมูลเหตุแรงจูงใจคือ ความต้องการเสียสละมากกว่าการหวังผลประโยชน์อันจะพึงมีสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พิชิต ตันติศักดิ์** ที่ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า มูลเหตุจูงใจของการเข้ามาเป็น อปพร. ได้แก่ความต้องการการเสียสละมากกว่าผลประโยชน์ การเข้าไปร่วมช่วยเหลือราชการในงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนการเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ เกิดขึ้นตลอดจนการเสียสละต่อสังคมในการอุทิศกำลังกายกำลังใจตลอดจนทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือสังคม การมีสิทธิแต่งเครื่องแบบและเครื่องหมายประดับ อปพร. การมีสิทธิในการใช้อาวุธปืนในงานที่ได้รับมอบหมายตามราชการและเป็นลายลักษณ์อักษร การมีสิทธิสื่อสารและใช้เครื่องมือสื่อสารในเครือข่ายของ อปพร. สาเหตุในการเข้ามาเป็นอาสา เพราะต้องการเสียสละต่อสังคมมากกว่าผลประโยชน์ เครื่องแต่งกาย การใช้วิทยุสื่อสาร ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้และระดับการศึกษาของ อปพร. มีอิทธิพลต่อบทบาทหน้าที่ของสมาชิก²

การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาล นครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มจิตอาสาได้นำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในงานบริการที่ตนปฏิบัติอยู่ตามภารกิจนั้นๆ เช่น การขับร้องเพลงก็ร้องเพลงในทำนองที่ฟังสบายๆ ไม่เร้าร้อน ฟังแล้วผ่อนคลาย งานบริการดูแลผู้ป่วยก็จะใช้ปิยวาจาพูดคุยและให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย ช่างตัดผมก็เป็นการสงเคราะห์ช่วยเหลือให้ผู้ป่วยได้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี บางครั้งผู้ป่วยเมื่อเจ็บป่วยก็ไม่ค่อยมีโอกาสนี้ได้ดูแลสุขภาพของตนเองไปด้วย เช่นเดียวกับงานตระกร้าบุญและโรงทานอาหารและญาติก็เช่นกัน การให้อาหารถือเป็นทานอันยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะผู้เจ็บไข้ได้ป่วย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับผู้ป่วยญาติที่มาส่งผู้ป่วยเป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามหลักสังคหวัตถุธรรม³ ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวหัวใจของผู้อื่น ผูกไมตรีเอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน อันได้แก่

1. การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภ ไม่เห็นแก่ตัว

¹ วราพร วันไชยธนวงศ์ และคณะ, “กระบวนการสร้างจิตอาสาของนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่”, อ้างแล้ว.

² พิชิต ตันติศักดิ์, “บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลนครเชียงใหม่”, อ้างแล้ว.

³ ที.ปา. 11/140/167.

เราควรคำนึงอยู่เสมอว่า ทรัพย์สินของที่เราหามาได้ มิใช่สิ่งจีรังยั่งยืน เมื่อเราสิ้นชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถจะนำติดตัวเอาไปได้

2. การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับการพูดเป็นอย่างมาก ยิ่ง เพราะการพูดเป็นบันไดขั้นแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น วิธีการที่จะพูดให้เป็นปียวาจานั้น จะต้องพูดโดยยึดถือหลักเกณฑ์ เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ

3. การสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพุดติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

4. การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้เราเป็นคนมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย

แนวทางการประยุกต์ใช้สังคหัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าแนวทางการประยุกต์ใช้หลักทาน ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา ส่วนใหญ่มีหลักการเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ให้ความสำคัญของเป็นทาน ให้กำลังกายกำลังทรัพย์เป็นทาน ให้ความสำคัญเสียสละ เอื้อเฟื้อและแบ่งปันซึ่งกันและกันเป็นทาน เป็นหัวใจหลักในการประยุกต์ใช้กับหลักทานดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ **อารีนา เลิศแสนพร** กล่าวว่า จิตสาธารณะ จิตสำนึกและจิตอาสา ทั้ง 3 คำนี้ มีความหมายใกล้เคียงกัน จิตสาธารณะ (Public mind) หมายถึง จิตเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า “สาธารณะ” คือสิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลบำรุงรักษาร่วมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้ความสว่างตามถนนหนทางแม้แต่การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้าที่เป็นของส่วนรวม โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษา ให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนความร่วมมือกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหรือช่วยกันแก้ไขปัญหาคือไม่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม⁴ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวคิดของ **ศุภรัตน์ รัตนมุขย์** ที่ได้กล่าวไว้ว่า การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าใจร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ มีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรมและ

⁴ อารีนา เลิศแสนพร, “จิตสาธารณะ : มิติการปลูกฝังจิตสำนึกให้นักสวัดิการสังคหณ์รุ่นใหม่”, อ่างแล้ว.

จริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบง่าย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ⁵ ซึ่งกลุ่มจิตอาสาพร้อมที่จะเสียสละเวลา แรงกายและกำลังสติปัญญาตามที่ **พระไพศาล วิสาโล** ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ที่เป็นจิตอาสา มีจิตใจที่พร้อมจะสละเวลา แรงกาย และสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูตายเมื่อพบเห็นปัญหา หรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น เป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดี เป็นจิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจ สมครใจ อิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปิติ สุข มีคุณค่าและพัฒนาจิตวิญญาณให้สูงขึ้น เป็นความสมครใจ เต็มใจ ตั้งใจทำ และเสียสละทั้งแรงกายหรือทรัพย์สินในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นผู้มิจิตเป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้านกำลังร่างกาย แรงสมองซึ่งเป็นการเสียสละสิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่งเวลาเพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม อีกทั้งยังช่วยลดอัตราหรือความเป็นตนของตนเองลงได้บ้าง⁶

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มจิตอาสาได้ปฏิบัติงานด้วยความความเมตตาความเอื้ออาทร การให้ความช่วยเหลือด้วยความรัก ความปรารถนาดี ความเสียสละ นำมาซึ่งความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ ฉะนั้นโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ควรมีนโยบายกำหนดรูปแบบการทำงานจิตอาสาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการรับบริการและสอดคล้องกับความเดือดร้อนของตนเอง
2. จากผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องความเสมอต้น เสมอปลาย การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเป็นกันเอง ฉะนั้นโรงพยาบาลนครพิงค์ เจ้าหน้าที่บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อกลุ่มจิตอาสา ควรมีนโยบาย แนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา เพื่อเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับพันธกิจ นโยบาย ปรัชญาของโรงพยาบาล
3. จากผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ใน

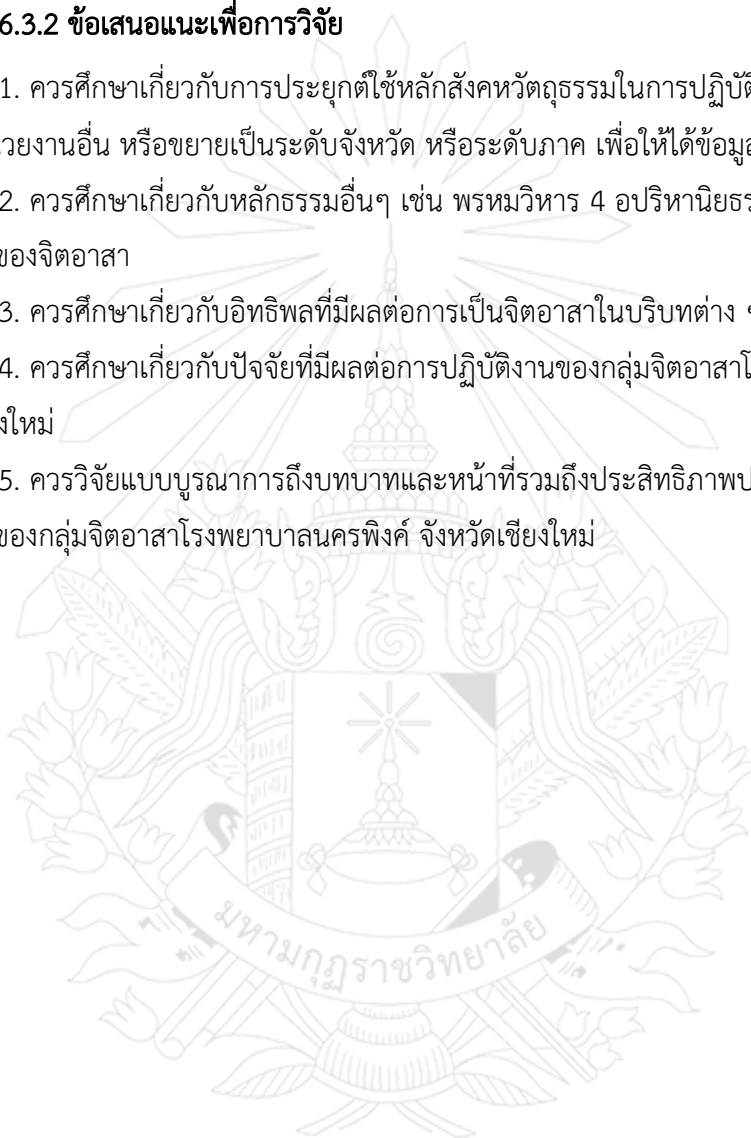
⁵ ศุภรัตน์ รัตนมูขัย, “การศึกษาสหประชาชาติ”, อ้างแล้ว.

⁶ พระไพศาล วิสาโล, พระธรรมปิฎกกับอนาคตของพุทธศาสนาของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), อ้างแล้ว.

การปฏิบัติงานทำให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้มารับบริการมีความสุขในชีวิต ฉะนั้นนอกจากกลุ่มจิตอาสาแล้ว บุคคลในหน่วยงานต่างๆ หรือกลุ่มจิตอาสาอื่นๆ ควรนำหลักการเหล่านี้ไปกำหนดเป็นนโยบาย เช่น มีการอบรมให้ความรู้ และเผยแพร่กิจกรรมอันเป็นประโยชน์ดังกล่าว และควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กิจกรรมเหล่านี้มีความยั่งยืน

6.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาในหน่วยงานอื่น หรือขยายเป็นระดับจังหวัด หรือระดับภาค เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่กว้างขึ้น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับหลักธรรมอื่นๆ เช่น พรหมวิหาร 4 อปริหานิยธรรม 7 ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของจิตอาสา
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีผลต่อการเป็นจิตอาสาในบริบทต่าง ๆ
4. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
5. ควรวิจัยแบบบูรณาการถึงบทบาทและหน้าที่รวมถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *พระไตรปิฎกภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือ

ประทีป จินฉ่ำ. *การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

พระไพศาล วิสาโล. *พระธรรมปิฎกกับอนาคตของพุทธศาสนาของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)*. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2542.

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร. *สำนักไทยที่พึงปรารถนา*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย, 2543.

ยุทธนา วรณปิติกุล. *สำนักพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม, 2542.

ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2556.

วิรัช สงวนวงศ์วาน. *ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคลากร*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

เวชพล อ่อนละมัย. *แนวทางส่งเสริมการเกิดจิตอาสา*. ยโสธร : วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยียโสธร, 2545.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่. *รายงานประจำปี 2562*. เชียงใหม่ : กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงานโครงการ โรงพยาบาลนครพิงค์, 2561.

สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1. *จิตอาสา ต้องมีความรักมนุษยชาติตามหลักพรหมวิหาร 4 และสังคัตถุธรรม 4*. ขอนแก่น : สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1, 2563.

อารีนา เลิศแสนพร, จิตสาธารณะ : มิติการปลูกฝังจิตสำนึกให้นักสวดสวดการสังคมรุ่นใหม่. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวดสวดการสังคม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียว, 2554.

2) คุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ/หรือสารนิพนธ์

- ชาย โพธิ์สีตา และคณะ. *จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ : ศึกษากรณีกรุงเทพมหานคร*. รายงานการวิจัย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- ชาลิตี ภัทรพงศ์. *การปฏิบัติของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.
- บรรทม มณีโชติ. *การศึกษารูปแบบของข้อความวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความ และชนิดสถานการณ์ที่มีผลต่อคุณภาพของแบบสอบถาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- พระมหานพดล สีทอง. *ความสำคัญระหว่างคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 และขันติ-โสรัจจะกับพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของบุคลากร : ศึกษาเฉพาะกรณีของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข*. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2554.
- พิชิต ต้นตึกศักดิ์. *บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลนครเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- วรารพร วันไชยธนวงศ์ และคณะ. *กระบวนการสร้างจิตอาสาของนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่*. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี, 2550.

3) บทความในวารสาร

- จิตรา แสงวัฒนาฤกษ์, พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส และชั้นทอง วัฒนประดิษฐ์. การศึกษาวิเคราะห์แนวทางการทำงานจิตอาสาของสมาชิกสโมสรโรตารีพระนารายณ์ลพบุรีตามแนวพุทธสันติวิธี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5(2), 86, 2560.
- นภารัตน์ อเนกบุญ, พระครูกัลยาณสิทธิวัฒน์ และสาระ มุขดี. การติดตามจิตอาสาที่ปฏิบัติต่อสังคมปัจจุบันอย่างยั่งยืน. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(1), บทความย่อ, 2560.
- ศุภรัตน์ รัตนมุขย์. การศึกษาสหประชาชาติ. *วารสารคณะกรรมการแห่งชาติ*, 3(2), 33-37, 2544.
- สุรียพร แซ่เอี้ยบ และพลพจน์ เชาว์วิวัฒน์. การเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านจิตสาธารณะในสังคมไทยด้วยหลักสังคหวัตถุ 4. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 13(38), 12, 2561.

4) สัมภาษณ์

- กนกนารถ สุขรังสรรค์. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- จันทร์ฉาย มณีนิล. (2562, 20 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มทั่วไป. สัมภาษณ์.
- ชนัตต์ คุณชยางกูร. (2562, 19 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล. สัมภาษณ์.
- ชวนพิช เดชะประทุมวัน. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- ทองอุ นันตา. (2562, 21 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มสัมพันธ์. สัมภาษณ์.
- ธงชัย เต็มประสิทธิ์. (2562, 19 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล. สัมภาษณ์.
- ธนวัฒน์ ตี๋ปโสด. (2562, 20 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มทั่วไป. สัมภาษณ์.
- นงนิษฐ์ เรือเรือพร. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- นวรรตน์ ประเสริฐมณี. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- นิสิต ศิริสุข. (2562, 18 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มช่างตัดผม. สัมภาษณ์.
- ประทุมพร ชัยวงศ์. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. สัมภาษณ์.
- ประปัทมา ปัญญาปวน. (2562, 18 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มช่างตัดผม. สัมภาษณ์.
- ประภัสสร ทองเจริญ. (2562, 16 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- พันธ์เทพ พรพิชยานุรักษ์. (2562, 16 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- ไพฑูรย์ จุจ้อย. (2562, 21 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มสัมพันธ์. สัมภาษณ์.
- ยุววรรณ ภูจินาพันธ์. (2562, 16 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- รุ่งลดา ก้อนจันทร์. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาที่มาเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. สัมภาษณ์.
- ลดาวรรณ ทิพย์รัตน์. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. สัมภาษณ์.
- ลดาวรรณ ทิพย์ทัศน์. (2562, 20 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- วรรณิ์ เพ็ชรตาล. (2562, 15 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- วิชิต ศรีชุ่มจิต. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- วุฒิกมลน์ แสงชูชัย. (2562, 18 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มช่างตัดผม. สัมภาษณ์.
- สมชาย ชื่นสุขอุรา. (2562, 20 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มทั่วไป. สัมภาษณ์.
- สมยศ กิตติสุภรณ์พันธ์. (2562, 19 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล. สัมภาษณ์.
- สายหยุด สืบจ้อน. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- สุกัลยา จุตระกูล. (2562, 19 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล. สัมภาษณ์.
- สุชาติ ตั้งกิตติศัพท์. (2562, 18 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มช่างตัดผม. สัมภาษณ์.
- สุธาธนัช สุทธิรัตน์ชัยชาญ. (2562, 19 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มแพทย์พยาบาล. สัมภาษณ์.
- สุทธาดา ทองเจริญ. (2562, 16 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- สุพจน์ แยมสรवल. (2562, 17 พฤศจิกายน). จิตอาสาในกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.

- สุภา ยาวิลเลิศ. (2562, 20 พฤศจิกายน). จิตอาสาทุกกลุ่มทั่วไป. สัมภาษณ์.
- หทัยภัทร รุ่งทอง. (2562, 15 พฤศจิกายน). จิตอาสาทุกกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.
- อนุสรณ์ กินสี. (2562, 15 พฤศจิกายน). จิตอาสาทุกกลุ่มช่างตัดผม. สัมภาษณ์.
- อมรา ปัญญายศ. (2562, 20 พฤศจิกายน). จิตอาสาทุกกลุ่มทั่วไป. สัมภาษณ์.
- อารยา เจริญสม. (2562, 15 พฤศจิกายน). จิตอาสาทุกกลุ่มนักร้องนักดนตรี. สัมภาษณ์.

5) เอกสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

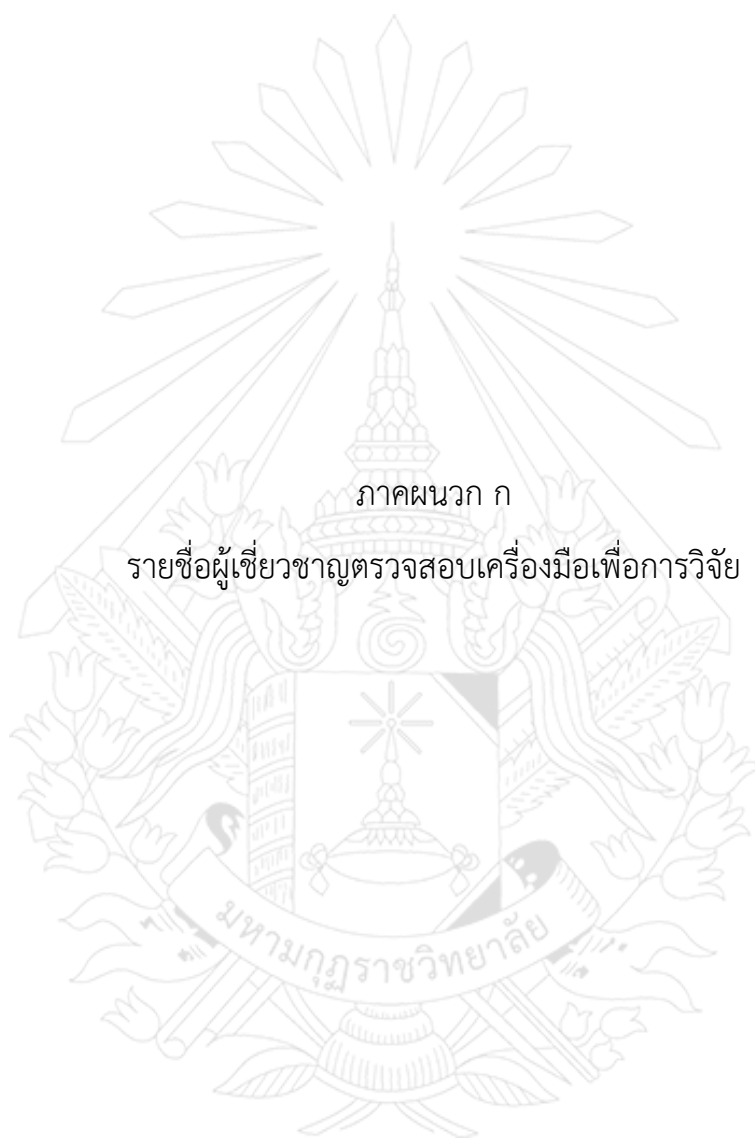
- คิด ฉัตรประภาชัย. *จิตอาสา หนทางที่อยู่ร่วมกันในสังคม*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563, จาก <http://live.siammedia.org/index.php/article/kid/15395>, 2560.
- นรรักษ์ต์ ฝันวิเชียร. *จิตอาสาพัฒนาเด็กไทย*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/72058/-blog-teartedu-teaart->, 2562.
- พิชญา สันติชัยศรี. *จิตอาสาพระราชทาน “เราทำความดีด้วยหัวใจ”*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.posttoday.com/social/general/558992>, 2561.
- เพ็ญพรรณ วัฒนไกร. *จิตอาสา หนทางทำดีที่เป็นเรื่องกล้วยๆ*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.doctor.or.th/article/detail/2206>, 2549.
- มูลนิธิเครือข่ายพุทธิกา. *ธนาคารจิตอาสา*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.jitarsabank.com/org/profile/656>.
- อัปวัน โสภณธรรมรัก. *เยาวชนสร้างจิตอาสาอย่างสร้างสรรค์*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.thaihealth.or.th/Content/23582-เยาวชนสร้างจิตอาสาอย่างสร้างสรรค์.html>, 2557.

2. ภาษาอังกฤษ

- A. Simom, *Administrative behavior*. New York : The Mcmillion, 1960.
- C.S. Certo. *Modern management*. New Jersey : Prentice Hall, 2000.
- Millet. *Manaagement in the Public Service, The quest for effective performance*. New York : McGraw-Hill Book, 1964.
- M. Smith. *Educational leadership: culture and diversity*. Gateshead : Athenaeum Press, 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. พระมหาวิเศษ ปณฺณาวชิโร, รศ.ดร.

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

วุฒิการศึกษา ป.ธ. 9

ศน.ม พุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปร.ด. ผู้นำทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏเชียงใหม่

2. พระครูสมุห์ธนโชติ จิระมโม, ดร.

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสนาและปรัชญา

วุฒิการศึกษา ศน.บ. (การศึกษานอกระบบ)

ศศ.ม. การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น (ล้านนาคดีศึกษา)

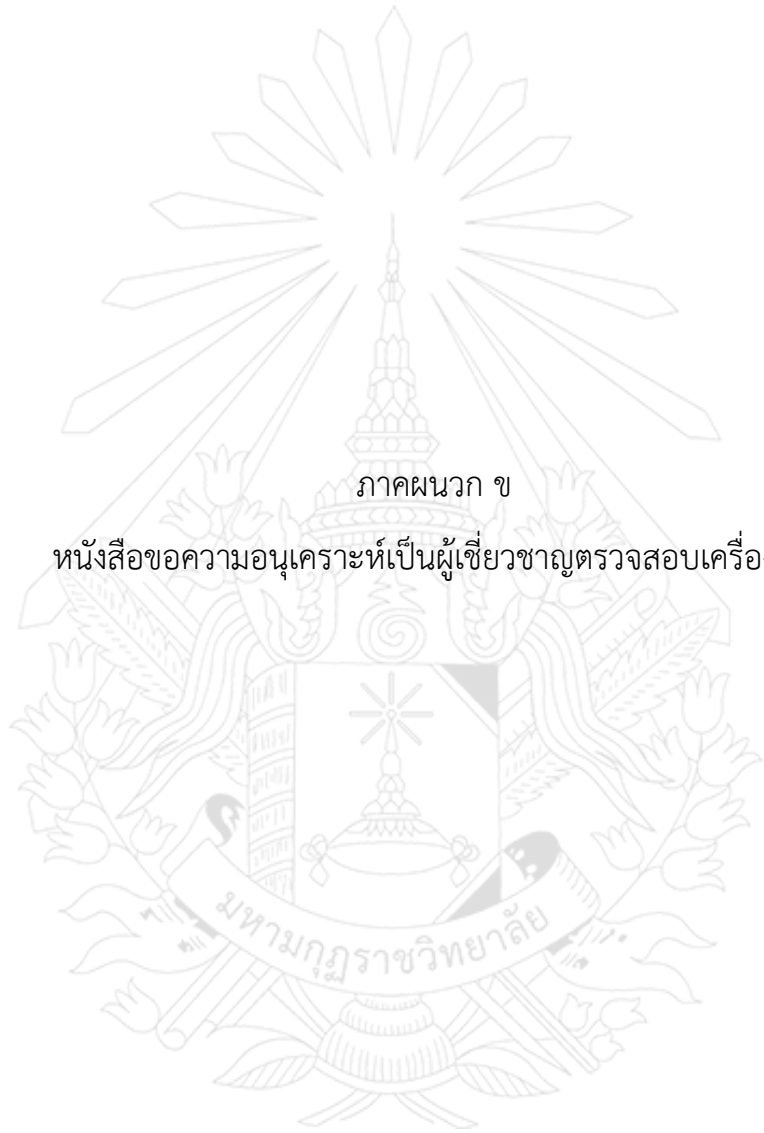
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

3. ดร.อุเทน ลาพิงค์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

วุฒิการศึกษา M.A. Philosophy

Ph.D. Philosophy

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 053 270976 ต่อ 14

ที่ อว.7915(2)/392

วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2562

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

กราบเรียน พระมหาวิเศษ ปญฺญาวชิโร, รศ.ดร.

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ เป็นนักศึกษา ระดับปริญญาโท เลขทะเบียนนักศึกษา 6020550232018 สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา ของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้ที่มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี อาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออันเคราะห์ดี ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 053 270976 ต่อ 14

ที่ อว.7915(2)/390

วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2562

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

กราบเรียน พระครูสมุห์ธนโชติ จิระมโฆ, ดร.

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ เป็นนักศึกษา
ระดับปริญญาโท เลขทะเบียนนักศึกษา 6020550232018 สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา ของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้ที่มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์
จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี
อาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 053 270976 ต่อ 14
ที่ อว 7915(2)/391 วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2562
เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร.อุเทน ลาพิงค์

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ เป็นนักศึกษา
ระดับปริญญาโท เลขทะเบียนนักศึกษา 6020550232018 สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา ของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์
จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี
อาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ

(พระมหาวิระศักดิ์ สุรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๐๑

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางแพนสมยศ กิติสุภานันท์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๒
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๐๕

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางแพนชนัดดี คุณขางกูร**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 80
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๐๓

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางสาวสุภาวดี สหวิวัฒน์มาญ**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถนนพระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๒
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๑๘

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางชนวันทิพย์ ชัยโชค**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 82
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๐๕

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางจันทร์นภาพ มณีवाल**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁸³
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๐๖

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางฉัฎฐา บัญญาศ**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁸⁴
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๐๗

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางวรมณี เพ็ชรทาด**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁸⁵
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๐๘

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางกนกนารถ สุขวังสวรค์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนั้น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๐๗

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นายอาทร จิตรังสีวงศ์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁸⁷
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๕ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๖๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางชวนพิศ เกษะประทุมวัน**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โพน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจดियานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 88
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๗๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๑๑

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นายสุพจน์ แซ่มสรวล**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๕ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๑๒

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางหทัยภัทร รุ่งทอง**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁹⁰
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๑๗

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวอารษา เจริญสม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วงเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคฺวิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วงเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๑๕

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางแพนพงษ์ชัย เต็มประสิทธิ์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๑๕

๒๗/๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางสุกัณษา จุฑระภูต**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁹³
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๑ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๓๙๑๕/๕๑๖

เชียงใหม่ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นามอนุสรณ์ กินสี**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁹⁴
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๕ ๗๕๒

ที่ อว ๓๙๑๕/ ๕๑๗

๒๗/๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นายนิสิต ศิริสุข**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วงเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคฺวิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วงเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁹⁵
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๑๘

เชียงใหม่ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นายวุฒิวัฒน์ แสงบุญชัย**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๑๗

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวประภัสรา บัญญาพาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๖๐

๒๗/๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางสุชาติ ตั้งกิตติศัพท์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๒๑

๒๒/๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางทองนันทา**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคฺวตฤธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่⁹⁹
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๒๖

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตขอรับรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางพวดี อุนนรักษ์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 100
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๒๓

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางนงปณิต เวือเรืองพร**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 101
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๖๔

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางวิจิต ศรีภูมิจิต**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 102
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๕ ๕

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางฉัตรกา ทิพย์ทัศน์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๖๖

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางสาวรุ่งนภา ก้อนจันทร์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 104
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๕ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๒๗

๒๗/๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นายสมชาย ชื่นสุขอุภา**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจตยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 105
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๕๘

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวสุภา ภาวิเลิศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 106
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๒๗

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางไพฑูรณ์ งามขันธ์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วงเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วงเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๓๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางสุทธภาคา ทองเจริญ**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 108
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๓๑

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นายพันธุ์เทพ พงษ์พานุกรม**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 109
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๔๗๖

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางยุววรรณ ภูจินาพันธ์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 110
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๗๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕.๓.๓

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางนวิรัตน์ ประเสริฐมนูกิจ**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังคัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่ 112
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ ๕๓๕

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางสาวหยก สิมจอน**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โผน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ ๑.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๕ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๕๓๕

๒๗/๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร **นางประภัสสร ทองเจริญ**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประยุกต์ใช้สังควิตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี และ ผศ.ดร.โพน นามณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญศรี วังเสรีพิพัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการวิจัยเชิงคุณภาพ หัวข้อ “การประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่” แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น และจะเก็บเป็นความลับซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรม ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ.....นามสกุล..... อายุ.....ปี
การศึกษา.....อาชีพ.....
- 1.2 ท่านทำงาน/ปฏิบัติงานจิตอาสาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ มาแล้ว.....ปี

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

- 2.1 ท่านได้ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความจริงใจ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

- 2.2 ท่านได้ปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเที่ยงธรรม อย่างไร

.....

.....

.....

.....

- 2.3 ท่านปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความเมตตาปรานี อย่างไร

.....

.....

.....
.....
2.4 ท่านปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสาด้วยความสมานสามัคคี อย่างไร
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 การนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

3.1 ท่านได้นำหลักทาน ไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร
.....
.....
.....

3.2 ท่านได้นำหลักปิยวาจา ไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร
.....
.....
.....

3.3 ท่านได้นำหลักอหิงสา ไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร
.....
.....
.....

3.4 ท่านได้นำหลักสมานัตตตา ไปใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร
.....
.....
.....

ตอนที่ 4 แนวทางการประยุกต์ใช้สังคหวัตถุธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา

4.1 ท่านมีแนวทางการประยุกต์ใช้หลักทาน ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.2 ท่านมีแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปิยวาจา ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.3 ท่านมีแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอหิงสา ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.4 ท่านมีแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสมานัตตตา ในการปฏิบัติงานของกลุ่มจิตอาสา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

เพ็ญศรี วังเสรีพัฒน์

นักศึกษาสาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

วันที่.....

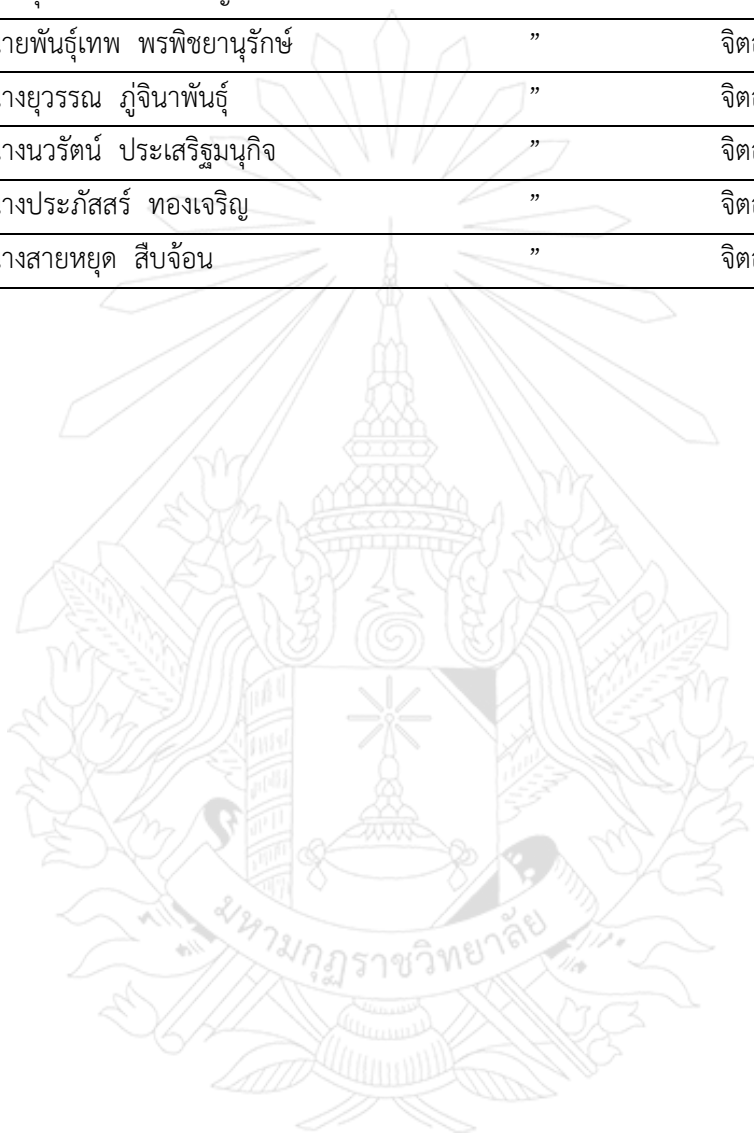
ภาคผนวก จ
รายชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 4.1 รายชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	อาชีพ	หมายเหตุ
1	นายแพทย์สมยศ กิตติสุภรพัทธ์	แพทย์	รพ.นครพิงค์
2	นายแพทย์ชนันต์ คุณขยางกูร	แพทย์	รพ.นครพิงค์
3	นางสายสุตารนัส สุทธิรัตน์ชัยชาญ	พยาบาล	รพ.นครพิงค์
4	นายธนะวัฒน์ ดีโตโส	พนักงานกระทรวงสาธารณสุข	รพ.นครพิงค์
5	นางจันทร์ฉาย มณีนวล	พนักงานราชการ	รพ.นครพิงค์
6	นางอมรา ปัญญายศ	ธุรกิจ/อิสระ/ข้าราชการ บ้านาญ	จิตอาสาล้านนา
7	นางวรรณิ เพ็ชรตาล	"	จิตอาสาล้านนา
8	นางกนกนารถ สุขรังสรรค์	"	จิตอาสาล้านนา
9	นายอาทร ฐิตรังสีวงศ์	"	จิตอาสาล้านนา
10	นางชวนพิช เตชะประทุมวัน	"	จิตอาสาล้านนา
11	นายสุพจน์ แยมสรवल	"	กลุ่มเพื่อน
12	นางหทัยภัทร รุ่งทอง	"	กลุ่มเพื่อน
13	นางสาวอารยา เจริญสม	"	กลุ่มเพื่อน
14	นายแพทย์ธงชัย เต็มประสิทธิ์	"	รักษ์เพลงรักเพื่อน
15	นางสุกัลยา จูตระกูล	"	รักษ์เพลงรักเพื่อน
16	นายอนุสรณ์ กินสี	"	ตัดผม
17	นายนิสิต ศิริสุข	"	ตัดผม
18	นายวุฒิกรณ์ แสงชูชัย	"	ตัดผม
19	นางสาวประปัทนา ปัญญาปวน	"	ตัดผม
20	นายสุชาติ ตั้งกิตติศัพท์	"	ตัดผม
21	นายทองอุ นันตา	"	ตัดผม
22	นายพรชัย สุบินรักษ์	"	ตัดผม
23	นางนงนิชณัฐ เรือเรือพร	"	กลุ่มรักดนตรี
24	นายวิจิต ศรีชุ่มจิต	"	กลุ่มรักดนตรี
25	นางลัดดา ทิพย์ทัศน์	"	กลุ่มรักดนตรี
26	นางสาวรุ่งลดา ก้อนจันทร์	"	กลุ่มรักดนตรี
27	นายสมชาย ชื่นสุขอุรา	"	นครพิงค์ วัดและชุมชน
28	นางสุภา ยาวิเลิศ	"	นครพิงค์ วัดและชุมชน

ตารางที่ 4.1 รายชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	อาชีพ	หมายเหตุ
29	นายไพฑูรย์ จุจ้อย	”	นครพิงค์ วัดและชุมชน
30	นางสุทธาดา ทองเจริญ	”	จิตอาสาล้านนา
31	นายพันธุ์เทพ พรพิชยานุรักษ์	”	จิตอาสาล้านนา
32	นางยุววรรณ ภูจินาพันธุ์	”	จิตอาสาล้านนา
33	นางนวิรัตน์ ประเสริฐมนูกิจ	”	จิตอาสาล้านนา
34	นางประภัสสร ทองเจริญ	”	จิตอาสาล้านนา
35	นางสายหยุด สืบจ้อน	”	จิตอาสาล้านนา

ภาคผนวก ฉ
ภาพ

โรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_1 โลโก้โรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_2 ป้ายชื่อ และอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_3 ป้ายชื่อ และอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_4 ป้ายชื่อ และอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ น_5 ป้ายชื่อและอาคารสถานที่โรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ น_6 แผนผังโรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_7 กลุ่มจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_8 กลุ่มจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_9 กลุ่มจิตอาสาสมัครและนักดนตรีทำกิจกรรมในโรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_10 กลุ่มจิตอาสาสมัครและนักดนตรีทำกิจกรรมในโรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_11 เจ้าหน้าที่จิตอาสาช่วยบริการ ณ จุดคัดกรอง

ภาพที่ ฉ_12 กลุ่มจิตอาสางานบริการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยพร้อมญาติ บริจาคเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ให้แก่โรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_13 กลุ่มจิตอาสางานเยี่ยมไข้ และให้กำลังใจผู้ป่วยในโรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_14 กลุ่มจิตอาสางานเยี่ยมไข้ และให้กำลังใจผู้ป่วยในโรงพยาบาลนครพิงค์

ภาพที่ ฉ_15 กลุ่มจิตอาสาให้บริการตัดผมแก่ ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ ฟรี

ภาพที่ ฉ_16 กลุ่มจิตอาสาให้บริการตัดผมแก่ ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ ฟรี

ภาพที่ ฉ_17 กลุ่มจิตอาสาออกโรงทานอาหารและน้ำดื่ม

ภาพที่ ฉ_18 กลุ่มจิตอาสาออกโรงทานอาหารและน้ำดื่ม

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ – นามสกุล : นางสาวเพ็ญศรี ว่างเสรีพัฒน์
- เกิด : 3 มีนาคม 2499
- การศึกษา : ปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- อาชีพ : ประกอบอาชีพธุรกิจ สินค้านำเข้าและส่งออกต่างประเทศ
- สถานที่ทำงาน : ร้านโกโบริสันทราย : สินค้าญี่ปุ่น 177 หมู่ที่ 2 ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 177 หมู่ที่ 2 ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

